

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اوکراین راه‌نمای تجارت با

tpo.ir
Iran Trade Promotion Organization

گروه بازرگانی تجارت طلایی

ارایه دهنده خدمات کاملاً تخصصی صادرات و واردات و ترخیص کالا
از آموزش تا منبع یابی واردات، بازاریابی صادرات حمل و نقل تا ترخیص

دوست عزیز و ارجمند

سلام

امیدواریم فایل ارایه شده برای شما مفید واقع گردد .

فایل های ارایه شده اغلب توسط سازمان توسعه تجارت ، اتاق بازرگانی ایران و برخاً اتاق بازرگانی شیراز تهیه شده است .

گروه بازرگانی تجارت طلایی با داشتن کادر مجرب و همچنین مجوز آموزش از سازمان فنی حرفه ای و پروانه کارگزار امور گمرکی از گمرک ایران و با داشتن دفاتر همکار در کشورهای چین ، ترکیه و آفریقای جنوبی ارایه دهند خدمات ذیل می باشد خوشحال خواهیم شد که بتوانیم در خدمت شما عزیز باشیم .

ترخیص کالا از گمرکات کشور به ویژه در گمرک های: اصفهان-تهران (امام خمینی و شهریار) -بندر عباس- بندر خرمشهر

آموزش های تخصصی صادرات، واردات، ترخیص کالا و...

مشاوره در خصوص صادرات و واردات

مشاوره و اجرای پروژه های وارداتی (منبع یابی، پرداخت و ترخیص کالا)

مشاوره و اجرای پروژه های صادراتی (بازاریابی صادرات، حضور در نمایشگاه، تهیه کاتالوگ، ثبت برند و ترخیص کالا)

مشاوره در خصوص بازاریابی داخلی محصولات (بخش بندی بازار، سیستم تبلیغات، مدیریت ارتباط با مشتری و ارائه نرم افزارهای مرتبط)

همراهی و اجرای پروژه های حمل و نقل، ارسال و دریافت کالا از مبادی مختلف به ویژه چین، کره، اتحادیه اروپا و ترکیه

تهران: فلکه اول آریاشهر، جنب بانک سامان، پلاک ۱۱۰۸، طبقه سوم. تلفن: ۰۲۱۴۴۲۳۴۰۸۹ همراه: ۰۹۱۲۰۸۶۷۰۶۹

اصفهان: خیابان حکیم نظامی، حدفاصل کوی سنگتراش ها و چهارراه محتشم کاشانی، طبقه فوقانی آتلیه آفرینش، پلاک ۷۸۹.

تلفن: ۰۳۱-۳۶۲۵۱۰۱۶-۳۲۳۶۱۴۹۸-۳۱ همراه: ۰۹۱۲۰۳۳۰۵۵۷

یزد: صفائیه خیابان تیمسار فلاحی روبروی پارک آزادگان کوچه بهار، پلاک ۲۱. تلفن: ۰۳۵۳۸۲۴۱۴۳۷ همراه: ۰۹۱۳۴۷۲۰۴۵۷

www.tepbusiness.ir info@tepbusiness.ir

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۶۸-۱۵۵-۴

راهنمای تجارت با اوکراین

شناسنامه پدید آورندگان:
سازمان توسعه تجارت ایران
معاونت بازاریابی و تنظیم روابط سازمان
مدیر طرح: رضا توفیقی
مجریان طرح: مصطفی مسعودی، لیلا مواسات
مدیر هنری: فرشته سعیدا

شناسنامه کتاب:

ویرایش و چاپ دوم: ۱۳۸۹

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰۰ ریال

ویرایش، صفحه آرایی، لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر بازرگانی
ناشر: شرکت چاپ و نشر بازرگانی وابسته به موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی
نشانی: تهران، بزرگراه شهید چمران، محل دائمی نمایشگاه‌ها، سازمان توسعه تجارت ایران

تلفن: ۲-۲۶۶۴۰۳۱

نسخه الکترونیکی کتاب: www.tpo.ir

E.mail: info@tpo.ir

سخن رئیس کل سازمان

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ.

طی سال‌های گذشته، شاهد تکوین تدریجی «نظام اقتصادی یکپارچه جهانی» بوده‌ایم. توسعه دانش و فناوری در عرصه‌های مختلف، وضعیت متفاوتی از کسب و کار را در این سال‌ها در پی داشته است. از یکسو توسعه ارتباطات و دسترسی گسترده مشتریان به اطلاعات، چهره بازارها را دگرگون نموده و «خواسته‌های» آنها را تحت تأثیر قرار داده و از سوی دیگر تولید مبتنی بر فناوری پیشرفته و روش‌های اصلاح شده، امکان پاسخگویی به تقاضاهای متنوع و متغیر مشتریان را فراهم نموده است.

نقش تعیین کننده عوامل تولید در معرفی محصول، به ویژه محصولات جدید، اکنون جای خود را به عوامل موجد رضایت مشتری و بازار داده است. این وضعیت، پارادایم حاکم بر روابط صنعت - بازار را به نفع بازار تغییر داده و نقش تعیین کننده بازار و فرصت‌ها و محدودیت‌های آن را به جای تولید و فرصت‌ها و محدودیت‌های آن نشانده است. اگر به این مهم، جهانی شدن بازارها را نیز بیافزاییم، آنگاه ضرورت مطالعه و شناخت بازارها، بخش‌های آن و راهکارهای بازاریابی برای کسب سهم مناسب از بازارهای هدف به خوبی نمایان می‌شود.

تعدد و تنوع عوامل محیطی مؤثر بر موفقیت کسب و کارها، به ویژه در بازارهای جهانی، نسبت به گذشته که قلمرو فعالیت‌ها محلی و ملی بوده، بسیار بیشتر است. امروزه شناخت این عوامل نسبت به شناخت عوامل داخلی بنگاه به دلیل تأثیرگذاری آنها در تحلیل‌های مربوط به فرصت‌های کسب و کار مقدم است. به همین دلیل مدیران سازمان‌ها باید عناصر غیرقابل کنترل محیطی را شناخته و آنها را تا آنجا که ممکن است، مدیریت نمایند.

در تمام محیط‌های کسب و کار، شرایط نامطمئن به وسیله عناصر غیرقابل کنترل به وجود می‌آید و هر بازار جدید، مجموعه عوامل غیر قابل کنترل خاص خود را نیز به آن اضافه

می‌کند. مدیر موفق برنامه بازاریابی خود را به نحوی طراحی می‌کند که بهتر بتواند با شرایط نامطمئن محیط کسب و کار منطبق شود.

مهم‌ترین عوامل غیر قابل کنترل محیط بین‌المللی عبارت‌اند از:

❖ عوامل سیاسی - قانونی

❖ عوامل فرهنگی

❖ عوامل اقتصادی

❖ زیر ساخت‌ها، فناوری، رقبا، نظام توزیع و غیره

تلاش همه بنگاه‌ها برای دسترسی به اطلاعات مربوط به عناصر غیر قابل کنترل محیطی، مستلزم صرف هزینه و ایجاد مخاطرات ناشی از عدم صحت و دقت اطلاعات جمع‌آوری شده است. به این جهت و در راستای حمایت از شرکت‌های ایرانی، برای ورود و کسب موفقیت آنها در بازارهای خارجی، سازمان توسعه تجارت ایران اقدام به تهیه و انتشار مجموعه کتاب‌هایی با عنوان «راهنمای تجارت با کشورها» نموده است.

در گردآوری و تدوین اطلاعات این کتاب‌ها تلاش شده است تا اطلاعات دقیق و به‌روز، با بهره‌گیری از منابع اطلاعاتی موثق در اختیار خواننده گرامی قرار گیرد. به دلیل تغییرات نسبتاً سریع، این اطلاعات در فاصله‌های زمانی مناسب به روز شده و در چاپ‌های بعدی منتشر خواهد شد. با این حال، این دقت ما را از رهنمودهای اساتید و صاحب‌نظران محترم بی‌نیاز نمی‌کند و از هرگونه راهنمایی و تذکر صاحبان فکر و فعالان عرصه تجارت خارجی ایران استقبال می‌نماییم.

در پایان لازم می‌دانم از همکاری همه دست‌اندرکاران تهیه و تولید مجموعه کتاب‌های حاضر به ویژه جناب آقای رضا توفیقی، «معاونت بازاریابی و تنظیم روابط سازمان» و کلیه کارشناسان سازمان که با این مجموعه همکاری نموده‌اند، کمال تشکر و قدردانی را بنمایم. همچنین از سرکار خانم فرشته سعیدا و همکاران شرکت چاپ و نشر بازرگانی به خاطر تلاش‌های ایشان در طراحی و تولید این مجموعه سپاسگزارم.

بابک افقهی

معاون وزیر و رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران

فهرست صفحه

بخش اول: کلیات

- ۱۳ اطلاعات پایه
- ۱۳ نام رسمی کشور
- ۱۳ موقعیت جغرافیایی
- ۱۴ مساحت
- ۱۴ همسایگان
- ۱۴ جمعیت
- ۱۵ شهرهای مهم
- ۱۵ واحد پول
- ۱۵ تفاوت زمان با ایران
- ۱۷ فصل اول: محیط سیاسی و قانونی
- ۱۷ محیط سیاسی
- ۱۷ تاریخچه‌ی حکومت
- ۱۹ نوع و ارکان اصلی حکومت

- ۲۲ وضعیت ریسک سیاسی
- ۲۳ افراد و گروه‌های با نفوذ
- ۲۳ محیط قانونی**
- ۲۴ حقوق مالکیت
- ۲۵ قانون مالکیت فکری
- ۲۷ قانون سرمایه‌گذاری
- ۳۱ مراحل راه‌اندازی کار تجاری (کسب‌وکار)
- ۳۲ قوانین گمرکی
- ۳۳ قوانین بانکی
- ۳۵ قوانین ارزی
- ۳۶ قوانین مالیاتی
- ۳۷ قوانین کنسولی
- ۴۰ عضویت در سازمان‌های بین‌المللی، پیمان‌های اقتصادی و ...
- ۴۰ عضویت در سازمان‌های مهم بین‌المللی
- ۴۳ عضویت در پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری
- ۴۵ فصل دوم: محیط فرهنگی**
- ۴۵ ارکان فرهنگی و اجتماعی**
- ۴۵ دین
- ۴۶ زبان
- ۴۶ الگوی زندگی
- ۴۷ نهادهای اجتماعی و دینی
- ۴۹ رسانه‌ها

۵۱	عادات خرید و مصرف
۵۲	تعطیلات رسمی
۵۳	فرهنگ مذاکره
۵۳	دیدگاه کلی نسبت به ایران
۵۵	آداب مذاکره
۵۹	فصل سوم: محیط اقتصادی
۹۵	سیستم اقتصادی و نقش دولت
۶۱	بخش صنعت و معدن
۶۴	بخش کشاورزی
۶۵	بخش خدمات
۶۷	جمعیت
۶۸	تولید ناخالص داخلی
۷۰	نرخ تورم
۷۰	نرخ بیکاری
۷۱	دستمزد نیروی کار
۷۱	تراز حساب جاری
۷۱	میزان ذخایر ارزی و طلا
۷۲	شبکه‌های توزیع
۷۳	بازاریابی و تبلیغات
۷۳	راهکارهای بازاریابی و فروش
۷۴	منابع طبیعی

فصل چهارم: زیرساخت‌ها ۷۷

۷۷ حمل‌ونقل

۷۷ جاده‌ای

۷۸ ریلی

۷۸ دریایی

۷۹ هوایی

۸۰ نظام بانکی

۸۱ نظام بیمه‌ای

۸۲ زیرساخت‌های ارتباطاتی

بخش دوم: تجارت خارجی

فصل پنجم: اطلاعات کلی ۸۹

۸۹ تراز تجاری

۹۰ صادرات

۹۳ واردات

۹۹ کشورهای عمده صادرکننده

۱۱۰ تحلیل مزیت‌های ایران در تامین کالاهای عمده وارداتی اوکراین

۱۱۰ سرمایه‌گذاری خارجی

فصل ششم: وضعیت مبادلات بازرگانی با ایران ۱۱۳

۱۱۳ پیشینه‌ی روابط بازرگانی ایران و اوکراین

۱۱۴ آخرین وضعیت مبادلات بازرگانی و تراز تجاری

- ۱۱۴ صادرات ایران به اوکراین
- ۱۲۰ تحلیل صادرات محصولات ایران به اوکراین
- ۱۲۰ وسایل نقلیه زمینی
- ۱۲۱ میوه‌های خوراکی
- ۱۲۲ محصولات دارویی
- ۱۲۳ فرآورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها و دیگر اجزای گیاهان
- ۱۲۴ سایر محصولات
- ۱۳۲ واردات ایران از اوکراین
- ۱۳۷ اجلاس‌های اقتصادی و تجاری مشترک
- ۱۳۸ موافقت‌نامه‌های تجاری و یادداشت تفاهم‌های همکاری
- ۱۴۰ دیدارهای متقابل مقامات بلند پایه
- ۱۴۱ فعالیت‌های نمایشگاهی و هیات‌های تجاری
- ۱۴۳ پیشنهاد مشارکت شرکت‌های ایرانی در نمایشگاه‌های اوکراین
- ۱۴۴ زمان‌های مناسب برای اعزام هیات تجاری به اوکراین
- ۱۴۵ **فصل هفتم: زیرساخت‌های صادراتی و راهکارهای بازاریابی**
- ۱۴۵ زیرساخت‌های حمل و نقل
- ۱۴۵ جاده‌ای
- ۱۴۵ ریلی
- ۱۴۶ دریایی
- ۱۴۷ هوایی
- ۱۴۷ روابط بانکی

- ۱۴۸ تحلیل راهبردی
- ۱۴۸ زمینه‌ها و دلایل انتخاب راهبردها
- ۱۴۸ راهبردهای پیشنهادی جهت توسعه صادرات
- ۱۵۳ راهکارهای پیشنهادی برای بازاریابی و توسعه‌ی بازار

بخش سوم: پیوست‌ها

- ۱۵۹ سایت‌های اینترنتی وزارت خانه‌ها و سازمان‌های مهم اوکراین
- ۱۶۰ برخی از سایت‌های اینترنتی کشور اوکراین
- ۱۶۱ نام بانک‌های اوکراین
- ۱۶۳ سایت اینترنتی برخی از رسانه‌های گروهی
- ۱۶۴ سایت اینترنتی برخی از دانشگاه‌ها
- ۱۶۵ سایت‌های اینترنتی گردشگری
- ۱۶۵ فهرست هتل‌های مهم
- ۱۶۷ آژانس‌های مسافرتی
- ۱۶۸ دفاتر فروش بلیط هواپیمایی
- ۱۶۹ مشخصات بنادر اوکراین
- ۱۷۰ مشخصات فرودگاه‌های اوکراین
- ۱۷۴ اطلاعات فرودگاه بین‌المللی کی‌یف
- ۱۷۴ چند شرکت کرایه خودرو در اوکراین
- ۱۷۵ اطلاعات سفارتخانه اوکراین در ایران
- ۱۷۵ اطلاعات سفارتخانه ایران در اوکراین
- ۱۷۷ منابع و مأخذ

بخش اول کلیات

اطلاعات پایه

در این بخش، اطلاعات پایه‌ای کشور اوکراین شامل موقعیت جغرافیایی، مساحت، همسایگان، جمعیت، شهرهای مهم، واحد پول و تفاوت زمان با ایران ارائه می‌شود.

◆ نام رسمی کشور

جمهوری اوکراین¹

نام محلی این کشور «اوکراین»، به معنای «کرانه» و یا پایان قلمرو است. شکل روبرو نماد ملی این کشور است.

◆ موقعیت جغرافیایی

اوکراین در شرق قاره اروپا قرار دارد. این کشور از جنوب با دریای سیاه و رومانی، از شرق و شمال با روسیه و بلاروس، از جنوب غرب با مولداوی و از غرب با لهستان، اسلواکی و مجارستان هم‌مرز است.

دریای آزوف در جنوب شرقی اوکراین، بخشی از دریای سیاه است که از راه

1. Republic of Ukraine

تنگه‌ی کرچ به این دریا وصل می‌شود. این دریا میان روسیه، شبه جزیره‌ی کریمه و خاک اوکراین قرار دارد. اوکراین همچنین از طریق دریای سیاه با ترکیه، بلغارستان و گرجستان دارای مرز مشترک دریایی است.

◆ مساحت

وسعت خاک اوکراین برابر با ۶۰۳,۵۵۰ کیلومتر مربع است، که از این لحاظ چهل و پنجمین کشور بزرگ جهان به شمار می‌رود. از کل مساحت این کشور، ۵۷۹,۳۳۰ کیلومتر مربع خشکی و ۲۴,۲۲۰ کیلومتر مربع وسعت آب‌ها است.

◆ همسایگان

این کشور از شمال و شرق ۱,۵۷۶ کیلومتر با روسیه، از جنوب غرب ۹۴۰ کیلومتر با مولداوی و ۱۷۶ کیلومتر با رومانی، از شمال ۸۹۱ کیلومتر با بلاروس، از شمال غرب ۴۲۸ کیلومتر با لهستان، از جنوب غرب ۳۶۲ کیلومتر با رومانی و از غرب ۱۰۳ کیلومتر با مجارستان و ۹۰ کیلومتر با اسلواکی مرز مشترک دارد.

اوکراین در دو بخش با کشور رومانی هم‌مرز است. بخش اول در جنوب کشور نزدیک به دریا و مرز جنوبی کشور مولداوی و بخش دیگر در جنوب غربی اوکراین یا شمال رومانی قرار دارد. اوکراین خط ساحلی به طول ۲,۷۸۲ کیلومتر دارد.

◆ جمعیت

بر اساس آمار سال ۲۰۱۰ میلادی، جمعیت این کشور برابر با ۴۵/۵ میلیون نفر است، که از این نظر بیست و هفتمین کشور پرجمعیت جهان به شمار می‌رود.

◆ شهرهای مهم

شهر کی‌یف^۱ پایتخت این کشور است که در ساحل رود نیپر در شمال کشور قرار دارد. شهرهای عمده این کشور خارکوف^۲، دنیپروپتروفسک^۳، اودسا^۴، دونتسک^۵ و زاپورویه^۶ هستند.

اوکراین دارای یک جمهوری خودمختار با نام شبه جزیره ی «کریمه» است. این منطقه ۲۷ هزار کیلومتر مربع وسعت دارد و شهر «سیمفروپول»^۷ مرکز آن است.

◆ واحد پول

واحد پول این کشور، هریونیا^۸ است که با نماد جهانی UAH شناخته می‌شود. هر هریونیا به صد کوپک تقسیم می‌شود. در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۰ میلادی، یک دلار آمریکا برابر با ۷/۷۸۶ هریونیا و هر هریونیا برابر با ۱۲۳۶ ریال ایران بوده است.

◆ تفاوت زمان با ایران

ساعت بین‌المللی این کشور نسبت به ساعت گرینویچ سه ساعت جلوتر (GMT+۳) و از ایران

1. Kiev
2. Kharkov
3. Dnipropetrovsk
4. Odessa
5. Donetsk
6. Zaporizhzhia
7. Simferopol
8. Hryvnia

نیم ساعت عقب‌تر ($-۰/۵$) است. در نیمه نخست سال که ساعت رسمی در ایران یک ساعت به جلو برده می‌شود، اختلاف زمانی شهر کی‌یف با تهران منفی یک و نیم ($-۱/۵$) می‌شود.

فصل اول

محیط سیاسی و قانونی

در این فصل محیط‌های سیاسی و قانونی اوکراین به صورت جداگانه بررسی می‌شود. در بخش محیط سیاسی تاریخچه، نوع و ارکان اصلی حکومت، قانون اساسی، قوای سه‌گانه‌ی مجریه، مقننه و قضاییه، میزان ریسک سیاسی و گروه‌های بانفوذ مطالعه می‌شود.

در بخش محیط قانونی، قوانین مالکیت، مالکیت فکری، گمرکی، کنسولی، ثبت و راه‌اندازی شرکت‌ها، قوانین بانکی، ارزی، مالیاتی و سرمایه‌گذاری و عضویت در سازمان‌های بین‌المللی، پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری بیان می‌شود.

۱. محیط سیاسی

در این بخش، تاریخچه‌ی کشور، نوع حکومت و نحوه انتخاب رییس و ارکان اصلی کشور، میزان ریسک سیاسی و میزان تاثیر افراد و گروه‌های بانفوذ سیاسی بررسی می‌شود.

۱-۱. تاریخچه‌ی حکومت

اوکراین پس از روسیه، دومین کشور بزرگ اروپا به لحاظ پهناوری به شمار می‌رود.

اگرچه سکونت انسانی در منطقه اوکراین و به ویژه در اطراف رود نیپر به ۴۵۰۰ سال پیش از میلاد باز می‌گردد، ولی تاریخ اوکراین بیشتر از قرون هشتم و نهم میلادی به بعد قابل بررسی است. این کشور در طول تاریخ تحت سلطه حکومت‌های روسیه تزاری، لیتوانی، لهستان، حکومت ایلخانان مغول، اتریش، مجارستان و حکومت عثمانی بوده است.

این کشور در قرون وسطی با نام «کیفسکی روس»، هسته‌ی مرکزی اسلاوهای شرقی بوده

و در قرن‌های دهم و یازدهم میلادی از بزرگ‌ترین ایالت‌های اروپا بوده است.

ورود قزاق‌ها (افراد مسلحی که علیه تاتارها قیام کردند) به اوکراین از قرن چهاردهم میلادی به بعد را، باید حادثه‌ی مهمی در تاریخ اوکراین دانست. آنها کم‌کم به عنوان ساکنان محلی نقش مهمی در تاریخ اوکراین ایفا کردند که از آن جمله می‌توان به مبارزه‌ی آنها در سال‌های ۱۶۴۸ تا ۱۶۵۴ میلادی علیه اشغالگران لهستانی اشاره کرد.

در دوازدهم دسامبر سال ۱۹۱۷ میلادی، جمهوری سوسیالیستی شوروی اوکراین تشکیل شد و در روند جنگ‌های داخلی سال‌های ۱۹۱۷ تا ۱۹۲۰ میلادی بر دامنه‌ی اقتدار این حکومت افزوده شد. در سال ۱۹۲۲ میلادی، این کشور رسماً در ترکیب اتحاد جماهیر شوروی قرار گرفت. در سال‌های ۱۹۴۰ تا ۱۹۴۴ میلادی اوکراین تحت اشغال نیروهای آلمان قرار گرفت و در جنگ جهانی دوم میلیون‌ها نفر از مردم اوکراین کشته شدند.

ولی پس از پایان یافتن جنگ بر سرعت بازسازی اوکراین افزوده شد. منطقه‌ی کریمه نیز در سال ۱۹۵۴ میلادی، به تابعیت اوکراین درآمد. این سرزمین در پی جنگ‌های فراوان تجزیه شده و تحت کنترل دیگر کشورها به ویژه لهستان و روسیه درآمد. اوکراین که پس از انقلاب اکتبر سال ۱۹۱۷ میلادی روسیه، یکی از جماهیر شوروی سوسیالیستی بود، در ۲۴ اگوست سال ۱۹۹۱ میلادی، پس از فروپاشی شوروی به استقلال رسید.

اوکراین حتی در زمانی که جزو اتحاد شوروی بود، در سازمان ملل حق رای داشت و از ۲۴ اکتبر سال ۱۹۴۵ میلادی عضو این سازمان بود. این کشور یکی از ارکان چهارگانه اصلی

شکل‌دهنده شوروی سابق بود و در ایجاد و سرنگونی این امپراتوری سهم به‌سزایی داشته است.

در حال حاضر، شهر کی‌یف پایتخت و بزرگ‌ترین شهر این کشور است که بیش از ۲/۶ میلیون نفر جمعیت دارد. فضای سرسبز این شهر که پانصد کیلومتر مربع از هشتصد کیلومتر مربع وسعت شهر را تشکیل می‌دهد، این شهر را به شهر باغ‌ها مشهور ساخته است.

گویا نام کی‌یف منسوب به فردی به نام «کی» است. وی یکی از سه برادر و یک خواهر از اقوام ایلو است که نخستین بار در نیمه‌ی دوم قرن چهارم و یا اوایل قرن پنجم میلادی وارد این منطقه شدند و این شهر را بنا نهادند. در سال ۱۹۸۲ میلادی و در آخرین سال‌های عمر شوروی سابق، هزار و پانصدمین سال تاسیس این شهر جشن گرفته شد. از سال ۱۹۳۴ میلادی به این سو، شهر کی‌یف پایتخت اوکراین بوده است. این شهر پس از فروپاشی شوروی و ورود شرکت‌های اروپایی و آمریکایی به ویژه پس از انقلاب نارنجی و قدرت یافتن نیروهای طرفدار غرب، به سرعت به سوی تبدیل شدن به یک شهر با الگوی غربی حرکت می‌کند.

۲-۱. نوع و ارکان اصلی حکومت

سیستم حکومتی اوکراین جمهوری است و پارلمان در آن نقش محوری دارد، به گونه‌ای که نظام کشور را ریاست جمهوری - پارلمانی می‌دانند. ارکان حکومت به سه قوه مجریه، قضاییه و پارلمان (مقننه) تقسیم می‌شوند. دوره ریاست جمهوری این کشور در سال ۱۹۹۶ میلادی، از چهار سال به پنج سال افزایش یافت.

از دید تقسیمات کشوری، اوکراین از ۲۴ استان و یک جمهوری خود مختار (کریمه) تشکیل شده است. شوراهای شهر و روستا نقش مهمی در اداره کشور دارند.

۱-۲-۱. قانون اساسی

اوکراین در شانزدهم جولای سال ۱۹۹۰ میلادی، حق حاکمیت ملی و در ۲۴ آگوست ۱۹۹۱ میلادی استقلال کامل خود را به دست آورد. تفکیک قوا در اوکراین پذیرفته شده و قوای مجریه، مقننه و قضاییه در آن نقش اصلی را دارند. قانون اساسی جدید اوکراین از ۲۸ ژوئن سال ۱۹۹۶ به اجرا گذاشته شده که دارای ۱۵ فصل و ۱۶۱ اصل است. آخرین اصلاحات قانون اساسی در آوریل سال ۲۰۰۰ میلادی، در یک همه‌پرسی انجام شد که طبق آن برخی اختیارات رییس‌جمهور در برابر قوه‌ی مقننه افزایش می‌یابد؛ همچنین قوه‌ی مقننه از یک مجلسی به دو مجلسی تبدیل شده و از مصونیت نمایندگان مجلس کاسته شود. این امر تاکنون، اجرایی نشده است.

رییس‌جمهور اوکراین در سال ۲۰۰۲ میلادی، همزمان با یازدهمین سالگرد استقلال اوکراین در سخنرانی خود پیشنهاد کرد شیوه‌ی حکومت از «ریاست جمهوری - پارلمانی» به «پارلمانی - ریاست جمهوری» تغییر یابد. این تغییر از آغاز سال ۲۰۰۶ میلادی، به مرحله اجرا درآمد.

۱-۲-۲. قوه مجریه

رئیس‌جمهور اوکراین به عنوان رئیس حکومت، بر اساس انتخابات عمومی انتخاب می‌شود. یک فرد برای بیش از دو دوره پیاپی نمی‌تواند رئیس‌جمهور شود. هم‌اکنون آقای ویکتور یانکوویچ^۱ رئیس‌جمهور اوکراین است.

وی در انتخابات فوریه سال ۲۰۱۰ میلادی، بر رقیب خود خانم یولیا تیموشنکو^۲ پیروز شد.

دستورهای رئیس‌جمهور از طریق وزارت‌خانه‌ها اجرا می‌شود و نیازی به تایید پارلمان ندارد. رئیس‌جمهور دارای حق وتو بوده و می‌تواند مصوبات پارلمان را رد کند، از سوی دیگر وتوی رئیس‌جمهور می‌تواند توسط دو سوم رای نمایندگان باطل شود. رئیس‌جمهور فرماندهی کل نیروهای مسلح و ریاست شورای امنیت ملی را نیز بر عهده دارد و عزل و نصب فرماندهان ارشد نظامی نیز از اختیارات وی است.

پارلمان اوکراین حق استیضاح و محکومیت رئیس‌جمهور را دارد و آغاز این فرآیند نیازمند توافق اکثریت نمایندگان است.

ریاست کابینه‌ی وزرا بر عهده‌ی نخست‌وزیر است و در صورت عزل، بیماری و یا استعفای رئیس‌جمهور، به صورت موقت نخست‌وزیر عهده‌دار وظایف وی خواهد بود.

هیات دولت اوکراین بدنه‌ی قوه مجریه بوده و تحت کنترل قانون و پارلمان اوکراین است. کابینه شامل نخست‌وزیر، معاون اول، سه معاون و وزرا است. پیش از این، نخست‌وزیر توسط رئیس‌جمهور انتخاب می‌شد و وزرا با پیشنهاد نخست‌وزیر و گرفتن رای اعتماد از پارلمان منصوب می‌شدند.

بر اساس قوانین جدید که از آغاز سال ۲۰۰۶ میلادی اجرایی شده است، مانند بسیاری از

1. Viktor Yanukovich

2. Yulia Tymoshenko

کشورهای اروپایی، فراکسیون دارای اکثریت در پارلمان می‌تواند نخست‌وزیر و وزیران را انتخاب کند. آقای میکولای یانویچ آزاروف^۱ در سال ۲۰۱۰ میلادی، به نخست‌وزیری اوکراین انتخاب شده است.

۱-۲-۳. قوه مقننه

پارلمان اوکراین بر طبق اصل ۷۵ قانون اساسی تنها ارگان قوه مقننه این کشور است. پارلمان اوکراین ۴۵۰ نماینده دارد و بر اساس قوانین جدید، احزاب و گروه‌هایی که در انتخابات عمومی دست کم سه درصد آرای مردم را به دست آورند، به پارلمان راه می‌یابند.

گروه‌های سیاسی پیش از آغاز انتخابات، لیست نمایندگان پیشنهادی خود را ارائه داده و پس از گذر از مرز سه درصد، این افراد به پارلمان راه می‌یابند. ولی با تصمیم رییس حزب و توافق دیگر اعضا، نام افراد موجود در لیست انتخاباتی، تا پیش از صدور کارت شناسایی و آغاز به کار رسمی، قابل تغییر است. نمایندگان اوکراین دارای مصونیت کامل پارلمانی بوده و دارای حق بازخواست از وزرا و ارگان‌های دولتی هستند. نمایندگان نمی‌توانند هم‌زمان دارای مشاغل و یا سمت‌های دیگر دولتی باشند.

❖ وظایف اصلی پارلمان اوکراین عبارتند از:

- ❖ تصویب قوانین.
- ❖ انجام تغییرات در قانون اساسی.
- ❖ تصویب بودجه.
- ❖ تعیین سیاست‌های خارجی و داخلی کشور.

1. Mykola Yanovych Azarov

- ❖ تصویب برنامه‌های کلی دولت، برنامه‌های بلندمدت و کوتاه‌مدت توسعه.
- ❖ تعیین و یا تغییر زمان و چگونگی برگزاری انتخابات.
- ❖ تصمیم درباره‌ی اعلام جنگ و یا بستن پیمان صلح و یا وضعیت فوق‌العاده در سرتاسر و یا برخی از نواحی کشور، بر اساس پیشنهاد رییس‌جمهور.
- ❖ برکناری رییس‌جمهور.
- ❖ انتصاب و یا برکناری رییس بانک مرکزی اوکراین.
- ❖ تعیین ساختار کلی، تعداد و وظایف نیروهای مسلح، سازمان امنیت، واحدهای دیگر نظامی و وزارت کشور.
- ❖ عزل و نصب دادستان کل اوکراین.

انتخابات پارلمان اوکراین هر چهار سال یک‌بار انجام می‌شود. آخرین انتخابات در سال ۲۰۰۶ میلادی برگزار شد. مهم‌ترین رویداد انتخابات دوره چهارم پارلمان اوکراین، شکست نیروهای کمونیست به دلیل کاهش تعداد کرسی‌های پارلمانی از ۱۱۳ کرسی در مجلس سوم به ۶۶ کرسی در مجلس چهارم و تقویت موضع نیروهای میانه‌رو و غربگرا بود. هم‌اکنون هیات ریسه‌ی پارلمان اوکراین در اختیار نیروهای هوادار رییس‌جمهور است و رییس پارلمان، رییس سابق نهاد ریاست جمهوری اوکراین است.

۱-۲-۴. قوه قضاییه

قوه قضاییه اوکراین در کنار دو قوه دیگر به‌طور مستقل عهده‌دار امور قضایی کشور است. بالاترین مرجع قضایی کشور دیوان عالی و دادگاه قانون اساسی است. مجموعه قوانین کیفری و جزایی اوکراین شامل ۴۴۷ ماده است و از سال ۲۰۰۱ میلادی، معتبر و مبنای استناد دادگاه‌ها و مراجع دادگستری این کشور است.

اوکراین تاکنون صلاحیت دادگاه داورى بین‌المللی^۱ را نپذیرفته است.

۱-۳. وضعیت ریسک سیاسی

بر اساس ارزیابی‌های انجام‌شده توسط مراجع بین‌المللی، اوکراین در میان کشورهای اروپایی

1. International Court of Jurisdiction (ICJ)

از ثبات نسبی کمتری برخوردار است. برابر ارزیابی‌هایی که صندوق ضمانت صادرات ایران انجام داده، این کشور با قرار گرفتن در گروه کشورهای دارای ریسک بالا، رتبه‌ی هفت را داراست؛ سقف اعتبارات کوتاه‌مدت (زیر دو سال) برای این کشور معادل سی میلیون دلار و برای اعتبارات میان‌مدت و بلندمدت (بالای دو سال) معادل شصت میلیون دلار است.

دگرگونی‌های سیاسی پس از استقلال اوکراین و وجود دو گرایش طرفدار غرب و هوادار روسیه در این کشور، سبب بروز کشمکش‌هایی شده که ریسک سیاسی کشور را بالا برده است.

۱-۴. افراد و گروه‌های با نفوذ

بر اساس آمار سال ۲۰۰۰ میلادی، بیش از صد حزب و تشکل سیاسی در اوکراین به ثبت رسیده است. در میان گروه‌های سیاسی دو حزب اوکراین ما (طرفداران غرب با رهبری ویکتور یوشچنکو و یولیا تیموشنکو) و حزب مناطق (طرفداران روسیه با رهبری ویکتور یاناکوویچ) قدرت بیشتری داشته و در وضعیت سیاسی، اقتصادی و اجتماعی تاثیرگذاری و نفوذ بیشتری دارند.

از احزاب معروف دیگر اوکراین «حزب سوسیالیست» است که پس از فروپاشی شوروی، از کمونیسم افراطی فاصله گرفته و به سوسیالیسم میانه (مانند آنچه در اروپای غربی رواج دارد) روی آورده است.

❖ سایر احزاب و گروه‌های عمده و بانفوذ سیاسی اوکراین عبارتند از:

- ❖ اوکراین جدید (میانه‌رو متمایل به چپ).
- ❖ جنبش خلق اوکراین (ملی‌گرا).
- ❖ کنگره نیروهای دموکراتیک ملی (محافظه‌کار).
- ❖ حزب جمهوری خودمختار کریمه.
- ❖ حزب کمونیست.

۲. محیط قانونی

در این بخش، قوانین مالکیت، مالکیت فکری، گمرکی، کنسولی، سرمایه‌گذاری، ثبت

و راه‌اندازی شرکت‌ها، قوانین بانکی، ارزی و مالیاتی، معافیت‌ها و مشوق‌های قانونی سرمایه‌گذاری و عضویت در سازمان‌های بین‌المللی، پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری بیان می‌شود.

۲-۱. حقوق مالکیت

یکی از مهم‌ترین قوانینی که اوکراین پس از خودمختاری و پیش از استقلال وضع کرد، «قانون مالکیت دارایی‌ها» بود. این قانون سیستم مالکیت را آزاد می‌شمرد. در این قانون حق مالکیت خصوصی بر دارایی‌ها، برای ساکنین اوکراین و افراد حقیقی و حقوقی خارجی محترم شمرده شده است. این قانون به اوکراینی‌ها و شهروندان خارجی اجازه می‌دهد که از دارایی‌های خود در این کشور استفاده تجاری کنند و اجازه‌ی اجاره دادن یا حفظ سود، درآمد و تولید خود را داشته باشند.

❖ مالکیت زمین

آخرین قانون مالکیت زمین در اوکراین از آغاز سال ۲۰۰۲ میلادی، اجرایی شد. بر اساس این قانون، در این کشور پنج نوع حق برای زمین وجود دارد:

❖ حق مالکیت (برای همه‌ی افراد داخلی و خارجی)

❖ استفاده‌ی نامحدود.

❖ اجاره‌ی کوتاه‌مدت.

❖ اجاره‌ی بلندمدت.

❖ تصرف در ازای خدمت.

بر اساس قانون، خارجی‌ها در اوکراین می‌توانند زمین‌های غیرکشاورزی در محدوده‌ی شهرها را برای ساخت‌وساز و ساختمان‌سازی و نیز در بیرون از محدوده‌ی شهرها را به صورت ساختمان آماده، در مالکیت خود داشته باشند. خارجی‌ها تنها در صورتی که بنگاه اقتصادی خود را به صورت دایمی در اوکراین ثبت و مستقر کنند، می‌توانند زمین‌های دولتی یا زمین‌های شهرداری‌ها را نیز بخرند. زمین‌های دولتی توسط دولت و با تصویب مجلس ملی و زمین‌های شهرداری‌ها توسط شوراهای محلی و با تصویب دولت واگذار می‌شود. ولی تغییرات پیاپی در قانون سردرگمی‌هایی را برای شرکت‌های خارجی به وجود آورده است.

۲-۲. قانون مالکیت فکری

قانون مالکیت فکری اوکراین از همه‌ی آثار معنوی و فکری حمایت می‌کند. این کشور به سازمان جهانی مالکیت فکری^۱ پیوسته است. اوکراین در ۲۶ آوریل ۱۹۷۰ میلادی، رسماً به کنوانسیون سازمان جهانی مالکیت فکری پیوسته است. این کشور در ششم مارس سال ۲۰۰۲ میلادی، پیمان کی‌رایت این سازمان را امضا کرده است. اوکراین بسیاری از پیمان‌های این سازمان را پذیرفته است، که در زیر به تاریخ عضویت آنها اشاره می‌کنیم:

- ❖ کنوانسیون پاریس^۲، پیمان همکاری حق اختراع^۳ و پیمان مادرید (نشانه‌ها)^۴ در ۲۵ دسامبر ۱۹۹۱.
- ❖ کنوانسیون برن^۵ در ۲۵ اکتبر ۱۹۹۵.
- ❖ کنوانسیون اتحادیه بین‌المللی حفاظت از گونه‌های گیاهی جدید^۶ در سوم نوامبر ۱۹۹۵.
- ❖ پیمان قانون نشانه‌های تجاری^۷ در یکم آگوست ۱۹۹۶.
- ❖ معاهده‌ی بوداپست در دوم جولای ۱۹۹۷.
- ❖ پیمان نایروبی^۸ در بیستم دسامبر ۱۹۹۸.
- ❖ کنوانسیون فونوگرام^۹ در هجدهم فوریه ۲۰۰۰.
- ❖ پروتکل ماردید^{۱۰} در ۲۹ دسامبر ۲۰۰۰.
- ❖ پیمان نیس^{۱۱} در ۲۹ دسامبر ۲۰۰۰.
- ❖ کنوانسیون رم^{۱۲} در دوازدهم ژوئن ۲۰۰۲.

1. WIPO (World Intellectual Property Organization)

2. Paris Convention

3. Patent Cooperation Treaty

4. Madrid Agreement (Marks)

5. Berne Convention

6. UPOV Convention

7. Trademark Law Treaty

8. Nairobi Treaty

9. Phonograms Convention

10. Madrid Protocol

11. Nice Agreement

12. Rome Convention

- ❖ پیمان هاگ^۱ در ۲۸ آگوست ۲۰۰۲.
- ❖ پیمان قانون حق اختراع^۲ در ۲۸ آوریل ۲۰۰۵.
- ❖ پیمان لوکارنو^۳ در هفتم جولای ۲۰۰۹.
- ❖ پیمان وین^۴ در ۲۹ جولای ۲۰۰۹.
- ❖ پیمان استراسبورگ^۵ در هفتم آوریل ۲۰۱۰.
- ❖ پیمان سنگاپور^۶ در ۲۴ می ۲۰۱۰.

❖ علایم تجاری^۷

در اوکراین حروف، نام‌ها، طرح‌ها، عکس‌ها، ترکیب رنگ‌های خاص یا دیگر نمادهای متمایزکننده، تحت حمایت قانون علایم تجاری است. در این کشور حق علایم تجاری ده ساله بوده و این دوره برای یک بار قابل تمدید است. هم‌ه‌ی دارندگان علایم تجاری می‌توانند آن را بر اساس قانون به فروش برسانند. بر اساس کنوانسیون علایم تجاری پاریس، علایم تجاری شناخته شده نیاز به ثبت در اوکراین ندارند. در صورت بروز اختلاف، دادگاه تعیین می‌کند که آیا علایم تجاری شناخته شده هستند.

❖ حق انحصاری اختراع^۸

اختراعات و نوآوری‌ها در اوکراین در صورت همخوانی با معیارهای قانونی کشور، به ثبت خواهند رسید. مدت اعتبار حق امتیاز برای اختراعات در این کشور بیست ساله و زمان آغاز آن از هنگام ثبت اختراع است. مدت حق امتیاز طراحی‌های صنعتی و کاربردی در این کشور ده سال و برای مدت پنج سال قابل تمدید است و زمان آغاز آن از هنگام ثبت اختراع است. دارنده‌ی حق اختراع می‌تواند بر اساس قرارداد، حقوق خود را واگذار کند.

1. Hague Agreement
2. Patent Law Treaty
3. Locarno Agreement
4. Vienna Agreement
5. Strasbourg Agreement
6. Singapore Treaty
7. Trade Marks
8. Patent

❖ حق تالیف^۱

این قانون، از همه‌ی آثار هنری شامل ادبیات، موسیقی، فیلم و نمایش‌نامه، عکس، مجسمه‌سازی و نیز زمینه‌های ادبی، صنعتی و علمی، پایگاه‌های داده، برنامه‌های رایانه‌ای و ... حمایت می‌کند. حق تالیف، مربوط به اقلام قابل انتقال و غیرقابل انتقال بوده و برای بهره‌مندی از آن هیچ راهی جز ثبت در اوکراین وجود ندارد. در هر موردی که از حق تالیف ثبت شده‌ی جهانی استفاده می‌شود، بایستی در اوکراین نیز ثبت شود. همه‌ی تولیدکنندگان اوکراینی برای ثبت امتیاز حق تالیف به صورت جهانی، باید نخست در خود این کشور کار خود را ثبت کنند.

قانون حق تالیف از هنگام ایجاد شدن تا پایان عمر پا برجا بوده و حقوق آن تا پنجاه سال معتبر است. حق تالیف می‌تواند شخصی (غیرقابل انتقال به اشخاص دیگر) یا قابل انتقال و فروش به شخص دیگر باشد، که در این حالت باید قرارداد معتبر و مدت‌دار تنظیم شود.

۳-۲. قانون سرمایه‌گذاری

انتقال سریع اوکراین از نظام کمونیستی به اقتصاد بازار، به توسعه‌ی زیرساخت‌های قانونی حمایت و جذب سرمایه‌گذاری وابسته است. مهم‌ترین مانع برای توسعه بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری خارجی، اثرات به‌جامانده از تفکر کمونیستی در زمینه‌ی حقوق داری‌ها در اوکراین است که با تفکر اقتصاد بازار در تضاد است. برای از میان بردن این اثرات، دولت اقدام به وضع قوانین جدید و ایجاد ساختار قانونی در جهت اقتصاد بازار کرده است.

بیشتر نهادهای مالی بین‌المللی و سازمان‌های حمایتی چندجانبه پس از فروپاشی شوروی توجه خود را به حذف کنترل‌های تعرفه‌ای، آزادسازی قیمت‌ها و محدودیت‌های اعتباری و پولی و خصوصی‌سازی در کشورهای بلوک شرق در مرکز و شرق اروپا معطوف کردند. ولی اوکراین در چند سال گذشته با تغییرات قانونی مهمی در جهت اقتصاد آزاد گام برداشته است، هر چند که این کشور هنوز در نخستین گام‌های توسعه‌ی اقتصاد بازار است و سازوکارهای قانونی فراوانی برای حمایت از جذب سرمایه مورد نیاز است.

1. Copy Right

❖ قانون سرمایه‌گذاری خارجی

نخستین قانون سرمایه‌گذاری اوکراین در سال ۱۹۹۱ میلادی، تصویب شد که در آن اصول کلی سرمایه‌گذاری مانند نوع سرمایه‌گذاری، ابزار و اهداف آن مطرح شد. ولی در زمینه سرمایه‌گذاری خارجی، در سال ۱۹۹۶ میلادی قانون «روش سرمایه‌گذاری خارجی» تصویب شد، که در آن سرمایه‌گذاری خارجی شامل: «هر گونه ارزش سرمایه‌گذاری شده به وسیله افراد خارجی، برای دستیابی به سود یا بهره‌وری از اثرات اجتماعی آن» بود.

در این قانون شرکت‌هایی که بیش از ده درصد آن متعلق به خارجی‌ها بود به عنوان سرمایه‌گذاری خارجی شمرده می‌شد. این قانون امتیازاتی مانند معافیت مالیاتی تا پنج سال و معافیت از تعرفه‌های گمرکی برای بخشی از دارایی‌هایی که سرمایه‌گذار خارجی آورده است، به استثنای کالاهای فروختنی و کالاهای تولیدی برای مصرف داخلی شرکت، برای این گونه شرکت‌ها در نظر گرفته بود. سرمایه‌گذاری‌های خارجی شامل ضمانت‌های دولتی نیز است. این قوانین برای تشویق سرمایه‌گذاری، به ویژه در مناطق آزاد اقتصادی تهیه شده بود.

از سال ۱۹۹۷ میلادی، قانون معافیت مالیاتی لغو شد که باعث کاهش سرمایه‌گذاری خارجی شد، ولی این کار سیستم سرمایه‌گذاری خارجی را واقع‌گرا نمود. برخی از ویژگی‌های مهم سرمایه‌گذاری خارجی در اوکراین عبارتند از:

- ❖ سرمایه‌گذار خارجی می‌تواند تا صد درصد مالکیت کسب‌وکارها را در اوکراین داشته باشد.
- ❖ سرمایه‌گذاری می‌تواند به صورت پولی یا انواع دیگر (محسوس و غیرمحسوس) باشد.
- ❖ سرمایه‌گذاری می‌تواند به پول رایج اوکراین یا با ارز رسمی شناخته شده باشد.
- ❖ دولت در برابر تهدیدهایی مانند تغییر قانون و جرم و جنایت افراد بومی، تضمین لازم برای سرمایه‌گذاری خارجی را به صورت جبران خسارت ارائه می‌کند.
- ❖ در صورت پایان یافتن کسب‌وکار، سرمایه‌گذار تا شش ماه باید به تمدید یا خارج کردن سرمایه‌ی خود اقدام کند.
- ❖ دولت، خروج اصل سرمایه و سود سرمایه‌گذار را تضمین می‌کند.

1. Gauteng
2. Commissioner

- ❖ سرمایه‌گذار باید کسب‌وکار خود را در سطح محلی ثبت کرده و حقوق قانونی مانند مالیات را بپردازد، در غیر این صورت وی هیچ ضمانتی از سوی دولت دریافت نمی‌کند.
- ❖ سرمایه‌گذار باید گزارش آماری از میزان سرمایه‌گذاری، ثبت آن، گزارش‌های مالی، مالیاتی، تعرفه‌ای و بانکی خود را در دوره‌های زمانی معین ارائه کند.
- ❖ قیمت‌گذاری محصولات جز در موارد خاص آزاد بوده و صادرات آن نیز برابر قوانین اوکراین آزاد است.
- ❖ هر نوع دارایی فکری مانند کپی رایت، حق اختراع، نام و ... برابر قوانین و بر اساس ارزش کشور سرمایه‌گذار برآورد می‌شود.
- ❖ محدودیت‌های سرمایه‌گذاری برای سرمایه‌داران داخلی و خارجی شامل سرمایه‌گذاری در اسلحه، مهمات، استفاده از برخی از ذخایر معدنی و آسیب زدن به محیط زیست است.

❖ معافیت‌ها و تسهیلات ویژه

اوکراین با هفتاد کشور دنیا از جمله ایران، قرارداد دوجانبه‌ی حمایت از سرمایه‌گذاری دارد. مهم‌ترین مشوق‌های سرمایه‌گذاری خارجی به صفر رساندن تعرفه عمده کالاهای وارداتی (البته به جز موارد مصرف شخصی یا فروش) مورد نیاز برای سرمایه‌گذاری خارجی است. اگر در فاصله‌ی سه سال، سرمایه‌گذار قصد فروش دارایی‌های سرمایه‌ای خود را داشته باشد، باید تعرفه‌ی کالاهای وارداتی خود را بپردازد. تضمین سرمایه‌گذاری از سوی دولت به شرح زیر است:

- ❖ سرمایه‌گذاران برای مدت ده سال در برابر تغییرات قانون ضمانت می‌شوند.
- ❖ مالکیت، مگر در موارد خاص و در چارچوب قانون، از سرمایه‌گذاران گرفته نمی‌شود.
- ❖ در صورت زیان دیدن سرمایه‌گذار به دلیل اهمال یا سستی کارگزاران محلی، همه‌ی زیان وی جبران می‌شود.
- ❖ سرمایه‌گذاران در برگرداندن سود، درآمد یا دیگر دارایی‌های خود (صرف نظر از نوع سرمایه‌گذاری) پس از پرداخت مالیات محدودیتی ندارند.
- ❖ پس از پایان زمان قرارداد سرمایه‌گذار می‌تواند سرمایه خود را خارج کند.
- ❖ مشوق‌هایی نیز برای سرمایه‌گذارانی که در بخش‌های اولویت‌دار اقتصادی دولت یا

بخش‌های خدمات اجتماعی سرمایه‌گذاری می‌کنند، وجود دارد.

قوانین صادرات اوکراین محدودیت‌هایی دارد. مجوزهای صادراتی کشور اوکراین و کشور مقصد از این جمله‌اند. از سوی دیگر عمده‌ترین حمایت‌های صادراتی در کشور اوکراین به شرح زیر است:

- ❖ حمایت‌های بانکی از صادرکنندگان.
- ❖ قراردادهای کاهش یا به صفر رساندن تعرفه با بسیاری از کشورها.
- ❖ کاهش هزینه‌ی انرژی برای تولید کالاهای صادراتی.
- ❖ کاهش مالیات برای برخی از اقلام صادراتی.

❖ قوانین رسیدگی به اختلافات تجاری

دولت اوکراین ضمانت‌هایی برای حفظ سرمایه‌گذاری خارجی در این کشور دارد که سرمایه را در برابر برخی از خطرات مانند جرم و جنایت و تغییرات قانون حفظ می‌کند.

دادگاه رسیدگی به اختلافات تجاری دادگاهی محلی است، ولی در صورت نداشتن کارایی، دادگاه عالی کی‌یف مسوول آن خواهد بود. در اوکراین دادگاه ویژه برای اختلافات تجاری وجود ندارد. با توجه به وجود قانون برای بسیاری از موارد مانند مالکیت فکری و سرمایه، اختلافات تجاری در دادگاه‌های عادی رسیدگی می‌شود. قوانین اتحادیه اروپا و تمایل برخی از کشورها از جمله اوکراین به عضویت در این اتحادیه، سبب شده که دولت اوکراین برای ایجاد دادگاه اقتصادی برنامه‌ریزی کند.

❖ قانون ضد انحصار در اوکراین

برای پیشگیری از اثرات منفی فعالیت‌های انحصاری و حمایت از رقابت اقتصادی، در سال ۲۰۰۱ میلادی قانون ضد انحصار در اوکراین تصویب و به اجرا گذاشته شد. بر اساس این قانون، موارد زیر نمودهای روشنی از انحصار به شمار رفته و پیرو قانون ضد انحصار خواهند بود که «کمیتة عالی ضد انحصار» آن را اجرا و هدایت می‌کند.

- ❖ هنگامی که یک بنگاه بیش از ۳۵ درصد سهم بازار را دارد.
- ❖ هنگامی که سه بنگاه بیش از پنجاه درصد سهم بازار را دارند.

❖ هنگامی که پنج بنگاه بیش از هفتاد درصد سهم بازار را دارند.

در صورت رخ دادن یکی از شرایط بالا، ضوابطی مانند تثبیت قیمت‌ها، کاهش سهم بازار، کاهش تولید و پیشگیری از توسعه کمی و کیفی اجرا خواهد شد.

۲-۴. مراحل راه‌اندازی کار تجاری (کسب و کار)

آغاز فعالیت یک شرکت در اوکراین نیازمند طی مراحل ده‌گانه و ارائه مستندات مورد نیاز به ادارات دولتی از جمله اداره‌ی ثبت، کمیته دولتی آمار و وزارت کشور است. مراحل ثبت شرکت جدید در اوکراین در جدول شماره‌ی ۱ ارائه شده است.

جدول ۱: مراحل راه‌اندازی کار تجاری (کسب و کار)

شماره مرحله	عنوان مرحله	مدت زمان لازم	هزینه‌های لازم
اول	ارایه اجاره‌نامه شرکت	یک روز	ششصد هریونیا
دوم	گشودن حساب بانکی و پرداخت سرمایه اولیه.	یک روز	حداکثر تا صد هریونیا
سوم	پرداخت بهای ثبت در بانک.	یک روز	هزینه اندک
چهارم	ثبت کردن شرکت در اداره ثبت.	پنج روز	۱۷۰ هریونیا
پنجم	ثبت کردن شرکت در کمیته دولتی آمار.	یک روز	۲۵/۹۴ هریونیا
ششم	ثبت مالیات بر ارزش افزوده (VAT) در اداره دولتی مالیات و دریافت شناسه‌ی مالیات بر ارزش افزوده.	یک روز	هفده هریونیا
هفتم	دریافت تاییدیه وزارت کشور برای ساختن مهر شرکت.	سه روز کاری پرشتاب و یا پنج روز کاری رسمی و معمولی	۱۶۲ هریونیا برای روند پرشتاب و ۸۱ هریونیا برای روند معمولی

شماره مرحله	عنوان مرحله	مدت زمان لازم	هزینه‌های لازم
هشتم	ساختن مهر شرکت.	دو روز	۱۹۰ تا ۲۵۰ هریونیا، بسته به پیچیدگی مهر
نهم	گشودن یک حساب بانکی دائمی.	یک روز	بدون هزینه و یا تنها هزینه‌های بانکی
دهم	آگاه کردن بازرسان مالیاتی منطقه از گشودن حساب بانکی دائمی شرکت.	دو روز	بدون هزینه

www.doingbusiness.org

۲-۵. قوانین گمرکی

اوکراین از دید قوانین گمرکی، برای واردات تقریباً آزاد است. این کشور تعرفه‌های واردات کالا، از بسیاری از کشورها را کاهش داده است.

تعرفه گمرکی در کشور اوکراین بر اساس قرارداد تجاری با کشور صادرکننده تهیه می‌شود. به طور میانگین برای بسیاری از کشورها دو درصد ارزش کالای وارداتی تا سقف هزار دلار به عنوان تعرفه ورود تعیین می‌شود. کالاهای لوکس یا انحصاری مانند مشروبات الکلی، تنباکو و محصولات وابسته به آن، خودروهای وارداتی (بر اساس ظرفیت موتور) تایر خودرو، سوخت و جواهرآلات تعرفه‌ی ویژه یا افزوده دارند. صادرات کالا و خدمات در اوکراین آزاد بوده و در زمینه‌ی صادرات کالاهای انحصاری و لوکس هزینه‌ی بیشتر دریافت نمی‌شود.

❖ **کالاهای زیر در هنگام ورود به گمرک اوکراین از پرداخت مالیات معاف هستند:**

- ❖ کالاهایی که بهای ارزیابی گمرکی آنها از دویست یورو و وزن کلی آنها از پنجاه کیلوگرم بیشتر نشود.
- ❖ مشتقات شراب دو لیتر، آبجو پنج لیتر، مواد دخانی تا دویست نخ سیگار (یا دویست گرم).
- ❖ لوازم شخصی.

- ❖ کالاهای بسیاری جزو لوازم شخصی مسافر شمرده می‌شود، از جمله:
 - ❖ لوازم زینتی شخصی.
 - ❖ اشیایی مانند پیراهن، ملحفه و کفش که تنها جنبه‌ی شخصی دارند.
 - ❖ لوازم بهداشتی شخصی و لوازم آرایش فردی، به اندازه‌ی معمول.
 - ❖ دوربین عکاسی، دوربین فیلمبرداری ویدیویی یا سینمایی و ملحقات آنها.
 - ❖ آلات موسیقی، رادیو، تلویزیون و هرگونه وسایل صوتی و تصویری که کار کرده باشد.
 - ❖ وسایل طبی شخصی قابل حمل برای تضمین سلامتی فرد.
 - ❖ لوازم ورزشی برای استفاده‌ی یک نفر.
 - ❖ مواد دارویی به نوع و میزان معین شده به وسیله‌ی وزارت بهداشت اوکراین.
 - ❖ اشیای لازم برای گذران زندگی مسافرانی که قصد دارند برای مدت طولانی در خارج از کشور اقامت کنند.
 - ❖ دیگر اشیای مورد نیاز اولیه، که متعلق به خود مسافر هستند و تنها برای استفاده‌ی شخصی و گذران زندگی او و نه برای انتقال به غیر، در نظر گرفته شده و با شرایط اقامت در خارج از کشور همخوانی دارند.

❖ خروج کالاهای زیر از گمرک اوکراین به وسیله‌ی مسافران، بدون توجه به ارزش کل آنها مجاز نیست:

- ❖ کالاهایی که یارانه‌ی دولتی به آنها تعلق می‌گیرد (غیر از موارد مربوط به استفاده شخصی).
- ❖ کالاهای دارای کاربرد صنعتی (ماشین‌آلات، دستگاه‌های مرکب، مصالح و ...).
- ❖ کالاهایی که از مرز گمرکی اوکراین انتقال داده شوند، به جز کنترل گمرکی ممکن است مشمول کنترل بهداشتی و شیوع بیماری، کنترل دامپزشکی، نباتی، رادیولوژی، اکولوژیکی و نیز کنترل اشیای فرهنگی نفیس قرار بگیرند.

۲-۶. قوانین بانکی

بانک مرکزی این کشور، بانک ملی اوکراین نام دارد. بانک‌های تجاری با مشارکت اشخاص حقوقی و یا میان اشخاص حقوقی و حقوقی تشکیل می‌شوند. قوانین حاکم بر بانکداری

این کشور شامل قانون اساسی، قانون بانک و بانکداری و قانون بانک ملی اوکراین می‌شود.

در مارس سال ۱۹۹۱ میلادی، اصلاحاتی در صنعت بانکداری اوکراین ایجاد و قانونی با نام قانون «بانک و بانکداری» بر سیستم بانکداری این کشور حاکم شد. سیستم بانکی این کشور از دو دسته بانک‌های دولتی و

خصوصی تشکیل شده است. بانک مرکزی، بانک‌های تجاری، بانک‌های دولتی صادرات و واردات و بانک‌های پس‌انداز گروه‌های اصلی بانک‌های این کشور هستند.

❖ برخی از بانک‌های دولتی و خصوصی اوکراینی عبارتند از:

- ❖ پرایوت بانک^۱، خصوصی.
- ❖ اوکریسب بانک^۲، خصوصی.
- ❖ اوکروسوتس بانک^۳، خصوصی.
- ❖ پرومینوست^۴، خصوصی.
- ❖ اوکرکسیم بانک^۵، دولتی.
- ❖ اوشکاد بانک^۶، دولتی.

❖ همچنین برخی از بانک‌های خارجی فعال در اوکراین عبارتند از:

- ❖ کالیون^۷، فرانسه.

1. Privatbank
2. Uksibbank
3. Uksotsbank
4. Prominvestbank
5. Ukreximbank
6. Oshchadbank
7. Calyon

- ❖ ریفایزن بانک، اتریش.
- ❖ آی.ان.جی، هلند.
- ❖ کردیتانستالت^۲، آلمان.
- ❖ سیتی بانک^۳، آمریکا.
- ❖ آلفا بانک و نشنال رزرو بانک^۴، روسیه.
- ❖ کردیت بانک^۵ و پکائو^۶، لهستان.

۲-۷. قوانین ارزی

قوانین انتقال پول و ارز در اوکراین در سال ۱۹۹۳ میلادی، توسط بانک ملی این کشور تصویب شد. افراد در استفاده از ارز خارجی برای خرید و فروش در اوکراین باید از بانک ملی مجوز دریافت کنند. برای انتقال ارز نیز به مجوز نیاز است.

دریافت وام از خارج با ارز خارجی برای اوکراینی‌ها، به جز در موارد خاص، نیاز به ثبت در بانک ملی اوکراین دارد.

در سال ۲۰۰۳ میلادی، بانک ملی اوکراین قانونی در زمینه‌ی خروج ارز و پول تعیین کرد. این قانون برای محدود کردن خروج پول توسط خارجی‌ها تا سقف پنجاه هزار یورو برای کار یا خدمات غیرتجاری تصویب شد. این محدودیت شامل فعالیت‌های بانکی، بیمه‌ای، حمل و نقل و ارتباطات افراد خارجی نمی‌شود. هرچند سرمایه‌گذاران خارجی می‌توانند سود و سرمایه خود را با خود از اوکراین ببرند، ولی مجلس و بانک ملی اوکراین برای خروج ارز از کشور کنترل‌های فراوانی اعمال می‌کنند که مانعی پنهان برای سرمایه‌گذاری خارجی مستقیم، تجارت بین‌المللی و راه‌اندازی کسب‌وکار به شمار می‌رود.

سرمایه‌گذاران خارجی در اوکراین باید، دو حساب بانکی در این کشور به ارز خارجی و پول اوکراین باز نموده و ارز کشور خود را نیز از طریق بانک به پول رسمی اوکراین تبدیل کنند.

1. Raiffeisenbank
2. Kreditanstalt
3. Citibank
4. National Reserve Bank
5. Kredyt Bank
6. Pekao

❖ برای تبدیل ارز در اوکراین می توان به مکان های زیر مراجعه کرد:

❖ بانکها.

❖ پذیرش هتلها.

❖ برخی از فروشگاهها.

❖ خودپردازهای موجود در خیابانها.

خودپردازها، دلار آمریکا، یورو و روبل روسیه را به قیمت ارز رسمی، به هریونیا تبدیل می کنند.

۲-۸. قوانین مالیاتی

سیستم مالیاتی اوکراین یکی از سازوکارهای چالشی برای راهاندازی کسب و کار در این کشور به شمار می آید. نخستین قانون مالیاتی در سال ۱۹۹۱ میلادی، تهیه شد. قانون مالیات بر درآمدهای شخصی از سال ۱۹۹۲ میلادی به اجرا درآمد که در آن مالیات بر درآمد افراد را تا چهل درصد افزایش داده بود. در سال ۲۰۰۳ میلادی، قانون جدید مالیاتی تصویب شد که در آن میزان مالیات بر درآمدهای افراد را سیزده درصد (از آغاز سال ۲۰۰۴ میلادی) تا پانزده درصد (از آغاز سال ۲۰۰۷ میلادی) تعیین کرد. این قانون که بسیار شبیه به قانون روسیه است، بیشتر به سود سرمایه گذاران داخلی بوده و برای تشویق به راهاندازی کسب و کار در اوکراین تدوین شده است.

قانون مالیات بر سود بنگاههای اقتصادی در سال ۱۹۹۷ میلادی، تصویب شد و در سال ۲۰۰۲ میلادی تغییراتی در آن ایجاد شد. از آغاز سال ۲۰۰۴ میلادی، برای تشویق سرمایه گذاران مالیات بنگاههای اقتصادی از سی درصد به ۲۵ درصد درآمد کاهش یافت. قانون مالیات بر ارزش افزوده (VAT) نیز در سال ۱۹۹۷ میلادی، تصویب شد. بر اساس این قانون، میزان این مالیات که پیشتر بیست درصد بود، در سال ۲۰۰۴ میلادی، به پانزده درصد کاهش یافت و از آغاز سال ۲۰۰۶ میلادی، به هفده درصد افزایش یافت.

مالیات بر صادرات کالا یا خدمات در اوکراین صفر است. دیگر قانون مالیاتی اوکراین، قانون «مالیات اضافی» یا «یک نوع مالیات غیرمستقیم» است که بر تولید یا واردات کالاهای لوکس یا انحصاری وضع شده و به قیمت فروش آنها افزوده می شود. این کالاها شامل مشروبات الکلی، تنباکو و محصولات وابسته به آن، خودروهای وارداتی (بر اساس ظرفیت موتور)،

تایر خودرو، سوخت و جواهرآلات می‌شود. این مالیات در هنگام صادرات این کالاها با ارزش خارجی دریافت نمی‌شود. در هر حال قوانین مالیاتی اوکراین هنوز کامل نبوده و در حال تغییر است.

۹-۲. قوانین کنسولی

کسانی که شهروند کشورهای مشترک‌المنافع نیستند، برای رفتن به اوکراین نیازمند روادید هستند. روادید اوکراین را می‌توان از سفارت اوکراین در تهران دریافت کرد. برای دریافت روادید، داشتن دعوت‌نامه از سوی شخص، شرکت و یا سازمانی در اوکراین الزامی بوده و شهروندان خارجی می‌توانند در فرودگاه‌ها و یا نقاط مرزی روادید دریافت کنند. مهلت اعتبار روادید در دعوت‌نامه‌ی فرد مشخص می‌شود.

همه‌ی خارجی‌هایی که از اوکراین بازدید می‌کنند، (غیر از اشخاصی که سه روز کاری در خاک اوکراین می‌مانند و افراد نابالغ که کمتر از هجده سال سن دارند) باید گذرنامه‌ی خود را در ادارات صدور روادید، مجوز و گذرنامه وزارت خارجه (آویر) ثبت کنند.

❖ ثبت گذرنامه

در اوکراین کنترل شدیدی در اجرای قانون وجود ندارد، ولی مسافرائی که گذرنامه خود را ثبت نکرده‌اند، در هنگام خروج از اوکراین و برای تمدید مهلت اعتبار روادید دچار تاخیر خواهند شد. ثبت گذرنامه به هنگام اقامت در هتل‌ها، هنگام ثبت شرکت توسط تجار و هنگام نام‌نویسی دانشجویان به صورت خودکار انجام می‌شود. میزبانان، خویشاوندان و صاحب‌خانه‌های خارجی‌ها باید گذرنامه‌های آنان را در اداره‌های صدور روادید، مجوز و گذرنامه وزارت خارجه به ثبت برسانند. حق ثبت معمولاً در هنگام تمدید اعتبار روادید و ثبت گذرنامه پرداخته می‌شود.

همه‌ی شهروندان خارجی باید در هنگام ورود به اوکراین، محل اقامت خود و سازمان دعوت‌کننده را اعلام کنند. هم‌چنین باید پیش از رسیدن به دروازه‌ی عبور، فرمی را پر کنند که در آن مشخصات فردی، هدف انجام سفر، مدت زمان اقامت، سازمان دعوت‌کننده و ... پرسیده شده است. در این کشور ورود و خروج اشیایی مانند مواد منفجره، مواد محترقه، مواد مخدر، اشیای تیز و برنده، مواد روان‌گردان، سلاح گرم، وسایل رایانه‌ای و گرافیکی، اشیای عتیقه، دارو، مواد شیمیایی، مواد غذایی با حجم بالا، مواد غذایی و مایعات در ظروف

شیشه‌ای ممنوع است. ورود وسایل برقی، رایانه‌ای، هنری، وسایل خانه، طلا و ... ممنوع نیست، ولی فرد موظف به پرداخت حقوق گمرکی آنها است.

❖ مدارک مورد نیاز برای دریافت روادید تجاری شامل موارد زیر است:

- ❖ اصل دعوت‌نامه که به تایید ارگان امور داخله رسیده باشد. اگر در دعوت‌نامه همراه بودن کودکان نیز نوشته شده باشد، نام آنها باید با مهر جداگانه به تایید برسد.
- ❖ گذرنامه (با دست کم یک ماه اعتبار پس از تاریخ انقضای روادید).
- ❖ روگرفت بلیت رفت و برگشت هواپیما یا برگه‌ی رزرو بلیت با مهر شرکت هواپیمایی.
- ❖ بیمه‌نامه از شرکت بیمه‌ی اوکراینی یا ایرانی برای تمام مدت سفر.
- ❖ گواهی عدم ابتلا به هیپاتیت و ایدز، در صورت اقامت بیش از سه ماه در خاک اوکراین.
- ❖ رونوشت مدارک دعوت‌کننده (گذرنامه فرد اوکراینی، سند ازدواج، گواهی اجازه اقامت دایم و ...)
- ❖ فرم درخواست پرشده.
- ❖ دو قطعه عکس ۳/۵ در ۴/۵.
- ❖ در صورت درخواست مقام کنسولی، باید مدرکی از حساب بانکی شخص دعوت‌کننده با مهر بانک یا شعبه‌ی بانک ارایه شود.

❖ هزینه‌ی صدور روادید تجاری به صورت زیر است:

❖ یک بار ورود: ۹۰ دلار آمریکا.

❖ دو بار ورود: ۱۲۰ دلار آمریکا.

❖ کثیرالمسافرت: ۲۴۰ دلار آمریکا.

دیگر انواع روادیدهایی که توسط دولت اوکراین صادر می‌شود، روادید گردشگری، تحصیلی و علمی یا دانشجویی، خدمت، درمان، فرهنگی و ورزشی است که هزینه‌های آنها اندکی با روادید تجاری تفاوت دارد. البته دریافت هر یک از این روادیدها نیازمند مدارک خاص خود است.

افرادی که برای مدت بیش از سه ماه به اوکراین سفر می‌کنند باید گواهی پزشکی عدم

ابتلا به ویروس HIV ارایه کنند. روادید به صورت یک بار ورود، دو بار ورود، و چند بار ورود صادر می‌شود. همچنین کنسول می‌تواند از درخواست‌کننده مصاحبه کند و یا مدارک تاییدکننده‌ی هدف سفر وی را بخواهد.

مدت زمان صدور روادید از اول سال ۲۰۰۹ میلادی به صورت زیر است:

❖ **حالت عادی:** هفت روز پس از ارایه پکت حاوی مدارک کامل، بدون احتساب روز ارایه مدارک و با شرط موافقت وزارت خارجه اوکراین، روادید صادر می‌شود. روزهای تعطیل و اعیاد مانند روزهای عادی به شمار می‌آیند.

❖ **حالت فوری:** در صورت عدم نیاز به موافقت وزارت خارجه اوکراین برای صدور روادید، در همان روز یا فردای روز ارایه مدارک، به شرط آن که پکت دارای مدارک پیش‌بینی‌شده در مقررات باشد، روادید صادر می‌شود. ولی در صورت نیاز به موافقت وزارت خارجه، در سومین روز پس از ارایه مدارک، به شرط موافقت وزارت خارجه روادید تحویل فرد خواهد شد.

همه‌ی افراد باید تا پیش از گذشتن از گمرک، فرم مربوطه را تکمیل کرده و وسایل همراه خود را اعلام کنند هزینه پرداخت شده برای دریافت روادید، غیرقابل برگشت است.

در این کشور مراقب اشیای ارزشمند و مدارک مسافرتی خود باشید و اصل گذرنامه خود را در صندوق امانات هتل یا محل اقامت نگهداری کنید. اگر به هر دلیل توسط پلیس محلی بازداشت شدید، از مامورین بخواهید به استناد ماده‌ی ۳۶ کنوانسیون وین درباره‌ی امور کنسولی، سریعاً سفارت یا نزدیک‌ترین سرکنسولگری ایران را از موضوع آگاه سازند.

اگر به زبان محلی آشنایی ندارید، از امضای هرگونه اوراق و اسناد خودداری کنید. البته افراد در این کشور تحت حاکمیت قوانین محلی هستند و وظایف نمایندگی ایران مبنی بر ارایه‌ی خدمات کنسولی، به معنای نقض قوانین کشور میزبان نیست.

❖ موارد بهداشتی

سازمان بهداشت جهانی بیماری‌های هیپاتیت A، سل، دیفتری و تب تیفوئید را در این کشور گزارش کرده است. باید پیش از سفر به این کشور واکسن‌های چهارگانه (کزاز، دیفتری، فلج اطفال و سرخک) را به ویژه برای کودکان تزریق کرده باشید.

در اوکراین از نوشیدن آب لوله‌کشی پرهیز کنید. آب آشامیدنی در هتل‌ها و سوپرمارکت‌ها

فروخته می‌شود. خارجی‌هایی که برای مدت طولانی به اوکراین سفر می‌کنند، می‌توانند فیلترهای تصفیه آب را برای استفاده از آب زلال تهیه کنند. بازرگانانی که برای مدت کوتاه در اوکراین می‌مانند، باید از بهداشتی بودن غذای خود مطمئن باشند.

کشور اوکراین هنوز با داشتن برخی از ساختارهای علمی و صنعتی شوروی سابق، از لحاظ سطح زندگی و درآمد و مسایل اجتماعی وضعیت مناسبی ندارد. پس از ایدز، بیماری‌های سل، هپاتیت و گریپ (نوعی آنزیم) در این کشور وجود دارد.

در صورت بروز مشکل یا بیماری جدی، به یک مرکز درمانی معتبر مراجعه کنید. پیشنهاد می‌شود هنگام سفر به این کشور از تسهیلات مربوط به بیمه مسافر استفاده شود.

۳. عضویت در سازمان‌های بین‌المللی، پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری

این کشور در سازمان‌های بین‌المللی، پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری بسیاری عضویت دارد.

۳-۱. عضویت در سازمان‌های مهم بین‌المللی

این کشور عضو یا ناظر سازمان‌های بین‌المللی بسیاری است. این سازمان‌ها عبارتند از:

- ❖ سازمان جهانی تجارت^۱.
- ❖ سازمان ملل متحد.
- ❖ صندوق بین‌المللی پول.
- ❖ سازمان جهانی گمرک.
- ❖ آژانس تضمین سرمایه‌گذاری چندجانبه.
- ❖ سازمان جهانی مالکیت فکری^۲.
- ❖ کنفرانس تجارت و توسعه‌ی ملل متحد.

1. World Trade Organization (WTO)

2. World Intellectual Property Organization (WIPO)

- ❖ بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه.
- ❖ سازمان بین‌المللی استاندارد.
- ❖ سازمان جهانی گردشگری.
- ❖ سازمان جهانی هواشناسی.
- ❖ سازمان توسعه‌ی صنعتی ملل متحد (یونیدو).
- ❖ سازمان علمی، فرهنگی و آموزشی ملل متحد (یونسکو).
- ❖ آژانس بین‌المللی انرژی اتمی.
- ❖ آژانس بین‌المللی توسعه.
- ❖ بنگاه مالی بین‌الملل.
- ❖ پلیس بین‌الملل.
- ❖ سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد (فائو).
- ❖ سازمان کشورهای مستقل مشترک‌المنافع (ناظر).
- ❖ سازمان بین‌المللی هیدروگرافی (آب‌شناسی).
- ❖ سازمان بین‌المللی دریانوردی.
- ❖ سازمان جهانی هواپیمایی کشوری (آیکائو).
- ❖ فدراسیون بین‌المللی سازمان‌های صلیب سرخ و هلال احمر.
- ❖ سازمان جلوگیری از گسترش سلاح‌های کشتار جمعی.
- ❖ کمیته بین‌المللی المپیک.
- ❖ سازمان بین‌المللی مهاجرت.
- ❖ اتحادیه از تباطات راه دور بین‌المللی.
- ❖ سازمان جهانی کار.
- ❖ کنفدراسیون جهانی اتحادیه‌های کارگری.
- ❖ دادگاه جرایم بین‌المللی.
- ❖ اتحادیه‌ی جهانی پست.
- ❖ سازمان بهداشت جهانی.

- ❖ کنفرانس صلح آفریقا.
- ❖ سازمان کشورهای آمریکایی (عضو ناظر).
- ❖ منطقه همکاری اقتصادی دریای سیاه^۱.
- ❖ شورای کشورهای دریای بالتیک (عضو ناظر)^۲.
- ❖ شورای اروپا.
- ❖ بنیاد اروپای مرکزی^۳.
- ❖ شورای مشارکت یورو-آتلانتیک.
- ❖ بانک اروپایی برای بازسازی و توسعه.
- ❖ پیمان عمومی اتحادیه تجارت.
- ❖ سازمان دموکراسی و توسعه اقتصادی کشورهای گرجستان، اوکراین، آذربایجان و مولداوی.
- ❖ دادگاه جنایی جهانی
- ❖ انجمن همبستگی آمریکای لاتین (عضو ناظر).
- ❖ کمیته صادرکنندگان هسته‌ای^۴.

اوکراین هم‌چنین یکی از اعضای ناظر جنبش غیرمتعهدها^۵ است. اوکراین در روابط دوجانبه و چندجانبه‌ی خود با آمریکا، روسیه و لهستان تلاش می‌کند از پتانسیل‌های خود برای همکاری‌های راهبردی، بهره‌گیری کند. هم‌چنین می‌کوشد تا روابط خوبی با کشورهای همسایه برقرار کند. این کشور در همکاری با سازمان‌های جهانی، بین‌المللی و منطقه‌ای، سیاستی چندجانبه و فعال در پیش گرفته است.

هم‌چنین حمایت از حقوق شهروندان اوکراینی در دیگر کشورهای جهان، همواره در مرکز توجه سفارت‌خانه‌ها و کنسول‌گری‌های این کشور بوده دارد.

اولویت مهم منافع راهبردی اوکراین، توسعه اقتصادی از طریق توجه به بازارهای سنتی و

1. Black Sea Economic Cooperation Zone (BSEC)
2. Council of the Baltic Sea States (CBSS)
3. Central European Initiative (CEI)
4. Zangger Committee (ZC)
5. Non Aligned Movement

بازارهای جدید کالا و خدمات در شرق اروپا، آمریکای لاتین، آسیا و آفریقا است.

۲-۳. عضویت در پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری

امروزه عضویت در پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری، از اهمیت بسیار بالایی در تجارت بین‌الملل برخوردار است. یکی از اهداف موافقت‌نامه‌های تجاری میان کشورها، رساندن تعرفه‌های گمرکی به حد صفر است.

عدم عضویت در این پیمان‌ها و موافقت‌نامه‌ها، به معنای محروم شدن از منافع این موافقت‌نامه‌ها به ویژه در زمینه صادرات است. اوکراین عضو پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری منطقه‌ای و بین‌المللی بسیاری است. این پیمان‌ها و موافقت‌نامه‌های تجاری عبارتند از:

❖ موافقت‌نامه تجارت آزاد منطقه مشترک اقتصادی!

❖ موافقت‌نامه تجارت آزاد کشورهای مستقل مشترک‌المنافع^۱.

❖ موافقت‌نامه تجارت آزاد اوکراین - ارمنستان.

❖ موافقت‌نامه تجارت آزاد اوکراین - گرجستان.

❖ موافقت‌نامه تجارت آزاد اوکراین - قرقیزستان.

❖ موافقت‌نامه تجارت آزاد اوکراین - تاجیکستان.

❖ موافقت‌نامه تجارت آزاد اوکراین - ازبکستان.

❖ موافقت‌نامه تجارت آزاد اوکراین - ترکمنستان.

❖ موافقت‌نامه تجارت آزاد اوکراین - آذربایجان.

❖ موافقت‌نامه تجارت آزاد اوکراین - بلاروس.

❖ موافقت‌نامه تجارت آزاد اوکراین - قزاقستان.

❖ موافقت‌نامه تجارت آزاد اوکراین - مقدونیه.

❖ موافقت‌نامه تجارت آزاد اوکراین - مولداوی.

❖ موافقت‌نامه تجارت آزاد اوکراین - روسیه.

1. Common Economic Zone (CEZ)

2. Commonwealth of Independent States (CIS)

فصل دوم

محیط فرهنگی

در این فصل به مطالبی هم‌چون دین، زبان، علایق و الگوی زندگی و مصرف، نهادهای اجتماعی و دینی، رسانه‌ها، عادات خرید و مصرف، تعطیلات، اعیاد و جشن‌ها، دیدگاه کلی نسبت به ایران، فرهنگ مذاکره، نقش هدایا و سوغات، ارزش‌های غالب و آداب و رسوم خاص مردم اوکراین پرداخته می‌شود.

۱. ارکان فرهنگی و اجتماعی

در این قسمت، نخست با ارکان اصلی تشکیل دهنده‌ی فرهنگ کشور اوکراین، هم‌چون دین و زبان و سپس با آداب و رسوم کلی مردم این کشور آشنا می‌شویم.

۱-۱. دین

دین رسمی اوکراین مسیحیت و مذهب عمده‌ی آن ارتدوکس است. ۹۶/۱ درصد جمعیت این کشور را مسیحیان تشکیل می‌دهند، که ارتدوکس‌ها با ۸۳/۷ درصد، کاتولیک‌ها با ۱۰/۲ درصد و پروتستان‌ها با ۲/۲ درصد بزرگ‌ترین مذاهب مسیحیت را تشکیل می‌دهند.

اقلیت‌های دینی دیگری مانند یهودی‌ها

و مسلمان‌ها نیز در این کشور دیده می‌شوند. اگرچه آمار رسمی از جمعیت مسلمانان اوکراین در دست نیست، ولی تعداد مسلمانان اوکراینی بیش از یک میلیون نفر برآورده شده است، که بیشتر آنها در شبه جزیره کریمه زندگی می‌کنند. به تازگی شورای مشورتی مسلمانان اوکراین تشکیل شده است که هدف آن همکاری میان اداره‌ها و موسسات به منظور خدمت‌رسانی به اسلام و مسلمانان اوکراین است. این نهاد فرهنگی برای همکاری با دولت اوکراین پیمانی را امضا کرده است. همچنین چندی پیش، سه مرکز اسلامی در اوکراین که به صورت جداگانه فعالیت می‌کردند، با تشکیل نشست مشترک، ادغام شده و «دفتر نمایندگی مراکز اسلامی» را تشکیل دادند.

۲-۱. زبان

بیش از ۶۷ درصد مردم به زبان اوکراینی سخن می‌گویند. نزدیک به ۲۴ درصد به زبان روسی و ۹ درصد نیز به دیگر زبان‌ها سخن می‌گویند.

زبان مردم اوکراین از گروه زبان‌های اسلاو شرقی است و همانندی بسیاری به زبان روسی دارد. واژگان زبان اوکراینی بیشتر برگرفته از زبان لهستانی، ولی دستور زبان آن مانند زبان روسی است. به تازگی در اوکراین برای انسجام بخشیدن به زبان و فرهنگ اوکراینی، برنامه‌ریزی‌های گسترده‌ای انجام شده و این موضوع تا اندازه‌ای موجب تنش اوکراینی‌ها با روس‌ها شده است.

۳-۱. الگوی زندگی

مردم اوکراین، دارای الگوی زندگی و ویژگی‌های رفتاری خاص خود هستند که در زیر به برخی از آنها اشاره می‌شود:

❖ اوکراینی‌ها اهمیت و ارزش فراوانی برای مهمان‌قایلند و حاضرند چندین روز وقت و انرژی خود را برای مهمان صرف کنند. نگرش سنتی

مردم اوکراین پذیرایی نامحدود از مهمان است. آنها هرگز به مهمان خود لیوان آب سرد تعارف نمی‌کنند، زیرا باور دارند که به سرد شدن رابطه می‌انجامد. امروزه در زندگی‌های مدرن و به ویژه در مناسبات تجاری، بطری آب روی میزها است ولی این موضوع نشانه‌ی کم‌رنگ شدن اعتقادات مردم نیست.

❖ در اوکراین بر خلاف فرهنگ برخی از نقاط جهان مانند آمریکا، در معرض هوای سرد قرار گرفتن را عامل بیماری شمرده و آن را بسیار بدتر از هوای گرم می‌دانند. اوکراینی‌ها تا جایی که بتوانند از جریان هوای سرد دوری می‌کنند.

❖ بیشتر مردم اوکراین باسواد هستند. امروزه در این کشور بیش از ده دانشگاه و هشت موسسه آموزش عالی پلی‌تکنیک وجود دارد.

❖ فرهنگ اوکراینی ریشه در کشاورزی داشته و به همین دلیل خانواده و فامیل نقش مهمی در زندگی مردم دارد. هنوز هم بسیاری از مردم ساکن در مناطق شهری، پدربزرگ و مادربزرگ یا افراد فامیل دیگری در روستاها دارند. بسیاری از خانواده‌ها هنوز به شکل گسترده شامل پدربزرگ و مادربزرگ‌هایی هستند که نگهداری از نوه‌ها را بر عهده دارند.

❖ جرایم خیابانی مانند کیف‌قاپی، باج‌گیری، ترساندن و ایجاد مزاحمت به ویژه برای خارجی‌ها، از سوی برخی افراد نژادپرست در این کشور دیده می‌شود. دزدی مسلحانه از خانه‌ها در شب، از دیگر مسایل اجتماعی نگران‌کننده در اوکراین است، که برخی از گردشگران و خارجی‌ها قربانیان این مسایل هستند.

۴-۱. نهادهای اجتماعی و دینی

در اوکراین در حدود ۱۶۷ گروه و فرقه‌ی مذهبی وجود دارد که هماهنگی و مسایل مربوط به آنها در شورای ارگان‌های مذهبی کشور انجام می‌شود. در این شورا، نمایندگان فرقه‌های اصلی مسیحیت، یهودیت و اسلام حضور دارند.

امروزه کلیسای ارتدوکس اوکراین بیشترین پیرو را در مقایسه با کلیسای کاتولیک و پروتستان دارد. این کلیسا با ۱۱.۸۰۰ کلیسای زیر پوشش، ۳۵ شعبه‌ی سرپرستی در اوکراین، یک نهاد آموزشی به نام سمینار و یک آکادمی تربیت کشیش، بزرگ‌ترین تشکیلات مسیحیت را در اختیار دارد.

در اوکراین برای آموزش‌های دینی و مذهبی دوره‌هایی وجود دارد. نظام آموزشی عالمان مسیحی از دو مرحله‌ی سمینار و آکادمی تشکیل شده است.

هم‌اکنون بیش از ۳۲۷ تشکل اسلامی در اوکراین فعالیت دارند. در شبه‌جزیره‌ی کریمه مساجد فراوانی وجود دارد، ولی در دیگر شهرها به دلیل نبود مسجد برای انجام تکالیف دینی، مسلمانان با مشکل مواجه هستند. در اوکراین بیش از یکصد هزار شیعه زندگی می‌کنند که در سرتاسر کشور پراکنده هستند. تنها نهاد رسمی و ثبت شده‌ی شیعیان اوکراین، حسینیه اهل بیت علیهم السلام است. مرکز کوثر نیز یک مرکز اسلامی با رویکرد شیعی است که فعالیت‌های مذهبی را انجام می‌دهد.

در اوکراین دانشگاه‌های فراوانی وجود دارد که بسیاری از آنها دارای سطح آموزشی بالا بوده و پذیرای دانشجویان خارجی هستند. برخی از دانشگاه‌های این کشور عبارتند از:

- ❖ **Chernigiv State Technological University**
- ❖ **Chernivtsi State University**
- ❖ **Dnipropetrovsk State University**
- ❖ **Donetsk State Technical University**
- ❖ **Institute of International Relations**
- ❖ **International Christian University**
- ❖ **Ivan Franko Lviv State University**
- ❖ **Kharkov State Polytechnic University**
- ❖ **Kharkov State University**
- ❖ **Lugansk State Medical University**
- ❖ **Lviv Medical University**
- ❖ **Lviv State University "Lvivska Polytechnica"**
- ❖ **National Academy of Sciences of Ukraine**
- ❖ **National Agricultural University**
- ❖ **Odessa State Marine University**
- ❖ **Odessa State Polytechnic University**
- ❖ **Taras Shevchenko University of Kiev**

- ❖ **University of Kiev–Mohyla Academy**
- ❖ **Uzhgorod State University**
- ❖ **Vinnitsa State Medical University**
- ❖ **Zaporozhye State University**

۵-۱. رسانه‌ها

هر چند اوکراینی‌ها در دوره‌ی تسلط مارکسیست‌ها دچار سکون و عدم پیشرفت در زمینه‌ی رسانه‌های مستقل شدند، ولی با وجود همه‌ی محدودیت‌ها، در همان روزگار بسیاری از روزنامه‌نگاران به فعالیت جدی مشغول بودند.

در سال ۱۹۱۸ میلادی، نزدیک به شش نشریه اوکراینی زبان، ۲۲ نشریه روس زبان و ۲۴ نشریه به زبان‌های دیگر در این جمهوری به چاپ می‌رسید، که به نسبت دیگر جمهوری‌های شوروی سابق، آمار شگفت‌انگیزی است.

در فاصله‌ی سال‌های ۱۹۳۵ تا ۱۹۶۰ میلادی، روزنامه‌های اوکراینی با تیراژ بالا به فعالیت خود ادامه دادند. در سال ۱۹۸۵ میلادی، تعداد نشریات اوکراینی نسبت به نشریات روسی چاپ شده در این کشور افزایش یافت. در این سال ۱۰۷۸۰ روزنامه با تیراژ ۲۳ میلیون و ۲۰۹ مجله با تیراژ سالانه ۱۷۰ میلیون به چاپ رسید.

امروزه بیش از چهار هزار نشریه گوناگون در اوکراین چاپ می‌شود که در چاپ آنها اعضای تحریریه آزادی عمل دارند و دولت در امور آنها کمترین دخالت را دارد.

❖ نشریه‌ها

برخی از روزنامه‌ها و نشریات اوکراین عبارتند از:

- ❖ **روزنامه آراتا، در سطح ملی به زبان اوکراینی.**
- ❖ **روزنامه آبزورور، در سطح ملی به زبان انگلیسی.**
- ❖ **روزنامه دن، در سطح ملی به زبان انگلیسی و اوکراینی.**
- ❖ **روزنامه زر کالو ندلی، در سطح ملی به زبان انگلیسی و اوکراینی.**

- ❖ روزنامه اوکرانا مولودا، در سطح ملی به زبان اوکراینی.
- ❖ روزنامه بودی، در سطح ملی به زبان روسی و اوکراینی.
- ❖ روزنامه تاپیکس، در سطح ملی به زبان انگلیسی.
- ❖ مجله اقتصادی نووستی، در سطح ملی به زبان اوکراینی و روسی.

❖ شبکه‌های تلویزیونی

برخی از شبکه‌های تلویزیونی اوکراین عبارتند از:

- ❖ تلویزیون ۱+۱، شبکه دولتی به زبان اوکراینی.
- ❖ تلویزیون کانال ۵ و کانال ۲۴، شبکه خصوصی به زبان اوکراینی.
- ❖ تلویزیون آی.سی، شبکه خصوصی به زبان روسی و اوکراینی.
- ❖ تلویزیون نوی کانال، به زبان روسی و اوکراینی.
- ❖ تلویزیون اس.تی.بی، به زبان اوکراینی.
- ❖ تلویزیون رسمی اوکراین (کانال اوکراین)، به زبان اوکراینی.
- ❖ تلویزیون یو.تی.آر، به زبان اوکراینی.

همچنین در این کشور ده‌ها ایستگاه تلویزیونی ماهواره‌ای و کابلی دیگر به زبان‌های اوکراینی، انگلیسی و روسی برنامه پخش می‌کنند.

❖ رادیو

در اوکراین بیش از ۵۲۴ ایستگاه رادیویی وجود دارد. رادیوی کشور اوکراین با چندین ایستگاه و شبکه‌ی ملی با نام شبکه جهانی «صدای اوکراین» فعال است. چندین ایستگاه رادیویی دیجیتال نیز در این کشور وجود دارد و ده‌ها شبکه‌ی اف.ام با برنامه‌های تجاری، موسیقی، سرگرمی، ورزشی و ... در این کشور فعال هستند. برخی از مهم‌ترین ایستگاه‌های رادیویی اوکراین عبارتند از:

- ❖ **Auto Radio**
- ❖ **HIT FM Ukraine**

- ❖ **Lviv Wave Radio**
- ❖ **Radio Melodia**
- ❖ **Radio Renaissance**
- ❖ **Radio Ukraine – First channel**
- ❖ **Radio Ukraine International**

❖ **خبرگزاری‌ها**

خبرگزاری‌های ملی اوکراین، UKRINFORM و INTERFAX نام دارند که به سه زبان روسی، انگلیسی و اوکراینی فعالیت می‌کنند. این خبرگزاری‌ها در برخی از کشورهای خارجی دفتر نمایندگی دارند.

خبرگزاری‌های اوکراین با داشتن نمایندگان فراوان در بسیاری از کشورهای جهان و با ایجاد روابط با خبرگزاری‌های جهانی، فعالیت گسترده‌ای در پوشش خبری رویدادهای اوکراین و جهان دارند. برخی از خبرگزاری‌های رسمی و اینترنتی اوکراین عبارتند از:

❖ **ATN** (به زبان روسی)

❖ **NOVINI UKRAINI** (به زبان اوکراینی)

❖ **RIA** (به زبان اوکراینی)

❖ **UNIAN** (به زبان انگلیسی)

❖ **URA INFORM** (به زبان روسی)

۱-۶. عادات خرید و مصرف

در اوکراین، پیروی از مد و خرید پیراهن و پوشاک متنوع، در سال‌های گذشته گسترش یافته است. فرهنگ مصرف‌کننده در این کشور هنوز به سطح بالایی نرسیده است و تحت تاثیر نظام سوسیالیستی است. ولی با تحولات کنونی و افزایش تعداد و تنوع کالاها، این وضعیت در حال گذر است.

لباس پوشیدن در اوکراین رسمی‌تر از دیگر کشورهای اروپاست. برای بسیاری از مردم ظاهر لباس از راحتی آن اهمیت بیشتری دارد. تا چند سال پیش بیشتر مردان کت و شلوار سیاه

می‌پوشیدند، ولی امروزه تنوع رنگ در لباس مردان و زنان بیشتر دیده می‌شود. جوانان شهرهای بزرگ گرایش به پوشیدن پیراهن‌های غربی و راحت دارند. به طور کلی، فرهنگ خرید در اوکراین به سمت کشورهای اروپایی میل می‌کند.

برخی از سلیقه‌ها و عادت‌های باقی مانده از نظام سوسیالیستی شوروی مانند علاقه به حراج و اجناس ارزان هنوز در این کشور وجود دارد. برخی از مردم اوکراین گاهی عادت تخفیف گرفتن و چانه زدن را از خود نشان می‌دهند و این موضوع بیشتر در بازارهای محلی و بازارچه‌های این کشور دیده می‌شود.

در اوکراین فروشگاه‌های زنجیره‌ای به نام‌های «فورشد»، «مترو»، «کاروان»، «اسمچ» و «اوکراین» وجود دارد. از دید مردم این کشور بهترین انتخاب فروشگاه‌های زنجیره‌ای فورشد است که در سطح شهرها به راحتی یافت می‌شود. در این فروشگاه‌ها انواع کالاهای مصرفی و مورد نیاز روزانه‌ی مردم با قیمت ارزان و در بسته‌بندی‌های بهداشتی یافت می‌شود.

یکی از مهم‌ترین عوامل تعیین‌کننده برای خریداران اوکراینی، قیمت است. مردم این کشور با شناخت خوب از قیمت‌ها، در مقایسه کردن انواع کالاهای مشابه حساس هستند. بنابراین فروشندگان کالا در این بازار باید به میزان کیفیت و ارزشی که به خریدار ارائه می‌دهند، توجه زیادی داشته باشند.

۷-۱. تعطیلات رسمی

سال نوی میلادی، روز استقلال، روز کارگر، روز کریسمس ارتدوکس و روز زن از جمله تعطیلات رسمی اوکراین هستند. زمان برگزاری مراسم و تعطیلات رسمی این کشور عبارت‌اند از:

❖ سال نوی میلادی: یکم ژانویه.

❖ روز کریسمس ارتدوکس: هفتم ژانویه.

❖ روز زن: هشتم مارس.

❖ ارتدوکس شرقی: دوم تا پنجم آوریل.

❖ عید پاک: پانزدهم و شانزدهم آوریل.

❖ روز جهانی کار: یکم و دوم می.

- ❖ روز پیروزی: نهم می.
- ❖ عید گلریزان یا عید پنجاهه اردوکس^۱: بیست و چهارم می.
- ❖ روز تثلیث مقدس: سوم و چهارم ژوئن.
- ❖ روز قانون اساسی: ۲۸ ژوئن.
- ❖ روز استقلال: ۲۷ آگوست.

۲. فرهنگ مذاکره

در این بخش دیدگاه کلی اوکراینی‌ها نسبت به ایران، آداب مذاکره، نقش هدایا و سوغات و ارزش‌های غالب و رسوم خاص در اوکراین بیان می‌شود.

۱-۲. دیدگاه کلی نسبت به ایران

هم‌اکنون بیش از هشت هزار ایرانی در کشور اوکراین زندگی می‌کنند، که بیشتر آنها در شهر کی‌یف ساکن هستند. نزدیک به پنج هزار نفر از ایرانیان مقیم اوکراین را دانشجویان تشکیل می‌دهند.

خانواده‌های شهروندان ایرانی در اوکراین، مانند خانواده‌ی کارکنان سفارت و یا مدرسه‌ی ایران در این کشور به صورت متمرکز در چند نقطه‌ی مشخص شهر زندگی می‌کنند. ایرانیان در اوکراین افزون بر مراسم عمومی، در میهمانی‌های کوچک دوستانه مانند مراسم افطار هم شرکت می‌کنند.

یکی از مشکلات ایرانیان در اوکراین، دردسر آفرینی‌های برخی جوانان نژادپرست این کشور است که نسبت به غیر اوکراینی‌ها حساسیت دارند و به بهانه‌های مختلف به دیگران متعرض

1. Orthodox Pentecost

می‌شوند. به همین دلیل پیشنهاد می‌شود در هنگام رفت و آمد به صورت پیاده در معابر شهر، از پوشش‌های حساسیت‌آفرین که نشان‌دهنده‌ی خارجی بودن است، پرهیز شود.

مناسبات تجاری و همکاری‌های اقتصادی دو کشور ایران و اوکراین در چند سال گذشته رو به افزایش بوده است. به طور کلی، روابط دو جانبه ایران و اوکراین در طی سال‌های گذشته روند مثبتی در زمینه‌های فرهنگی، اقتصادی، بازرگانی، صنعتی، گردشگری و سیاسی داشته است.

هم‌اکنون روابط فرهنگی، اجتماعی و ورزشی میان ایران و اوکراین دارای سطح بالایی بوده و مردم دو کشور در زمینه‌های گوناگون با یکدیگر در ارتباطند. از این جمله می‌توان موارد زیر را نام برد:

- ❖ شرکت دانش‌آموزان ایرانی در هشتمین جشنواره کودکان «دنیا را بهتر سازیم» در مرکز بین‌المللی «آرتک» (کریمه، شهر سیمفروپول) در سال ۲۰۰۹ میلادی.
- ❖ شرکت ایران در پنجمین نمایشگاه کتاب شهر کی‌یف در سال ۲۰۰۹ میلادی.
- ❖ برگزاری نمایشگاه تمبر اوکراینی در موزه ارتباطات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات ایران در سال ۲۰۰۹ میلادی.
- ❖ شرکت رسانه‌های اوکراینی در شانزدهمین نمایشگاه مطبوعات و رسانه‌های گروهی در سال ۲۰۰۹ میلادی در تهران.
- ❖ شرکت کاریکاتوربست‌های اوکراینی در نخستین جشنواره بین‌المللی کاریکاتور فجر در سال ۲۰۱۰ میلادی.
- ❖ شرکت اوکراین در بیست و سومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در سال ۲۰۱۰ میلادی.
- ❖ برگزاری نمایشگاه کتاب اوکراین در سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران در سال ۲۰۱۰ میلادی.

همچنین میان دو کشور همکاری‌های ورزشی و فرهنگی بسیاری انجام می‌شود، که نام بردن همه‌ی آنها به‌درازا خواهد کشید.

از سوی دیگر، در ایران بیش از دو هزار اوکراینی زندگی می‌کنند. بیش از ۱۴۰۰ نفر از آنها همراه با خانواده، در شهر بوشهر زندگی می‌کنند که در ساختن نیروگاه بوشهر مشغول به کار هستند. در نمایندگی شرکت هواپیماسازی آنتونوف در شهر شاهین شهر اصفهان، اوکراینی‌ها

پروژه ساخت هواپیمای ایران ۱۴۰ را اجرا می‌کنند. هم‌اکنون شکل اصلی اوکراینی‌های ایران، مرکز فرهنگی اوکراین فعال در سفارت این کشور است.

۲-۲. آداب مذاکره

برخی از دانستنی‌ها درباره‌ی فرهنگ مذاکره در اوکراین عبارتند از:

- ❖ نشست‌های تجاری در اوکراین از دیگر کشورهای غربی رسمیت کمتری دارد.
- ❖ در هر نشست، محکم دست دادن در هنگام ورود و خروج اهمیت دارد.
- ❖ برقراری تماس چشمی با مخاطب در طول جلسات مهم است.
- ❖ در هنگام ورود و زمان دست دادن بهتر است که خود را معرفی کنید.
- ❖ استفاده از عناوین علمی و حرفه‌ای در مکالمات رایج است.
- ❖ استفاده از کارت تجاری بسیار مرسوم است. بهتر است نوشته‌های یک طرف کارت تجاری به زبان اوکراینی باشد.
- ❖ برنامه‌ریزی برای نشست‌های تجاری و رایزنی‌ها از جدیت کمی برخوردار است.
- ❖ در هنگام گفتگوهای تجاری دیگر مسایل و موضوعات غیرتجاری مطرح می‌شود که در این صورت مذاکره‌کننده باید شکیبایی به خرج دهد.
- ❖ در صورت امضای قراردادها، پایبندی به توافقات مناسب است و دولت ایران نیز در این زمینه حمایت‌های لازم را دارد.
- ❖ بهتر است برای مذاکره برنامه‌ای از پیش تهیه شود و هنگام برگزاری نشست ابتدا درباره‌ی موضوعاتی که از اهمیت بیشتری برخوردارند صحبت شود.
- ❖ خشک و رسمی بودن در ملاقات‌های عمومی رایج است. بیشتر مردم اوکراین به خرافات، فالگیری و برخی از نشانه‌های خرافی اعتقاد دارند، از جمله در آستانه‌ی در یک خانه دست نمی‌دهند و یا زیر سقف و درون خانه سوت نمی‌زنند.

۲-۲-۱. هدایا و سوغات

در فرهنگ اوکراینی دادن هدیه و آوردن سوغات در هنگام بازگشت از سفر مرسوم است. به طور کلی، دادن هدیه در اوکراین اهمیت بسیاری زیادی دارد و بیشتر گل، شکلات و کیک به عنوان هدیه داده می‌شود.

در این کشور می‌توان، پیراهن زنانه و مردانه، ساعت، صنایع دستی، زیورآلات و اشیای قیمتی را به عنوان هدیه و سوغات کادو داد. گل زرد علامت نفرت بوده و نبایستی هدیه داده شود. همچنین بهتر است تعداد شاخه گل‌ها عدد فرد باشد.

۲-۲-۲. ارزش‌های غالب و رسوم خاص

برخی از نکات مهم در رابطه با ارزش‌های غالب مردم این کشور عبارتند از:

❖ لبخند بیشتر برای دوستان است و در نخستین نشست‌ها به غریبه‌ها لبخند زده نمی‌شود.

❖ حرکات سر و دست اوکراینی‌ها در هنگام ملاقات‌های دوستانه، آرام‌تر از مردم جنوب اروپا و سرزنده‌تر از مردمان اسکاندیناوی است.

❖ حرکات و رفتار اوکراینی‌ها مانند برخی از کشورهای اروپایی از جمله مردم آلمان است. زنان در هنگام رسیدن به دوستان خود گونه‌های یکدیگر را می‌بوسند.

❖ مردم این کشور در مجامع عمومی می‌کوشند کمتر جلب توجه کنند و در حضور بیگانگان آرام سخن می‌گویند و گاهی به نظر می‌رسد که خشمگین هستند، ولی در مناسبت‌های دوستانه بسیار گرم‌تر از غربی‌ها برخورد می‌کنند.

❖ نگرش مردم اوکراین به پول و ثروت مانند کشورهای غربی نیست. در این کشور به افراد ثروتمند بدگمان هستند و ثروتمندان را وابسته به قدرت یا جریان‌های خاص می‌دانند. مردم به صاحبان قدرت و ثروت رشک می‌ورزند و خود ثروتمندها نیز خود را از دیگران در جامعه جدا می‌کنند. این نگرش باقیمانده اندیشه‌های نظام سوسیالیستی شوروی است. ولی تحولات اقتصادی در اوکراین سبب ایجاد طبقه متوسط رو به رشدی شده که این تفکرات را از میان خواهد برد. در دیدگاه سنتی، نگرش پس‌انداز و ثروت‌اندوزی جایی ندارد و نیازهای مالی از خانواده و دوستان تامین می‌شود.

❖ میزان شرکت زنان در فعالیتهای اجتماعی بسیار بالاست. این موضوع نیز بازماندهی فرهنگ سوسیالیستی است که زنان و مردان وادار می‌شدند تا در فعالیتهای اقتصادی مشارکت کنند. با این وجود، نقش زنان در اوکراین به صورت سنتی باقی

مانده است. باز کردن در برای زنان، راه باز کردن برای خانمها، لباس زنانه پوشیدن و آرایش زنانه داشتن از مواردی است که در اوکراین بیشتر از کشورهای غربی رعایت می‌شود. در شهرهای کوچک و روستاها، نقش زنان در خانه به صورت سنتی آشپزی و شستشو است و مردها بیشتر به تعمیرات و رفع نواقص فنی می‌پردازند.

فصل سوم

محیط اقتصادی

در این فصل سیستم اقتصادی، شاخص‌های مهم اقتصادی، جمعیت، تولید ناخالص داخلی، وضعیت بخش‌های مختلف اقتصادی، میزان ذخایر ارزی، تراز حساب جاری، دستمزد نیروی کار، نرخ بیکاری، نرخ تورم، شبکه‌های توزیع، بازاریابی و تبلیغات و منابع طبیعی کشور اوکراین بررسی می‌شود.

۱. سیستم اقتصادی و نقش دولت

کشور اوکراین با جمعیتی نزدیک به ۴۵/۵ میلیون نفر، از لحاظ اقتصادی در رده چهلمین اقتصاد بزرگ جهان بر اساس GDP^۱ قرار دارد.

پس از استقلال اوکراین در سال ۱۹۹۱ میلادی، قوانین این کشور دستخوش تحول شد. انتقال از رژیم سوسیالیستی به اقتصاد بازار، نیاز به دگرگونی کامل مقررات و ایجاد زیرساخت‌های قانونی لازم برای تحولات اقتصادی داشت. در طول هفده سال گذشته، تغییرات پیاپی در قوانین این کشور در جهت اقتصاد آزاد رخ داده و پیوستن به سازمان‌های تجاری و اقتصادی جهانی، این موضوع را تسریع کرده است.

بر اساس برنامه توسعه اقتصادی کوتاه‌مدت اوکراین مصوب سال ۲۰۰۶ میلادی، سیاست‌های اصلی دولت در بخش‌های اقتصادی و اجتماعی دربرگیرنده‌ی موارد زیر است:

- ❖ افزایش توان رقابتی اقتصاد ملی.
- ❖ حفاظت از اهداف اجتماعی رشد اقتصادی.
- ❖ همگرایی با اتحادیه اروپا، پیوستن به ناتو و توجه ویژه به اهداف توسعه مندرج در

۱. GDP بر اساس برابری قدرت خرید (PPP) مبنای مقایسه قرار گرفته است.

اعلامیه سازمان ملل.

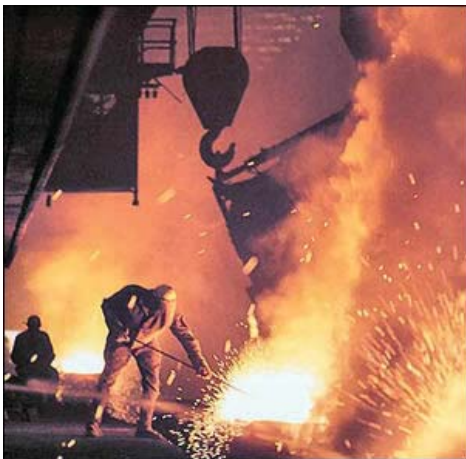
- ❖ تقویت فعالیت‌های نوآوری بخش خصوصی و افزایش توان رقابتی محصولات آن، به وسیله ایجاد مراکز علمی برای تشویق فعالیت‌های نوآورانه.
- ❖ اعمال سازوکارهای کنترل دولتی در زمینه‌ی تقویت مالکیت فکری و گسترش فن‌آوری‌های ملی در مدیریت و تولید کشور.

در سال ۲۰۰۹ میلادی، تولید ناخالص داخلی این کشور بر اساس برابری قدرت خرید ۱۱۷/۱ میلیارد دلار بوده است.

درآمد سرانه اوکراین بر اساس برابری قدرت خرید، از ۷.۲۰۰ دلار در سال ۲۰۰۷ میلادی به ۶.۴۰۰ دلار در سال ۲۰۰۹ میلادی کاهش یافته است. در پایان سال ۲۰۰۹ میلادی بدهی‌های خارجی اوکراین نزدیک به ۱۰۴ میلیارد دلار بوده است.

اوکراین از پتانسیل اقتصادی بسیار مناسبی برخوردار است. صنعت، عمده‌ترین بخش اقتصاد اوکراین است و بخش بزرگی از درآمد ناخالص ملی این کشور را شامل می‌شود. امروزه محصولات تولیدی اوکراین در بازارهای جهانی قابل رقابت هستند و برخی از فناوری‌هایی که از هنگام اتحاد شوروی سابق در اوکراین باقی‌مانده، گاهی در جهان بی‌همتاست.

اوکراین یکی از بزرگ‌ترین کشورهای فضایی جهان است و در این زمینه جایگاه ششم جهان را دارد. این کشور پتانسیل بالایی برای ساخت موشک‌ها و ماهواره‌های فضایی دارد.

انواع خودروهای مسافری و باربری، میکروسکوپ‌های دقیق، توربین نیروگاه‌های آبی، گرمایی و اتمی، لوکوموتیو و واگن قطار، هواپیمای مسافری و باربری، کشتی اقیانوس‌پیما، جنگ‌افزارهای مدرن و ... بخشی از کالاهای ساخت اوکراین هستند. بزرگ‌ترین هواپیماهای باربری جهان به نام‌های «مری» و «روسلان» در اوکراین ساخته می‌شوند، که در حدود ۲۵۰ تن بار را انتقال می‌دهند.

اقتصاد اوکراین از آغاز هزاره‌ی سوم میلادی به این سو، با تکیه بر پایه‌های بازار آزاد، رشد بالایی را تجربه کرده است. اوکراین که پیش از استقلال جزو ارکان مهم اقتصاد شوروی به شمار می‌آمد، در طول دهه‌ی نود میلادی، افت‌وخیزهای اقتصادی فراوانی مانند تورم افسار گسیخته و کاهش شاخص‌های تولید در اقتصاد را تجربه کرد. ولی به دنبال انجام اصلاحات اقتصادی و رویکرد تجارت آزاد جهانی، نخستین نشانه‌های رشد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۰۰ میلادی در این کشور دیده شد.

از جمله تولیدات مهم صنعتی اوکراین می‌توان آهن ریخته‌گری، فولاد و انواع لوله را نام برد. در سال ۲۰۰۵ میلادی، این کشور هفتمین تولیدکننده بزرگ فولاد در جهان شناخته شد. صنایع شیمیایی اوکراین نیز با تولید کک، کودهای زراعی و اسید سولفوریک نقش مهمی در اقتصاد کشور ایفا می‌کنند.

اوکراین در کنار برخورداری از توانمندی‌های چشمگیر در ساخت تجهیزات فلزی مانند لوکوموتیوهای دیزلی، تراکتور و خودرو، بخش بزرگی از نیازهای روسیه و دیگر کشورهای جدا شده از شوروی سابق را در زمینه‌های الکترونیک، صنایع نظامی و فضایی تامین می‌کند.

۱-۱. بخش صنعت و معدن

بخش صنعت و معدن اوکراین، ۳۰٫۷ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور را تشکیل داده و دومین بخش اقتصادی این کشور در سال ۲۰۰۹ میلادی است. ۱۸/۵ درصد نیروی کار اوکراین در بخش صنعت و معدن مشغول به کار هستند.

محصولات عمده صنعتی اوکراین شامل موارد زیر است:

- ❖ زغال سنگ.
- ❖ نیروگاه‌های برق.
- ❖ فلزات آهن‌دار و غیر آهن‌دار.
- ❖ ماشین‌آلات و تجهیزات حمل و نقل.
- ❖ فرآورده‌های شیمیایی.
- ❖ فرآوری غذا.
- ❖ هواپیماسازی

- ❖ کشتی سازی.
- ❖ صنایع اپتیک.
- ❖ ماشین آلات سنگین.
- ❖ توربین.
- ❖ صنایع فولاد.
- ❖ ادوات کشاورزی.

معادن عمده اوکراین شامل موارد زیر است:

- ❖ زغال سنگ.
- ❖ سنگ آهن.
- ❖ گاز طبیعی.
- ❖ نفت.
- ❖ گچ.
- ❖ نمک.
- ❖ پتاسیم.
- ❖ فسفر.
- ❖ سنگ مرمر.

توانایی‌های فنی کارخانه‌ها، شرکت‌ها و کارگاه‌های اوکراین این امکان را فراهم آورده که انواع محصولات صنعتی در این کشور ساخته شود. پیشرفت اوکراین، متکی بر پژوهش‌ها و ساختارهای دانش بنیان است. تبادل علمی و فناوری میان واحدهای تولیدی و صنعتی با مراکز علمی، انستیتوها و دانشگاه‌ها، رابطه‌ای تعریف شده و قانونی است.

به لحاظ جغرافیای صنعتی می‌توان گفت که در غرب کشور معادن، مصالح ساختمانی، صنایع تبدیلی و جنگلداری و در شرق کشور در استان‌های خارکف، دنیپرو پتروفسک، دانتسک، لوگانسک، زاپاروژیه، نیکلایف و ثومی، صنایع متالورژی، شیمیایی، کشتی‌سازی، ماشین‌سازی، ماشین ابزارسازی و ... تمرکز یافته‌اند.

در میان استان‌های اوکراین، برخی از استان‌ها در زمینه‌هایی جلوتر هستند:

- ❖ استان خارکف: قطب صنایع هواپیماسازی، هوا و فضا، داروسازی، ماشین‌سازی، دستگاه‌ها و تجهیزات پزشکی و تشخیص طبی.
 - ❖ استان دنیپرو پتروفسک: بزرگ‌ترین قطب صنایع هوا و فضا و موشک‌سازی، صنایع ماشین‌آلات کشاورزی و شیمیایی.
 - ❖ استان دانتسک: قطب صنایع معدن و متالورژی، ماشین‌آلات معدن و صنایع جانبی آن.
 - ❖ استان لوگانسک: صنایع شیمیایی و معدن.
 - ❖ استان زاپاروژیه: فولاد و صنایع متالورژی.
- وضعیت برخی از صنایع عمده اوکراین، در ادامه بیان شده است.

❖ صنایع آهن و فولاد

آهن و فولاد از مهم‌ترین صنایع این کشور است. از سال ۲۰۰۵ میلادی، اوکراین با بیش از چهل میلیون تن تولید سالانه، هفتمین کشور تولیدکننده‌ی بزرگ فولاد در جهان بوده است. این صنعت در ابتدای استقلال در انحصار بخش دولتی بوده ولی هم‌اکنون به بخش خصوصی واگذار شده است. بخش بزرگی از تولید این محصول، هر ساله به دیگر کشورها صادر می‌شود. اوکراین نقش مهمی در صنعت فولاد جهان به عهده دارد. میزان رشد تولید سالانه این صنعت بیش از پنج درصد برآورد شده است.

❖ صنایع هوا و فضا

کارخانه یوژنیه دنیپروپتروفسک، تنها کارخانه صنایع هوا و فضا در شوروی سابق است. این کارخانه مهم‌ترین طراح و سازنده‌ی موشک‌های بالستیک شوروی سابق بود که با اندکی اصلاحات، امروزه از سازندگان موشک‌های حامل است. بسیاری از کشورهای جهان با این مرکز همکاری دارند.

کارخانه زاریا ماش پروئکت نیکلایف سازنده‌ی انواع توربین‌ها و کمپروسورها است. از دیگر واحدهای صنعتی بزرگ اوکراین در این زمینه می‌توان کارخانه فرونزه در شهر تومی، کارخانه موتورسیچ سازنده موتور هواپیما و توربین، کارخانه تانک‌سازی مالیشف خارکف، کارخانه هواپیماسازی آنتونف خارکف، کارخانه کشتی‌سازی چورنومورسکی نیکلایف، کارخانه متالورژی ماریوپل و کارخانه واژماش پروئکت را نام برد.

❖ انرژی

اوکراین با وجود برخورداری از منابع غنی نفت و گاز، از ضعف بزرگی در بخش پالایش رنج می‌برد. این کشور نزدیک به نود درصد نفت و گاز مصرفی خود را وارد می‌کند. روسیه اصلی‌ترین تامین‌کننده نفت اوکراین است و ترکمنستان نیز بخش بزرگی از گاز مصرفی آن را تامین می‌کند. ولی اوکراین در تولید برق خودکفاست و حتی به روسیه و شرق اروپا برق صادر می‌کند. این خودکفایی به لطف برخورداری از انرژی اتمی و برق آبی حاصل شده است. بیش از ۴۵ درصد از برق مصرفی اوکراین از پنج نیروگاه هسته‌ای تامین می‌شود. مابقی برق مصرفی و مورد نیاز کشور، توسط ۳۲ نیروگاه حرارتی و برق آبی تامین می‌شود.

با این که اوکراین ۶۵ درصد منابع زغال سنگ شوروی سابق را در خود جای داده، ولی از لحاظ داشتن منابع نفتی کشوری فقیر به شمار می‌رود. این کشور دارای سه ناحیه نفتی در کارپات (غرب کشور)، دنیپرو پتروفسک و دونتسک (شرق کشور) و پیریچرنومورسک کریمه (جنوب کشور) است که همگی نفت بسیار کمی در خود انباشته‌اند. تولید نفت در این همه‌ی این نواحی، کمتر از پنج درصد مصرف کشور را تامین می‌کند. همچنین منابع اندک گاز طبیعی اوکراین در دریای سیاه و ناحیه صومی متمرکز است. تولید اندک گاز سبب شده تا اوکراین در واردات آن، وابستگی شدیدی به روسیه و ترکمنستان داشته باشد.

۲-۱. بخش کشاورزی

اوکراین از کشورهای سرسبز جهان است در سال ۲۰۰۹ میلادی، سهم بخش کشاورزی اوکراین از تولید ناخالص داخلی ۹/۸ درصد بوده است.

نزدیک به ۵۴ درصد زمین‌های اوکراین برای کشاورزی و کشت میوه و سبزیجات مناسب است. در حدود ۱/۵ درصد زمین‌ها دارای پوشش سبز و کشتزارهای دائمی هستند. ۱۵/۸ درصد نیروی کار اوکراین در بخش کشاورزی فعالیت می‌کنند.

عمده‌ترین محصولات کشاورزی اوکراین عبارتند از:

- ❖ برنج.
- ❖ چغندر قند و شکر.
- ❖ ذرت و آفتابگردان.

❖ سبزیجات.

❖ گوشت گاو.

❖ شیر و لبنیات.

❖ غلات.

زمین‌های حاصلخیز کشاورزی، بسترها و زیرساخت‌های مناسب توسعه‌ی صنعتی، نیروی کار آموزش دیده و باسواد، و نظام کارآمد آموزشی از جمله پایه‌های استوار پیشرفت بخش کشاورزی این کشور در سال‌های گذشته بوده است.

از دیرباز اوکراین به عنوان انبار غله اروپا مشهور بوده است. اوکراین همچنین به سبب نان شوروی نیز معروف بوده است. صنایع تبدیلی بخش کشاورزی از صنایع مهم این کشور به شمار می‌رود، که در ساختار اقتصادی کشور دارای جایگاهی راهبردی است.

در اوکراین، زمین‌های تحت کشت هر یک از محصولات کشاورزی، همواره زیر کشت همان محصول است. در سال ۲۰۰۵ میلادی، ۱۵/۵ میلیون هکتار زیر کشت غلات، ۷۳۲ هزار هکتار زیر کشت چغندر قند، ۳۵۱ هزار هکتار زیر کشت آفتابگردان، ۱/۶ میلیون هکتار زیر کشت سیب زمینی و ۴/۳ میلیون هکتار زیر کشت علوفه دامی بوده است.

۳-۱. بخش خدمات

بخش خدمات با ۵۹/۵ درصد، بزرگ‌ترین

بخش اقتصاد اوکراین را تشکیل می‌دهد.

۶۵/۷ درصد نیروی کار اوکراین در بخش

خدمات مشغول به کار هستند.

گردشگری، تجارت و بازرگانی، خدمات دولتی، بهداشت و آموزش، امور مالی، بیمه و ارتش مهم‌ترین بخش‌های خدماتی این کشور هستند.

❖ گردشگری

صنعت گردشگری از منابع مهم درآمد اوکراین به شمار می‌آید. این کشور چهاردهمین کشور جهان از نظر جذب گردشگر بوده و سالانه بیش از بیست میلیون نفر از اوکراین دیدن می‌کنند. در سال ۲۰۰۷ میلادی، بیش از ۲۳ میلیون نفر گردشگر به این کشور سفر کرده‌اند. این افراد بیشتر از اروپای شرقی، غربی و آمریکا به اوکراین سفر می‌کنند.

اوکراین در میان شرق و غرب اروپا، شمال و جنوب این قاره و همچنین در مرز آسیا قرار گرفته است. شرایط مناسب آب و هوایی و مناظر سرسبز و زیبای طبیعی در کنار کوه‌های بسیار زیبا و ده‌ها پارک و قلعه‌ی تاریخی، موقعیت ویژه‌ای را از دید جذب گردشگر به این کشور بخشیده است.

برخی از موارد درخور توجه در زمینه‌ی گردشگری اوکراین عبارتند از:

- ❖ ساحل دریای سیاه مقصد تابستانی میلیون‌ها اروپایی است.
- ❖ بیش از پانصد شهر اوکراین قدمتی نهصد ساله یا بیشتر دارند.
- ❖ کی‌یف پایتخت اوکراین دارای بناهای منحصر به فرد و ساختمان‌های زیباست.
- ❖ بسیاری از شهرهای این کشور مانند اودسا، خارکف و یالنا جاذبه‌های گردشگری بسیاری را برای مردم این کشور و دیگر کشورهای جهان فراهم کرده‌اند.
- ❖ در سال‌های گذشته دولت اوکراین توجه ویژه‌ای به بخش گردشگری داشته و زیرساخت‌های پایه‌ای را برای این منظور ایجاد کرده است. هم‌اکنون کشورهای اتحادیه اروپا، آمریکا، کانادا و بسیاری دیگر از کشورها نیازی به روایت گردشگری برای مسافرت به اوکراین ندارند.

خدمات شهری و شهرداری در این کشور دارای سطح کیفی نسبتاً مطلوبی است. اوکراین با الگوبرداری از کشورهای پیشرفته و موفق در این زمینه، توانسته است خدمات با کیفیتی را به شهروندان خود ارائه کند. سرتاسر کشور اوکراین دارای نیروی برق بوده و استاندارد برق ۲۲۰ ولت است. این کشور دارای نیروگاه‌های اتمی تولید برق و انرژی گرمایی است و آب گرم به صورت مرکزی ارائه می‌شود. هر ساله در آبان ماه، آب گرم شوفاژها و حمام‌ها توسط

شهرداری باز می‌شود و به خانه‌ها راه می‌یابد.

۲. جمعیت

اوکراین دارای گروه‌های قومی گوناگونی است. جمعیت این کشور در سال ۲۰۱۰ میلادی، ۴۵/۵ میلیون نفر بوده است که رتبه چهل و پنجم را در جهان دارد. میانگین سنی در این کشور برابر با ۳۹/۷ سال است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که بخش عمده جمعیت اوکراین از دو تیره جمعیتی

«اوکراینی» و «روس» تشکیل شده است. نژاد اوکراینی از گروه نژادهای اسلاو شرقی است. در جدول شماره‌ی ۲ به سهم تیره‌های جمعیتی مردم این کشور اشاره شده است.

جدول ۲: تیره‌های جمعیتی مردم اوکراین

ردیف	نام تیره	درصد
۱	اوکراینی	۷۷/۸
۲	روس	۱۷/۳
۳	بلاروس	۰/۶
۴	مولداوی	۰/۵
۵	تاتار	۰/۵
۶	بلغاری	۰/۴
۷	مجاری	۰/۳
۸	رومانی	۰/۳
۹	لهستانی	۰/۳
۱۰	دیگر تیره‌ها	۲

ویژگی‌ها و نسبت‌های جمعیتی مردم این کشور نیز در جدول شماره‌ی ۳ بیان شده است.

جدول ۳: ویژگی‌ها و نسبت‌های جمعیتی اوکراین

ردیف	نسبت یا ویژگی	میزان
۱	نسبت جمعیت زیر ۱۴ سال	۱۳/۷ درصد
۲	نسبت جمعیت ۱۵ تا ۶۴ سال	۷۰/۷ درصد
۳	نسبت جمعیت ۶۵ سال و بالاتر	۱۵/۶ درصد
۴	نرخ رشد جمعیت	۰/۶۱۹- درصد
۵	نرخ زاد و ولد در هر هزار نفر	۹/۶۲
۶	نرخ مرگ و میر در هر هزار نفر	۱۵/۷
۷	نرخ شهرنشینی (نسبت به جمعیت)	۶۸ درصد
۸	نرخ خالص مهاجرت در هر هزار نفر	-۰/۱
۹	نرخ مرگ و میر نوزادها (تا یک‌ساله) در هر هزار نفر	۸/۷۳
۱۰	نسبت جمعیت مردان به زنان	۰/۸۵
۱۲	نرخ باروری زنان (تعداد مولید به ازای هر زن)	۱/۲۷
۱۳	امید به زندگی در آغاز تولد (مردان)	۶۲/۵۶ سال
۱۴	امید به زندگی در آغاز تولد (زنان)	۷۴/۷۴ سال
۱۵	نرخ باسوادی در کل جمعیت بالای ۱۵ سال	۹۹/۴ درصد
۱۶	نرخ باسوادی در مردان بالای ۱۵ سال	۹۹/۷ درصد
۱۷	نرخ باسوادی در زنان بالای ۱۵ سال	۹۹/۲ درصد

www.cia.gov

۳. تولید ناخالص داخلی

در سال ۲۰۰۹ میلادی میزان تولید ناخالص داخلی اوکراین بر اساس نرخ رسمی مبادله ۱۱۷/۱ میلیارد دلار و رشد تولید ناخالص داخلی برابر با ۱۴/۱- درصد بوده است.

تولید ناخالص داخلی (GDP) به تفکیک سهم بخش‌های عمده‌ی اقتصادی و درآمد سرانه، در جدول شماره‌ی ۴ آمده است.

جدول ۴: تولید ناخالص داخلی اوکراین به تفکیک سهم بخش‌های عمده اقتصادی در سال ۲۰۰۹ میلادی

شاخص	میزان
تولید ناخالص داخلی (GDP)	۲۹۴/۳ میلیارد دلار (بر اساس برابری قدرت خرید PPP)
تولید ناخالص داخلی (GDP)	۱۱۷/۱ میلیارد دلار (بر اساس نرخ رسمی مبادله)
درآمد سرانه	۶.۴۰۰ دلار (بر اساس PPP)
نرخ رشد تولید ناخالص داخلی	۱۴/۱- درصد
سهم بخش صنعت از GDP	۳۰/۷ درصد
سهم بخش کشاورزی از GDP	۹/۸ درصد
سهم بخش خدمات از GDP	۵۹/۵ درصد

www.cia.gov

۴. شاخص‌های مهم اقتصادی

با توجه به پیوستن اوکراین به سازمان جهانی تجارت و پیروی از نظام اقتصاد آزاد، قیمت‌ها در این کشور تابع سیستم عرضه و تقاضا و بر اساس اصول سازمان جهانی تجارت است. دولت این کشور نقشی در تعیین قیمت بسیاری از کالاها ندارد و تنها با تهیه فهرست برای سازمان جهانی تجارت می‌تواند برای اقلام خاص، مانند برخی از مواد غذایی و مواد خام تعیین قیمت کند.

سیستم اقتصادی اوکراین تابع بازار آزاد است. در سال ۲۰۰۹ میلادی میزان درآمدهای این کشور برابر با ۳۴/۱۵ میلیارد دلار و هزینه‌ها نیز برابر با ۴۱/۷۵ میلیارد دلار بوده است.

در ادامه به مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی اوکراین بر اساس آخرین آمار و اطلاعات اشاره شده است.

۴-۱. نرخ تورم

نرخ تورم این کشور در سال‌های گذشته با نوسان‌هایی همراه بوده است. با این حال، نرخ تورم اوکراین از سال ۲۰۰۳ میلادی تا کنون روند افزایشی داشته است. در سال ۲۰۰۹ میلادی، که بیشتر کشورهای جهان دچار بحران مالی بوده‌اند، اوکراین نیز تورم بالای ۲۵ درصد را تجربه کرده و در سال پس از آن این نرخ تا نصف کاهش یافته است. در جدول شماره ۵ نرخ تورم اوکراین در سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۰۳ میلادی آمده است.

جدول ۵: نرخ تورم اوکراین طی دوره زمانی ۲۰۱۰-۲۰۰۳ میلادی

سال	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰
نرخ تورم (درصد)	-۱/۲	۵/۲	۱۲	۱۳/۵	۱۱/۶	۱۲/۸	۲۵/۲	۱۲/۳

www.indexmundi.com

۴-۲. نرخ بیکاری

بر اساس آمار رسمی، نرخ بیکاری اوکراین در سال ۲۰۱۰ میلادی ۴/۸ درصد بوده است که در رده ۴۴ جهان قرار می‌گیرد. نرخ بیکاری در این کشور، در سال ۲۰۰۹ میلادی برابر با سه درصد و در سال ۲۰۰۸ میلادی برابر با ۲/۳ درصد بوده است. این ارقام نشان می‌دهند که نرخ بیکاری در اوکراین طی سال‌های گذشته روند افزایشی داشته است. در جدول شماره ۶، نرخ بیکاری طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۰۳ میلادی آمده است.

جدول ۶: نرخ بیکاری اوکراین طی دوره زمانی ۲۰۱۰-۲۰۰۳ میلادی

سال	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰
نرخ بیکاری (درصد)	۳/۸	۳/۷	۳/۵	۳/۱	۲/۷	۲/۳	۳	۴/۸

www.indexmundi.com

۴-۳. دستمزد نیروی کار

در سال ۲۰۰۹ میلادی تعداد نیروی کار اوکراین برابر با ۲۲/۱۵ میلیون نفر بوده است. از این

میزان نیروی کاری، ۱۵/۸ درصد در بخش کشاورزی، ۱۸/۵ درصد در بخش صنعت و ۶۵/۷ درصد در بخش خدمات مشغول به کارند.

بر اساس آمارهای بین‌المللی، میانگین درآمد سالانه افراد متخصص در اوکراین در سال ۲۰۱۰ میلادی، برای هر مهندس نرم‌افزار ۱۶/۸ هزار دلار آمریکا، متخصص آزمایشگاه ۲۰ هزار دلار، مهندس برنامه‌نویس نرم‌افزار ۲۷/۶ هزار دلار آمریکا، پژوهشگر آزمایشگاهی ۱۸ هزار دلار آمریکا، مهندس تضمین کیفیت ۱۴/۴ هزار دلار آمریکا و مدیر پروژه فناوری اطلاعات ۲۸/۲ هزار دلار آمریکا است.

در ابتدای سال ۲۰۱۰ میلادی، میانگین دستمزد پرداختی در اوکراین برابر با ۲.۲۰۰ هریونیا بوده است.

کمترین میزان دستمزد قانونی در ابتدای سال ۲۰۱۰ میلادی، برابر با ۶۷۰ هریونیا بوده است. این رقم به صورت ناخالص است و هر کارفرما بایستی به میزان ۳۶ درصد حقوق کارگران نیز به تامین اجتماعی بپردازد.

۴-۴. تراز حساب جاری

بر اساس اطلاعات ارایه شده در سال ۲۰۰۹ میلادی، میزان تراز حساب جاری اوکراین برابر با ۱-۱۸۰۱ میلیارد دلار بوده است.

۴-۵. میزان ذخایر ارزی و طلا

میزان ذخایر ارزی و طلای اوکراین، در پایان سال ۲۰۰۹ میلادی، برابر با ۲۸/۵۱ میلیارد دلار بوده است.

۵. شبکه‌های توزیع

بر اساس آمار سال ۲۰۰۹ میلادی، وجود ۴۲۹ فرودگاه، برخورداری از حدود ۱۷۰ هزار

کیلومتر جاده، ۲۲ هزار کیلومتر خطوط ریلی، ۱۸۹ کشتی تجاری، دوازده پایانه بندری و ۲.۷۸۲ کیلومتر خط ساحلی باعث شده که سیستم حمل و نقل کالا در این کشور از وضعیت مناسبی برخوردار باشد.

بنابراین می‌توان از سرعت و مدت زمان حمل کالا در تجارت با کشورهای دیگر و هم‌چنین از بنادر و شهرهای اوکراین به شهرهای دیگر آن، اطمینان نسبی حاصل کرد.

در این کشور شهرهای زیر به عنوان پایانه‌ها و گمرک‌های بازرگانی شناخته می‌شوند:

- ❖ Feodosiya.
- ❖ Kerch.
- ❖ Kherson.
- ❖ Mariupol.
- ❖ Mykolayiv.
- ❖ Odesa.
- ❖ Yuzhnyy.

موقعیت جغرافیایی این کشور، همسایگی آن با دریای سیاه و نزدیک بودن به دو قاره‌ی آسیا و اروپا، اوکراین را از جایگاه ویژه‌ای در سیستم حمل و نقل و ترانزیت دریایی برخوردار ساخته است.

۵-۱. بازاریابی و تبلیغات

اوکراین به عنوان یک بازار تجاری رو به رشد، از بازاریابی و تبلیغات به عنوان یکی از ابزارهای توسعه اقتصادی بهره می‌برد. برخی روش‌های تبلیغاتی مناسب در این کشور عبارتند از:

- ❖ حضور در نمایشگاه‌ها و بازارهای تجاری ویژه‌ی این کشور.

- ❖ طراحی و آماده‌سازی بسته‌بندی‌های مناسب، جذاب و دارای توضیحات برای جلب رضایت خریداران.
 - ❖ ایجاد ارتباط با توزیع‌کنندگان کلیدی کالا در اوکراین.
 - ❖ طراحی و ارزیابی کارت ویزیت به زبان‌های اوکراینی، انگلیسی و روسی.
 - ❖ تدوین مکاتبات، کاتالوگ‌ها و در کل تبلیغات به زبان‌های یاد شده.
 - ❖ چاپ آگهی کالا و خدمات در مجلات بازرگانی اوکراین.
 - ❖ تهیه آگهی‌های تصویری و نمایش آن در شبکه‌های تلویزیونی و ماهواره‌ای اوکراین.
- تولیدکنندگان و صادرکنندگان کالاها و خدمات ایرانی از بسیاری از نیازهای بازار اوکراین، آگاهی مناسبی ندارند و همین امر موجب شده تا بازرگانان و شرکت‌های تجاری و صنعتی ایرانی با وجود توانمندی‌های فراوان در زمینه‌های گوناگون، نتوانند ارزش صادرات بالایی به این کشور داشته باشد.

۵-۲. راهکارهای بازاریابی و فروش

در اوکراین همانند دیگر کشورهای جهان راهکارهای ویژه‌ای برای بازاریابی و فروش محصولات وجود دارد.

از دید اقتصادی، اوکراین یک بازار نسبتاً بزرگ است و از تنوع مصرفی، بالایی برخوردار است. مردم این کشور در سال‌های گذشته برخی از عادات مصرفی و خرید خود را تغییر داده‌اند و کالاهای لوکس و گران‌قیمت در این بازار جایگاه خود را یافته است. در کل، عرضه‌کننده‌ی کالا در اوکراین باید با فرهنگ مردم شرق اروپا و سلیقه‌ی آنها در زمینه کالاهای گوناگون آشنایی داشته باشد.

برای بازاریابی و فروش محصولات در این کشور توجه به نکات زیر، ضروری به نظر می‌رسد:

- ❖ اعتمادسازی و دادن اطمینان به خریداران و تجار در بازار اوکراین اهمیت بالایی دارد.

- ❖ با ایجاد شرایط مناسب پرداخت و تسهیلات مالی مانند خرید اعتباری برای برخی از اقلام کالا و خدمات، می‌توان به خریداران بیشتری در این کشور دست یافت.
- ❖ گرفتن بازخور و بهره‌مندی از نظرات و پیشنهادهای پخش‌کنندگان، خریداران و مصرف‌کنندگان محلی، می‌تواند در تدوین برنامه‌های مناسب بازاریابی و بازاریابی موثر باشد.
- ❖ پیشنهاد می‌شود با توجه به دقت خریداران در زمینه‌ی کیفیت و استاندارد کالاها، برای دریافت گواهی‌های جهانی مرتبط با استاندارد محصول، اقدام شود. مشخصات استاندارد یادشده باید در کاتالوگ‌ها، بروشورها و ابزارهای تبلیغاتی درج شوند.
- ❖ معرفی محصولات و خدمات در نمایشگاه‌های تخصصی و عمومی، یکی از بهترین راهکارهای جذب مشتریان بالقوه در اوکراین است.
- ❖ بهره‌برداری از دانش و تجربه‌ی بازرگانان ایرانی و اوکراینی در این کشور بسیار مفید است.
- ❖ مطالعه‌ی گزارش‌های بازاریابی و بازاریابی، پیش از ورود به بازار این کشور راهگشاست.

۶. منابع طبیعی

اوکراین از منابع غنی طبیعی و ذخایر معدنی بهره می‌برد. این کشور از منابع مهم انرژی مانند زغال‌سنگ، سنگ آهن، گاز طبیعی، سنگ نمک، نفت، منگنز، گرانتیت، گچ، نمک، پتاسیم، کائولن، فسفر، هیدرو الکتریسیته (برق-آبی) و عناصر مورد نیاز تولید سوخت هسته‌ای برخوردار است.

ناحیه بزرگ زغال خیز «دونتس» پایگاه اصلی صنایع اوکراین است. در «هورلیکا» ذخایر سنگ آهن، سنگ منگنز، گرانتیت، گچ، نمک، پتاسیم، فسفر و سنگ مرمر وجود دارد.

در سال ۲۰۰۹ میلادی میزان تولید نفت این کشور ۹۹.۹۳۰ بشکه در روز و مصرف برابر ۳۴۸.۰۰۰ بشکه در روز بوده است. میزان ذخایر اثبات شده‌ی نفت اوکراین تا آغاز سال ۲۰۰۹ میلادی، برابر با ۳۹۵ میلیون بشکه بوده است.

در سال ۲۰۰۹ میلادی، میزان تولید گاز طبیعی این کشور ۲۱/۲ میلیارد متر مکعب در روز

و مصرف برابر با ۵۲ میلیارد متر مکعب در روز بوده است. میزان ذخایر اثبات شده‌ی گاز اوکراین تا آغاز سال ۲۰۰۹ میلادی، برابر با ۱/۱۰۴ تریلیون متر مکعب بوده است.

❖ جغرافیای طبیعی

بیشتر مساحت کشور اوکراین متشکل از جلگه‌ها (استپ‌ها) است که فلات‌های پست و آبگیرها آنها را قطع می‌کنند.

در شمال کشور، بخشی از آب‌های برجای مانده از پریپت و در کنار دریای سیاه و دریای آزوف زمین‌های پست ساحلی وجود دارند. مرکز اوکراین از زمین‌های پست دنپر و فلات دنپریا تشکیل شده است. شرق اوکراین شامل دره دم و بخشی از زمین‌های مرتفع روسیه مرکزی است. متنوع‌ترین مناظر اوکراین در غرب کشور است، جایی که زمین‌های پست به داخل مجارستان گسترده شده و کوه‌های کارپات با بیش از دو هزار متر بلندی در آنجا قرار دارد. در جنوب غرب اوکراین رشته‌کوه‌های کاراپتیان^۱ واقع شده و از جمله نواحی کوهستانی اوکراین به شمار می‌رود، در جنوب کشور نیز شبه‌جزیره کریمه^۲ متشکل از رشته‌کوه‌ها و دره‌های حاصلخیز قرار دارد.

زمین اوکراین بسیار حاصلخیز است. شصت درصد خاک سیاه درجه یک جهان در این کشور قرار دارد. گفتنی است که خاک سیاه بهترین خاک برای کشاورزی به شمار می‌رود.

در اوکراین رودهای فراوانی جریان دارند که عمده‌ترین آنها دنیپر، دلتای رودخانه دانوب، دنیستر، لوگان، بوگ جنوبی، اینگولتس و تیلیگول هستند.

رودخانه «دنیپر» بزرگ‌ترین ذخیره آبی اوکراین بوده و سرچشمه‌ی آن کوه‌های روسیه و بلاروس است. این رود پس از ولگا و دانوب بزرگ‌ترین رود اروپاست و سه ماه از سال آب آن منجمد می‌شود. چندین سد و نیروگاه برق-آبی بر روی دنیپر احداث شده که دریاچه‌های مصنوعی بزرگی را در مسیر آن تشکیل داده است.

این رودخانه از بخش میانی کشور می‌گذرد و از شمال به جنوب جریان دارد. دنیپر کشور را نه تنها از نگاه جغرافیایی بلکه از دید سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی به دو بخش ساحل چپ و ساحل راست تقسیم کرده است. در ساحل راست آن بیشتر اوکراینی‌ها و در

1. Carapethian Mountains
2. Crimean Peninsula

ساحل چپ روس‌ها زندگی می‌کنند.

❖ آب و هوا

آب و هوای شمال این کشور سرد و در جنوب آن معتدل است. در شهر کی‌یف، بین دو تا سه ماه از سال یخبندان کامل است و دمای هوا تا سی درجه زیر صفر هم می‌رسد.

میانگین دمای هوا در ماه ژانویه منفی شش و در جولای مثبت بیست درجه

سانتیگراد است. در جنوب کشور گرمای هوا در ژانویه ۴ درجه و در جولای ۲۴ درجه سانتیگراد است. شبه جزیره کریمه آب و هوای مدیترانه‌ای دارد. به طور کلی، اوکراین زمستان‌هایی سرد و تابستان‌هایی معتدل دارد.

فصل چهارم

زیرساخت‌ها

این فصل از گزارش به بررسی سیستم حمل‌ونقل، بنادر و راه‌ها، نظام بانکی، نظام بیمه‌ای و زیرساخت‌های ارتباطاتی اوکراین می‌پردازد.

۱. حمل‌ونقل

اوکراین از لحاظ زیرساخت‌های حمل‌ونقل جاده‌ای، ریلی، دریایی و هوایی از امکانات مناسبی برخوردار است و از جمله کشورهای اروپایی است که دارای سیستم حمل و نقل بسیار پیشرفته‌ای است. سیستم حمل و نقل پیشرفته‌ی اوکراین، امکان سرویس‌دهی مطلوب را در کمترین زمان ممکن فراهم می‌کند.

مشخصات سیستم حمل‌ونقل اوکراین، در ادامه گفته شده است.

۱-۱. جاده‌ای

اوکراین دارای ۱۶۹.۴۲۲ کیلومتر جاده است، که نزدیک به ۱۶۷ هزار کیلومتر آن راه‌های آسفالت‌ه است.

این کشور دارای سیستم حمل و نقل جاده‌ای بسیار پیشرفته به صورت درون شهری، کشوری و نیز در سطح اروپا است.

هر ساله پیشرفت و گسترش سرمایه‌گذاری در این بخش، در اولویت برنامه‌های دولتی اوکراین است. بیش از ۱.۸۰۰ کیلومتر راه ویژه‌ی موتورسیکلت در این کشور وجود دارد.

فرودگاه بین‌المللی شهر کی‌یف با نام «بریسبول»، در سی کیلومتری شهر قرار دارد. روبروی درب خروجی فرودگاه، اتوبوس‌های حمل مسافر به شهرهای مختلف وجود دارد.

۲-۱. ریلی

شبکه‌ی راه‌آهن اوکراین، با بیش از ۲۱.۶۵۵ کیلومتر طول، سی‌امین خط‌آهن بزرگ جهان است.

نزدیک به شصت درصد از شبکه راه‌آهن اوکراین عادی و بقیه‌ی آن برقی است. شرکت راه‌آهن دولتی اوکراین^۱ مسوولیت اداره خطوط آهن و

جابجایی مسافر و بار در این کشور را بر عهده دارد. اوکراین از طریق راه‌آهن با کشورهای همسایه از جمله بلاروس، روسیه، رومانی و لهستان ارتباط دارد. این کشور دارای سیستم راه‌آهن پیشرفته‌ی انتقال مسافر، بار و کالا است. دولت در بخش حمل و نقل هر ساله سرمایه‌گذاری فراوانی برای برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های توسعه حمل و نقل ریلی انجام می‌دهد.

۳-۱. دریایی

اوکراین دارای ۲.۲۵۳ کیلومتر آبراه قابل کشتیرانی بر روی هفت رودخانه داخلی است. بخش بزرگی از این آبراه‌ها بر روی رودخانه دنیپر است.

راه‌های آبی اوکراین چه از دید جابجایی مسافر و چه از دید تجاری، دارای اهمیت بسیاری

هستند. بیشتر رودخانه‌ها و راه‌های آبی این کشور به علت سرمای شدید هوا در ماه‌هایی از

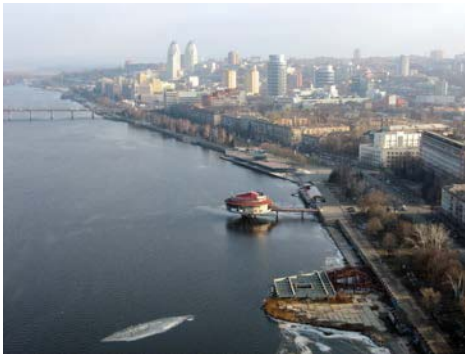
1. Ukrainski Zaliznitsi (UZ)

سال یخ زده بوده و قابل کشتیرانی نیستند. در این هنگام از سال، تنها کشتی‌های مجهز به سیستم یخ شکن، توانایی گذر از این آبراه‌ها را دارند.

در مجموع ۱۹۳ کشتی در این کشور در حال ارایه خدمات حمل و نقل مسافر و بار هستند. از این تعداد، ۹ کشتی خاص حمل نفت، ۱۴۵ کشتی باربری، یازده کشتی سردخانه‌دار و دو کشتی تانکر ویژه هستند و مابقی ناوگان، انواع بار و مسافر را جابجا می‌کنند. همچنین، ۱۹۴ کشتی متعلق به دیگر کشورها نیز این ناوگان را همراهی می‌کنند.

۱-۳-۱. بنادر

اوکراین دارای هجده بندر است که دوازده بندر آن آمادگی پذیرش کشتی‌های اقیانوس‌پیما و بین‌المللی را دارند. بزرگ‌ترین بندرهای اوکراین اودسا، یوژنی، خرسون، کرچ، ماریوپول و فئودوسیا هستند. این کشور به علت همسایگی با ترکیه، بیشترین تجارت دریایی را با این کشور دارد.

۱-۴. هوایی

اوکراین ۴۲۵ فرودگاه دارد که از این میزان، ۱۸۹ فرودگاه آسفالتی و ۲۳۶ فرودگاه خاکی است.

حمل و نقل هوایی در اوکراین به علت ضرورت تسریع در جابجایی مسافر و بار و وابستگی بسیاری از شرکت‌های دولتی و خصوصی به ارتباطات روزانه و هفتگی، دارای اهمیت ویژه‌ای است. صنعت هوایی این کشور هر ساله شاهد رشد

تعداد مسافران و حجم کالاهای جابه‌جا شده بوده است، به طوری که در سال ۲۰۰۸ میلادی نسبت به سال پیش از آن، ۳۳ درصد رشد در حمل و نقل کالا و مسافر ایجاد شده است.

دولت این کشور در حال سرمایه‌گذاری در این بخش برای بهبود و توسعه فرودگاه‌ها و ناوگان هوایی است و برنامه‌ریزی برای رساندن شمار فرودگاه‌ها به بیش از هفتصد فرودگاه وجود دارد. شهرهای کی‌یف، خارکوف، اودسا، سیمفروپل و دونتسک با سی شهر اروپایی، آمریکای شمالی، جنوب شرق آسیا، خاورمیانه و آفریقا ارتباط هوایی دارند.

اوکراین دارای چند شرکت هواپیمایی است که معتبرترین آنها شرکت هواپیمایی بین‌المللی اوکراین^۱ است. شرکت‌های هوایی دیگر این کشور، شرکت هواپیمایی ملی اوکراین^۲ و شرکت ائروسویت^۳ هستند.

۲. نظام بانکی

سیستم بانکی این کشور شامل بانک ملی اوکراین و ۱۹۰ بانک تجاری است. از این میان ۱۶۶ بانک با سرمایه‌ی بیش از ۲۲ میلیارد هریونیا (پنج درصد تولید ناخالص ملی) فعالیت می‌کنند. در این میان، ۱۶۴ بانک خصوصی و تنها دو بانک دولتی هستند.

همچنین از این میان، ۱۳۲ بانک داخلی، سیزده بانک صد درصد خارجی و ۲۱ بانک دیگر با سرمایه مشترک داخلی و خارجی هستند.

بزرگ‌ترین بانک‌های خصوصی اوکراین به نام‌های ریفااین بانک اوال^۴ و پرایوت بانک^۵ از هنگام استقلال کشور فعال بوده‌اند و هر یک، ده درصد از سهم بازار را در اختیار دارند. دو بانک مهم دیگر این کشور بانک‌های دولتی اوکرسسیم بانک^۶ و اوشکادبانک^۷ هستند. بانک‌های نام برده به همراه سه بانک خصوصی (پرومینوست^۸، اوکریسب بانک^۹ و اوکروستس

1. Ukraine International Airlines
2. Ukraine National Airlines
3. AeroSvit
4. Raiffeisen Bank Aval
5. Privatbank
6. Ukreximbank
7. Oshchadbank
8. Prominvestbank
9. Ukrsibbank

بانک^۱ هفت بانک اصلی اوکراین هستند.

در سال‌های گذشته بازار مالی اوکراین رشد داشته و بانک‌هایی از کشورهای سوئد و اتریش در اوکراین شعبه دایر کرده‌اند و بسیاری از بانک‌های خارجی دیگر نیز آمادگی ایجاد شعبه در اوکراین را اعلام نموده‌اند.

بسیاری از بانک‌های اوکراین در شهرهای بزرگ و کوچک دارای دستگاه‌های خودپرداز هستند. ولی از این دستگاه‌ها نمی‌توان پول‌های خارجی برداشت کرد و گاهی پول کافی در آنها موجود نیست. هنگام گرفتن پول از بانک بایستی دقت شود که پول سالم بوده و نوشته یا پارگی نداشته باشد، وگرنه برای خرج کردن آن مشکل وجود خواهد داشت. گاهی از ارزش پول مخدوش کاسته شده و فرد مجبور است آن را با کاهش ارزش خرج کند. کارت‌های اعتباری در اوکراین رواج چندانی ندارد. این کارت‌ها تنها در رستوران‌های گران قیمت، فروشگاه‌ها و هتل‌های بزرگ پذیرفته می‌شود.

۳. نظام بیمه‌ای

صنعت بیمه در اوکراین پیشرفت مناسبی داشته است و به موازات رشد اقتصادی کشور، بخش‌های مالی و بیمه‌ای آن نیز سطح خود را بالا برده‌اند. تا چندی پیش کمیت و کیفیت خدمات بیمه‌ای در این کشور چندان درخور توجه نبود، ولی امروزه شرکت‌های بیمه‌ای اوکراینی و خارجی فراوانی در این کشور انواع بیمه‌های زندگی و غیرزندگی را به مردم ارائه می‌کنند.

برخی از شرکت‌های بیمه‌ای فعال در بخش بیمه‌ی زندگی عبارتند از:

- ❖ **Grawe Ukraina Insurance**
- ❖ **Ekkko Insurance Company**
- ❖ **Universalnaya Insurance**
- ❖ **Alico AIG Life Insurance**
- ❖ **Nadiya Insurance**
- ❖ **Aska Insurance**

1. Ukrasotsbank

- ❖ **TAS Insurance**
- ❖ **Garant Life Insurance**
- ❖ **Garant Life Insurance**

برخی از شرکت‌های بیمه‌ای فعال در بخش بیمه‌ی غیرزندگی عبارتند از:

- ❖ **Lemma Insurance**
- ❖ **AvantyeH Insurance**
- ❖ **Aura Insurance**
- ❖ **Etalon Insurance**
- ❖ **AKU Garant Insurance**
- ❖ **Oranta Insurance**

۴. زیرساخت‌های ارتباطاتی

اوکراین در سال‌های اخیر توجه ویژه‌ای به گسترش زیرساخت‌های ارتباطاتی داشته و خصوصی‌سازی این بخش موجب توسعه آن شده است. این کشور با از بین بردن محدودیت‌های قانونی برای ورود شرکت‌های خارجی در این صنعت، اقدام به توسعه سیستم‌های مدرن ارتباطاتی کرده است.

❖ مخابرات

در سال ۲۰۰۸ میلادی بیش از سیزده میلیون خط تلفن ثابت در این کشور وجود داشته است. از سال ۲۰۰۵ میلادی، بخش مخابرات اوکراین به سمت خصوصی‌سازی حرکت کرده و مانند بسیاری از کشورها شاهد تحولات اساسی و ارتقای سطح فناوری بوده است. بخشی از فعالیت‌های مخابراتی که در اختیار شرکت دولتی اوکر تله کام^۱ بود، به بخش خصوصی واگذار شده است. مهم‌ترین شرکت‌های مخابراتی اوکراین عبارتند از:

❖ **شرکت یوتل^۲ که سهم عمده آن متعلق به شرکت اوکر تله کام است.**

1. Ukrtelecom
2. Utel

❖ **شرکت آمریکایی گولدن تله‌کام^۱ که وابسته به بنگاه جهانی تله سیستم آمریکا^۲ است.**

اپراتور سیار ویمپل‌کام روسیه که خدمات ارتباطات سیار GSM را از طریق شرکت اوکراینی خود با نام بی لاین^۳ در این کشور عرضه می‌کند، در فوریه سال ۲۰۰۸ میلادی، شرکت گولدن تله‌کام را خریداری کرده است.

شرکت گولدن تله‌کام، توسعه‌ی شبکه تلفن همراه در اوکراین را با گسترش شبکه‌های وایمکس^۴ تا پایان سال ۲۰۰۸ میلادی، در شش شهر اصلی و نصب نود ایستگاه برای شهرکی‌یف، آغاز کرده است.

شمار تلفن‌های همراه در اوکراین در پنج سال گذشته با سرعت فراوان رو به افزایش بوده است. به بیان دیگر در پنج سال گذشته، تعداد مشترکین تلفن همراه در این کشور ۲۶ برابر شده است. میزان نفوذ تلفن همراه با ۵۵/۷ میلیون خط در سال ۲۰۰۸ میلادی به بیش از ۱۲۳ درصد رسیده است. یعنی به ازای هر نفر، بیش از یک خط تلفن همراه فعال در این کشور وجود دارد. مهم‌ترین اپراتورهای تلفن همراه در اوکراین عبارتند از:

❖ **کی‌یف استار^۵ که بزرگ‌ترین اپراتور اوکراین است. شرکت تله‌نور^۶ نروژ ۵۶/۵ درصد سهام و آلتیمو^۷ وابسته به آلفا گروپ شوروی ۴۳/۵ درصد سهام این شرکت را در اختیار دارند.**

❖ **شرکت ارتباطات موبایل اوکراین^۸ که اولین شرکت تلفن همراه بوده و از سال ۱۹۹۳ میلادی، فعالیت می‌کند با ۱۹/۸ میلیون مشترک دومین اپراتور اوکراین است.**

❖ **شرکت استلیت^۹ سومین اپراتور تلفن همراه در اوکراین است که ۵۲/۴ درصد آن متعلق به شرکت ترک‌سل ترکیه و ۴۷/۶ درصد آن متعلق به شرکت اوکراینی اس‌سی‌ام هول‌دینگ^{۱۰} است.**

1. Golden Telecom (GT)
2. TeleSystems Group (GTS)
3. Beeline
4. WiMAX
5. Kyivstar
6. Telenor
7. Altim
8. UMC
9. Astelit
10. SCM Holdings

هر سه شرکت به تکنولوژی‌های GSM، GPRS و EDGL مجهز هستند. امکانات رومینگ میان اوکراین با ۱۹۳ کشور جهان از جمله ایران برقرار است.

❖ فیبر نوری

گسترش ارتباطات از طریق فیبر نوری نیز در اوکراین به سرعت در حال انجام است. در سال ۲۰۰۶ میلادی، دو رشته خط محلی از سیستم فیبر نوری TAE^۱ و سه رشته خط از سیستم فیبر نوری TEL^۲ ایجاد شده است. این کشور سرویس‌های بین‌المللی دیگری از طریق فیبر دریایی ایتالیا، ترکیه، روسیه و اوکراین^۳ و ایستگاه‌های زمینی اینتلست دریافت می‌کند.

❖ ماهواره

اوکراین با وجود داشتن صنعت پیشرفته‌ی هوافضا و فناوری ماهواره‌ای استفاده‌ی تجاری چندانی از این فناوری‌ها نکرده است. در چند سال گذشته سیستم انتقال اطلاعاتی ملی با عنوان «Globalstar satellite gateway station» در نزدیکی پایتخت در حال ساخت است. این کشور از سیستم‌های ماهواره‌ای Intelsat، Inmarsat و Intersputnik satellite systems استفاده می‌کند و عضو سازمان جهانی ماهواره تلفن همراه است.

❖ اینترنت

اینترنت در اوکراین با رشد سالانه ۲/۳ درصد در حال گسترش است، البته سرعت شبکه‌ی اینترنت در این کشور بالا نیست. تعداد کاربران اینترنت در اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی به بیش از ۱۰/۳ میلیون نفر رسیده است.

سرویس‌های زیربنایی اینترنت در این کشور در حال پیشرفت است. اوکراین سیستم WiMAX را نیز راه‌اندازی کرده است.

دامنه‌ی اینترنتی سایت‌های اینترنتی در کشور اوکراین ua است همان‌گونه که در ایران ir است. همچنین کد جهانی تلفن اوکراین ۰۰۳۸۰ یا ۳۸۰+ است، همان‌گونه که برای ایران ۹۸+ است.

1. Trans-Asia-Europe
2. Trans-European Lines
3. Italy-Turkey-Ukraine-Russia (ITUR)

جدول شماره ۷، زیرساخت‌ها و شاخص‌های ارتباطاتی اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۷: زیرساخت‌ها و شاخص‌های ارتباطاتی اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی

میزان	شاخص
۱۳/۱۸ میلیون خط	تعداد خطوط تلفن ثابت
۵۵/۷ میلیون خط	تعداد خطوط تلفن همراه
۱۰/۳۶ میلیون کاربر	کاربران اینترنتی
۷۰۶.۵۰۰ میزبان	تعداد میزبان‌های اینترنتی
۱۶۴۷ ایستگاه	تعداد ایستگاه‌های تلویزیونی
۵۲۴ ایستگاه	تعداد ایستگاه‌های رادیویی

www.cia.gov

بخش دوم تجارت خارجی

فصل پنجم

اطلاعات کلی

در این فصل، وضعیت تجارت خارجی مشتمل بر وضعیت صادرات و واردات، انواع و میزان گروه‌های کالایی وارد و صادر شده به/از اوکراین و کشورهای عمده واردکننده و صادرکننده کالا/از به اوکراین بررسی می‌شود. در پایان، سرمایه‌گذاری‌های خارجی انجام شده در این کشور تشریح می‌شود.

۱. تراز تجاری

اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی، ۶۶٫۹۵۲ میلیارد دلار صادرات و ۸۵٫۴۴۸ میلیارد دلار واردات داشته است. این ارقام نشان می‌دهد که تراز تجاری این کشور در سال ۲۰۰۸ میلادی، به میزان ۱۸٫۴۹۶ میلیارد دلار منفی بوده است.

جدول شماره ۸ ارزش صادرات، واردات و تراز تجاری اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۴-۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۸: ارزش صادرات، واردات و تراز تجاری اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۴-۲۰۰۸ میلادی (میلیارد دلار)

ردیف	شرح	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸
۱	ارزش صادرات	۳۲/۶۶۶	۳۴/۲۲۸	۳۸/۳۶۸	۴۹/۲۹۴	۶۶/۹۵۲
۲	ارزش واردات	۲۸/۹۹۷	۳۶/۱۲۲	۴۵/۰۲۲	۶۰/۶۰۱	۸۵/۴۴۸
۳	تراز تجاری	۳/۶۶۹	-۱/۸۹۴	-۶/۶۵۴	-۱۱/۳۰۷	-۱۸/۴۹۶
۴	ارزش مبادلات تجاری	۶۱/۶۶۳	۷۰/۳۵۰	۸۳/۳۹۰	۱۰۹/۸۹۵	۱۵۲/۴۰۰
۵	نسبت صادرات به واردات (درصد)	۱۱۳	۹۵	۸۶	۸۱	۷۸

www.trademap.org

همان گونه که مشاهده می شود، روند تراز تجاری اوکراین طی دوره پنج ساله‌ی ۲۰۰۸-۲۰۰۴ میلادی رو به کاهش بوده است.

۲. صادرات

اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی ۶۶,۹۵۲ میلیارد دلار صادرات داشته است. اقلام عمده صادراتی این کشور شامل چدن، آهن و فولاد، سوخت‌های معدنی و نفت خام، غلات، مصنوعات از چدن آهن یا فولاد، دیگ‌های بخار و آبگرم، ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و قطعات آن‌ها، لکوموتیوهای راه‌آهن یا تراموا، نواقل روی خط راه‌آهن و قطعات آن‌ها، سنگ فلز، جوش و خاکستر، کودهای شیمیایی و چربی‌ها و روغن‌های حیوانی یا گیاهی می‌شود. صادرات این کشور در سال ۲۰۰۸ میلادی با ۳۶ درصد رشد نسبت به سال پیش از آن، همراه بوده است.

فهرست اقلام مهم صادراتی این کشور به جهان و روند رشد آن، طی دوره ۲۰۰۸-۲۰۰۴ میلادی در جدول شماره‌ی ۹ آمده است.

جدول ۹: اقلام مهم صادراتی و ارزش صادراتی هر یک طی دوره زمانی ۲۰۰۴-۲۰۰۸ میلادی (میلیون دلار)

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	روند صادرات
	کل محصولات	-	۳۲,۶۶۶	۳۴,۲۲۸	۳۸,۳۶۸	۴۹,۲۹۴	۶۶,۹۵۲	افزایشی
۱	چدن، آهن و فولاد	۷۲	۱۰,۷۶۶	۱۱,۴۵۱	۱۳,۰۵۱	۱۶,۷۳۳	۲۲,۹۵۴	افزایشی
۲	سوخت	۲۷	۳,۴۰۴	۳,۳۴۳	۲,۵۵۴	۲,۶۳۰	۴,۱۰۹	نامنظم
۳	غلات	۱۰	۸۴۳	۱,۳۸۳	۱,۳۵۴	۷۶۴	۳,۷۰۴	نامنظم
۴	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۷۳	۱,۴۴۸	۱,۸۴۸	۲,۳۶۲	۲,۹۱۲	۳,۵۳۳	افزایشی
۵	دیگ‌های بخار و آبگرم	۸۴	۱,۸۰۳	۱,۹۲۲	۲,۰۵۲	۲,۷۳۸	۳,۴۹۸	افزایشی
۶	ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آن‌ها	۸۵	۱,۲۲۹	۹۱۷	۱,۲۷۹	۲,۲۳۹	۲,۸۴۳	نامنظم

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	رشد صادرات
۷	لکوموتیوهای راه آهن یا تراموا، نواقل روی خط راه آهن و اجزا و قطعات آنها	۸۶	۱,۴۹۰	۹۶۴	۱,۰۶۷	۱,۸۴۱	۲,۶۵۳	نامنظم
۸	سنگ فلز، جوش و خاکستر	۲۶	۶۷۹	۱,۰۴۵	۹۱۲	۱,۱۰۵	۲,۱۵۴	نامنظم
۹	کودهای شیمیایی	۳۱	۷۵۱	۹۷۱	۹۹۹	۱,۳۲۵	۱,۹۹۷	افزایشی
۱۰	چربی‌ها و روغن‌های حیوانی یا نباتی	۱۵	۵۴۶	۵۸۷	۹۷۱	۱,۷۱۸	۱,۹۴۶	افزایشی
۱۱	محصولات شیمیایی غیر آلی، ترکیبات آلی یا غیر آلی فلزات گرانبها	۲۸	۷۸۶	۹۳۲	۱,۰۸۷	۱,۱۵۶	۱,۶۰۴	افزایشی
۱۲	دانه و میوه‌های روغن‌دار، دانه و بذر و میوه‌های گوناگون	۱۲	۱۶۸	۱۳۵	۳۱۴	۶۶۷	۱,۴۲۶	افزایشی
۱۳	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموا	۸۷	۲۵۶	۳۶۲	۵۸۷	۹۹۹	۱,۲۴۴	افزایشی
۱۴	چوب و اشیای چوبی و زغال چوب	۴۴	۵۱۶	۵۳۳	۶۰۳	۸۲۷	۸۰۱	نامنظم
۱۵	کاغذ و مقوا: اشیای ساخته‌شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا مقوا	۴۸	۳۴۵	۴۱۰	۵۱۶	۶۹۶	۷۸۶	افزایشی
۱۶	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	۲۵	۲۵۸	۳۱۷	۴۰۶	۵۴۰	۷۸۳	افزایشی
۱۷	شیر و محصولات لبنی: تخم پرندگان و عسل طبیعی	۰۴	۴۴۶	۵۵۴	۳۴۰	۶۲۳	۶۹۰	نامنظم
۱۸	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته‌شده از این مواد	۳۹	۳۰۷	۳۸۴	۵۶۵	۷۰۴	۶۸۰	نامنظم

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	روند صادرات
۱۹	لباس و متفرعات لباس، غیرکش‌باف یا غیرقلاب‌باف	۶۲	۵۵۴	۵۷۱	۵۵۴	۵۶۲	۵۶۶	نامنظم
۲۰	نوشابه‌ها، آبگون‌های الکلی و سرکه	۲۲	۲۶۷	۴۱۹	۴۱۷	۵۳۶	۵۶۰	نامنظم

www.trademap.org

با نگاهی به ارقام جدول بالا درمی‌یابیم که میزان صادرات اوکراین به ویژه در ده گروه کالایی عمده صادراتی، در سال‌های گذشته روند افزایشی داشته است. به گونه‌ای که میزان صادرات این کشور در سال ۲۰۰۸ نسبت به سال ۲۰۰۴ میلادی، نزدیک به ۱۰۵ درصد رشد داشته است.

کشورهای اروپایی به همراه ایالات متحده آمریکا، عمده‌ترین کشورهای واردکننده کالا از اوکراین را تشکیل می‌دهند. روسیه، ترکیه، ایتالیا، لهستان، بلاروس، آمریکا و آلمان هفت کشور عمده‌ی واردکننده‌ی کالا از اوکراین هستند که در مجموع ۴۷ درصد از کالاهای صادراتی اوکراین را وارد می‌کنند. ایران با واردات ۸۶۰ میلیون دلار کالا از اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی، با سهم ۱/۳ درصد در رتبه‌ی بیست و سوم قرار دارد.

جدول شماره‌ی ۱۰ مهم‌ترین کشورهای واردکننده کالا از اوکراین و سهم آنها از صادرات این کشور در سال ۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۱۰: مهم‌ترین کشورهای واردکننده کالا از اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی (میلیون دلار)

رتبه	نام کشور	ارزش واردات	سهم از کل صادرات (درصد)
۱	روسیه	۱۵,۷۳۵	۲۳/۵
۲	ترکیه	۴,۶۳۳	۶/۹
۳	ایتالیا	۲,۹۱۳	۴/۴
۴	لهستان	۲,۳۳۸	۳/۵

رتبه	نام کشور	ارزش واردات	سهم از کل صادرات (درصد)
۵	بلاروس	۲,۱۰۵	۳/۱
۶	آمریکا	۱,۹۴۹	۲/۹
۷	آلمان	۱,۸۳۷	۲/۷
۸	قزاقستان	۱,۸۳۲	۲/۷
۹	مصر	۱,۵۶۰	۲/۳
۱۰	مجارستان	۱,۳۶۷	۲
۱۱	مولداوی	۱,۱۷۲	۱/۸
۱۲	هلند	۱,۱۱۸	۱/۷
۱۳	بلغارستان	۱,۱۰۶	۱/۷
۱۴	سوریه	۱,۰۳۷	۱/۵
۱۵	هند	۱,۰۰۶	۱/۵
۱۶	اردن	۹۹۸	۱/۵
۱۷	عربستان	۹۵۶	۱/۴
۱۸	آذربایجان	۹۱۰	۱/۴
۱۹	اسلواکی	۹۱۰	۱/۴
۲۰	امارات	۸۹۹	۱/۳

www.trademap.org

۳. واردات

اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی ۸۵/۴۴۸ میلیارد دلار واردات داشته است. اقلام عمده وارداتی اوکراین شامل سوخت‌های معدنی و نفت خام، وسایل نقلیه زمینی، دیگ‌های بخار و آبگرم ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و قطعات آن‌ها، مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از آن، چدن، آهن و فولاد محصولات دارویی، سنگ فلز، جوش و خاکستر، کاغذ و مقوا، مصنوعات از چدن یا فولاد و آلات و دستگاه‌های اپتیک عکاسی و سینماتوگرافی می‌شود.

جدول شماره ۱۱ اقلام مهم وارداتی اوکراین از جهان و ارزش وارداتی هر یک طی دوره زمانی ۲۰۰۸ - ۲۰۰۴ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۱۱: ارقام مهم وارداتی و ارزش هر یک طی دوره زمانی ۲۰۰۴-۲۰۰۸ میلادی (میلیون دلار)

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	روند واردات
	کل محصولات	-	۲۸,۹۹۷	۳۶,۱۲۲	۴۵,۰۲۲	۶۰,۶۰۱	۸۵,۴۴۸	افزایشی
۱	سوخت‌های معدنی و نفت خام	۲۷	۹,۷۷۵	۱۰,۶۶۱	۱۲,۷۱۲	۱۵,۹۲۳	۲۲,۸۳۲	افزایشی
۲	وسایل نقلیه زمینی غیرنواقل روی خط راه آهن یا تراموا	۸۷	۲,۲۴۷	۳,۰۲۳	۴,۸۹۸	۷,۷۷۱	۱۱,۳۶۹	افزایشی
۳	دیگ‌های بخار و آبگرم	۸۴	۳,۲۱۴	۴,۰۵۰	۵,۱۹۱	۷,۴۴۴	۱۱,۳۶۹	افزایشی
۴	ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آن‌ها	۸۵	۱,۵۲۶	۲,۲۹۰	۲,۶۸۲	۳,۱۳۵	۳,۸۰۷	افزایشی
۵	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد	۳۹	۱,۰۷۱	۱,۴۹۷	۱,۹۸۹	۲,۶۹۴	۳,۵۱۹	افزایشی
۶	چدن، آهن و فولاد	۷۲	۸۱۵	۱,۱۵۱	۱,۴۶۹	۲,۲۴۰	۳,۲۹۹	افزایشی
۷	محصولات دارویی	۳۰	۷۴۵	۱,۰۴۳	۱,۳۸۵	۱,۹۳۲	۲,۴۳۳	افزایشی
۸	سنگ فلز، جوش و خاکستر	۲۶	۵۰۴	۶۸۰	۵۳۹	۹۷۲	۲,۰۶۴	نامنظم
۹	کاغذ و مقوا: اشیای ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۴۸	۶۶۵	۸۶۷	۱,۰۱۴	۱,۳۱۸	۱,۵۸۶	افزایشی
۱۰	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۷۳	۳۴۲	۵۲۹	۷۴۸	۱,۰۱۷	۱,۴۳۲	افزایشی
۱۱	آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی و سینماتوگرافی	۹۰	۵۵۰	۴۹۰	۶۷۷	۹۸۱	۱,۱۷۷	نامنظم
۱۲	کائوچو و اشیای ساخته شده از کائوچو	۴۰	۳۳۶	۴۴۱	۵۳۹	۷۲۰	۹۵۷	افزایشی
۱۳	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ‌های گرانبها یا نیمه‌گرانبها	۷۱	۰	۲۱۰	۱۶۱	۲۵۲	۹۵۶	نامنظم
۱۴	روغن‌های اسانسی و شبه‌رزین‌ها (رزینوئیدها)	۳۳	۲۸۰	۳۸۸	۴۸۶	۶۵۶	۸۶۱	افزایشی
۱۵	محصولات گوناگون شیمیایی	۲۸	۳۱۳	۴۱۳	۴۶۸	۶۶۹	۸۴۴	افزایشی

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	روند واردات
۱۶	گوشت و احشای خوراکی	۰۲	۱۵۸	۱۶۷	۱۶۱	۱۶۴	۸۴۴	نامنظم
۱۷	محصولات شیمیایی آلی	۲۹	۳۴۰	۴۴۹	۵۱۹	۶۵۶	۷۷۵	افزایشی
۱۸	لکوموتیوهای راه آهن یا تراموا، نواقل روی خط راه آهن و اجزای و قطعات آنها	۸۶	۱۸۹	۱۴۶	۱۸۳	۳۳۴	۶۳۳	نامنظم
۱۹	ماهی‌ها و قشرداران، صدفداران و دیگر آیزبان بدون ستون فقرات	۰۳	۱۰۳	۲۲۲	۳۶۱	۴۴۴	۶۱۷	افزایشی
۲۰	چربی‌ها و روغن‌های حیوانی یا نباتی	۱۵	۱۴۹	۲۰۴	۱۹۱	۳۸۸	۶۱۳	نامنظم
۲۱	مبل؛ مبل‌های طبی - جراحی؛ اسباب تخت‌خواب و همانند	۹۴	۱۳۴	۱۷۶	۲۶۰	۳۵۶	۶۰۷	افزایشی
۲۲	کودهای شیمیایی	۳۱	۷۲	۱۱۸	۲۰۷	۳۲۲	۶۰۴	افزایشی
۲۳	میوه‌های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند	۰۸	۸۱	۱۹۴	۲۶۸	۲۹۴	۵۸۲	افزایشی
۲۴	فرآورده‌های خوراکی گوناگون	۲۱	۱۹۴	۲۹۹	۳۳۶	۴۳۳	۵۷۹	افزایشی
۲۵	کالاهای دسته‌بندی نشده (سایر کالاها)	۹۹	۷۶۲	۲۵۰	۳۳۴	۳۸۹	۵۵۰	افزایشی
۲۶	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	۲۵	۱۸۰	۲۲۶	۲۵۶	۳۲۴	۵۴۶	افزایشی
۲۷	چوب و اشیای چوبی؛ زغال چوب	۴۴	۱۵۲	۱۹۴	۲۵۷	۳۶۳	۵۳۱	افزایشی
۲۸	کفش، گتر و اشیای همانند، اجزای این اشیا	۶۴	۳۹	۲۷۰	۲۵۶	۲۰۳	۴۹۷	نامنظم
۲۹	محصولات سرامیکی	۶۹	۱۶۳	۲۲۱	۲۶۷	۲۸۳	۴۸۱	افزایشی
۳۰	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۷۶	۱۷۷	۲۲۳	۲۷۴	۳۷۳	۴۷۸	افزایشی
۳۱	عصاره‌های دباغی یا رنگرزی، تانن‌ها و مشتقات آنها	۳۲	۱۸۸	۲۳۳	۲۷۵	۳۶۴	۴۶۶	افزایشی
۳۲	توتون و تنباکو و بدل توتون و تنباکوی ساخته شده	۲۴	۲۷۵	۳۵۷	۳۳۳	۴۱۷	۴۵۸	نامنظم

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	روند واردات
۳۳	لباس و متفرعات لباس، غیرکشباف یا غیرقلابباف	۶۲	۶۸	۲۱۰	۱۶۰	۱۷۱	۴۵۱	نامنظم
۳۴	صابون، فرآورده‌ها برای شستشو، فرآورده‌های روان‌کننده	۳۴	۱۰۱	۱۵۹	۲۱۷	۲۸۸	۴۲۴	افزایشی
۳۵	شیشه و مصنوعات شیشه‌ای	۷۰	۱۱۹	۱۶۰	۲۷۵	۳۲۴	۴۲۲	افزایشی
۳۶	مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه‌نسوز (Asbestos)، میکا یا از مواد همانند	۶۸	۱۰۹	۱۳۶	۱۹۶	۲۸۵	۳۷۳	افزایشی
۳۷	کاکائو و فرآورده‌های آن	۱۸	۱۴۶	۲۲۷	۲۲۳	۲۶۸	۳۵۹	نامنظم
۳۸	محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها	۲۸	۱۲۳	۱۸۰	۲۰۸	۲۷۶	۳۵۳	افزایشی
۳۹	لباس و متفرعات لباس، کشباف یا قلابباف	۶۱	۴۳	۱۵۶	۱۵۵	۱۶۷	۳۴۳	نامنظم
۴۰	نوشابه‌ها، آبگون‌های الکلی و سرکه	۲۲	۶۴	۱۱۶	۱۸۹	۲۸۰	۳۳۶	افزایشی
۴۱	فرآورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها یا از دیگر اجزای گیاهان	۲۰	۵۷	۱۱۰	۱۹۳	۲۵۰	۳۱۴	افزایشی
۴۲	مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی	۸۳	۸۵	۱۱۹	۱۶۶	۲۱۴	۳۱۰	افزایشی
۴۳	بازیچه، اسباب بازی و لوازم ورزش، اجزا و قطعات و متفرعات آنها	۹۵	۵۰	۸۵	۱۱۵	۱۵۱	۲۸۸	افزایشی
۴۴	مس و مصنوعات از مس	۷۴	۹۷	۱۴۵	۲۵۳	۲۸۵	۲۵۶	نامنظم
۴۵	ابزارها، ابزار آلات، مصنوعات چاقوسازی، قاشق و چنگال	۸۲	۸۲	۱۰۶	۱۳۸	۱۹۶	۲۴۹	افزایشی
۴۶	آخال و تفاله صنایع خوراک‌سازی، خوراکی‌های آماده برای حیوانات	۲۳	۸۷	۱۱۲	۱۵۶	۱۷۸	۲۴۳	افزایشی

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	روند واردات
۴۷	دانه و میوه‌های روغن‌دار، دانه و بذر و میوه‌های گوناگون	۱۲	۴۸	۷۳	۹۳	۱۳۳	۲۳۴	افزایشی
۴۸	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره	۵۵	۱۷۵	۱۸۰	۱۷۴	۲۰۱	۲۱۸	نامنظم
۴۹	قهوه، چای ماته و ادویه	۰۹	۸۰	۱۰۹	۱۲۴	۱۵۹	۲۱۵	افزایشی
۵۰	پنبه	۵۲	۱۷۱	۱۸۵	۱۸۶	۲۰۲	۱۹۸	نامنظم
۵۱	رشته‌های سنتتیک یا مصنوعی	۵۴	۱۱۵	۱۵۷	۱۴۳	۱۵۹	۱۸۶	نامنظم
۵۲	فرآورده‌های گوشت، ماهی یا قشرداران، صدف‌داران یا دیگر آبزیان بدون ستون فقرات	۱۶	۳۹	۱۰۲	۱۲۰	۱۲۳	۱۶۹	افزایشی
۵۳	دیگر اشیای نسجی دوخته و مهیا	۶۳	۷۷	۹۴	۱۰۴	۱۰۳	۱۶۴	نامنظم
۵۴	فرآورده‌های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر، نان‌های شیرینی	۱۹	۴۰	۵۳	۷۵	۱۱۰	۱۵۴	افزایشی
۵۵	غلات	۱۰	۱۶۷	۵۸	۵۹	۸۷	۱۴۷	نامنظم
۵۶	کتاب، روزنامه و تصویر	۴۹	۵۷	۷۳	۹۲	۱۰۶	۱۴۴	افزایشی
۵۷	شیر و محصولات لبنی؛ تخم پرندگان؛ عسل طبیعی	۰۴	۳۸	۶۱	۷۶	۱۰۰	۱۴۲	افزایشی
۵۸	نمد و پارچه‌های نیاخته؛ نخ‌های ویژه؛ ریسمان، طناب	۵۶	۶۱	۷۷	۹۷	۱۱۲	۱۳۲	افزایشی
۵۹	محصولات حاصل از نشاسته یا فکول تغییر یافته، چسب‌ها، آنزیم‌ها	۳۵	۴۸	۷۱	۷۸	۱۰۰	۱۳۱	افزایشی
۶۰	نیکل و مصنوعات از نیکل	۷۵	۷۱	۷۴	۹۲	۱۸۴	۱۲۹	نامنظم

www.trademap.org

همان گونه که جدول بالا نشان می‌دهد، میزان واردات کالا در بیشتر گروه‌های کالایی، به ویژه در ده گروه کالایی عمده وارداتی، افزایشی بوده است. میزان واردات این کشور در سال ۲۰۰۸ نسبت به سال ۲۰۰۴ میلادی، نزدیک به ۱۹۵ درصد رشد داشته است.

کشورهای روسیه، آلمان، ترکمنستان، چین، لهستان، قزاقستان، آمریکا و بلاروس هشت شریک عمده‌ی وارداتی اوکراین (صادرکنندگان به اوکراین) هستند. این کشورها ۵۹/۵ درصد از ارزش صادرات کالا به اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی را در اختیار داشته‌اند.

ایران با صادرات ۷۲ میلیون دلار کالا به اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی، رتبه‌ی ۶۲ و سهم بازار ۰/۱ درصدی را در اختیار دارد.

حضور روسیه، ترکمنستان، قزاقستان و بلاروس در میان کشورهای عمده‌ی صادرکننده به اوکراین، به دلیل وجود موافقت‌نامه تجارت آزاد بین اوکراین با این کشورهاست.

بنابراین اهمیت عضویت در موافقت‌نامه‌های تجارت آزاد با دیگر کشورها، در زمینه‌ی صادرات کشورهای یاد شده به اوکراین به روشنی دیده می‌شود.

مهم‌ترین صادرکنندگان کالا به اوکراین و ارزش صادرات آن‌ها در سال ۲۰۰۸ میلادی در جدول شماره‌ی ۱۲ آمده است.

جدول ۱۲: مهم‌ترین کشورهای صادرکننده کالا به اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی (میلیون دلار)

رتبه	نام کشور	ارزش صادرات	سهم از کل واردات (درصد)
۱	روسیه	۱۹,۴۱۴	۲۲/۷
۲	آلمان	۷,۱۶۱	۸/۴
۳	ترکمنستان	۵,۶۳۲	۶/۶
۴	چین	۵,۶۰۰	۶/۶
۵	لهستان	۴,۲۷۹	۵
۶	قزاقستان	۳,۱۱۹	۳/۶
۷	آمریکا	۲,۸۱۳	۳/۳
۸	بلاروس	۲,۸۱۰	۳/۳
۹	ژاپن	۲,۷۹۵	۳/۳
۱۰	ایتالیا	۲,۴۳۲	۲/۸
۱۱	ازبکستان	۲,۱۱۸	۲/۵

رتبه	نام کشور	ارزش صادرات	سهم از کل واردات (درصد)
۱۲	کره جنوبی	۲,۰۴۶	۲/۴
۱۳	ترکیه	۱,۹۵۰	۲/۳
۱۴	فرانسه	۱,۶۸۴	۲
۱۵	جمهوری چک	۱,۳۷۶	۱/۶
۱۶	انگلستان	۱,۳۷۴	۱/۶
۱۷	هلند	۱,۲۸۳	۱/۵
۱۸	مجارستان	۱,۲۸۲	۱/۵
۱۹	رومانی	۱,۱۷۱	۱/۴
۲۰	سوئیس	۱,۱۱۴	۱/۳
۲۱	اتریش	۱,۰۲۶	۱/۲
۲۲	اسلواکی	۷۴۲	۰/۹
۲۳	بلژیک	۷۲۵	۰/۸
۲۴	لتونی	۷۲۴	۰/۸
۲۵	سوئد	۶۹۶	۰/۸
۲۶	فنلاند	۶۸۶	۰/۸
۲۷	اسپانیا	۶۶۰	۰/۸
۲۸	هند	۶۵۰	۰/۸
۲۹	برزیل	۵۶۲	۰/۷
۳۰	غنا	۵۵۳	۰/۶

www.trademap.org

۴. کشورهای عمده صادرکننده

در این بخش، کشورهای عمده‌ی صادرکننده به اوکراین معرفی می‌شوند. این اطلاعات می‌تواند تصویر روشنی از رقبای بالقوه و رقبای کنونی در گروه‌های کالایی اصلی صادراتی به اوکراین برای بازرگانان ایرانی فراهم کند. بر اساس آمار، شش کشور نخست در هر گروه کالایی به طور میانگین در حدود شصت درصد کالاها را وارد کرده‌اند. در جداول ۱۳ تا ۳۲، شش کشور نخست صادرکننده و سهم هر کدام در بیست گروه کالایی اول ارائه شده در جدول شماره ۱۱ آمده است.

جدول ۱۳: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین سوخت‌های معدنی و نفت خام در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	روسیه	۸,۶۷۹	۳۸
۲	ترکمنستان	۵,۶۲۳	۲۴/۶
۳	قزاقستان	۲,۶۰۲	۱۱/۴
۴	ازبکستان	۱,۸۹۴	۸/۳
۵	بلاروس	۱,۳۲۷	۵/۸
۶	رومانی	۶۴۹	۲/۸
جمع کل واردات اوکراین: ۲۲,۸۳۲ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۱۴: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموا در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	ژاپن	۲,۳۳۳	۲۰/۵
۲	آلمان	۱,۳۱۷	۱۱/۶
۳	روسیه	۱,۲۵۳	۱۱
۴	کره جنوبی	۱,۰۶۶	۹/۴
۵	آمریکا	۶۵۸	۵/۸
۶	لهستان	۵۹۹	۵/۳
جمع کل واردات اوکراین: ۱۱,۳۶۹ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۱۵: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین دیگ‌های بخار و آبگرم در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	آلمان	۱,۸۱۶	۱۹
۲	روسیه	۱,۵۶۶	۱۶/۴
۳	چین	۸۴۷	۸/۸
۴	ایتالیا	۷۷۶	۸/۱
۵	آمریکا	۵۳۵	۵/۶
۶	کره جنوبی	۴۱۹	۴/۴
جمع کل واردات اوکراین: ۹,۵۷۰ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۱۶: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آن‌ها در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	چین	۶۰۲	۱۵/۸
۲	آلمان	۵۳۴	۱۴
۳	روسیه	۴۷۳	۱۲/۴
۴	مجارستان	۴۲۲	۱۱/۱
۵	لهستان	۲۰۲	۵/۳
۶	سوئد	۱۵۹	۴/۲
جمع کل واردات اوکراین: ۳,۸۰۷ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۱۷: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین مواد پلاستیکی و اشیای ساخته‌شده از این مواد در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	چین	۵۱۸	۱۴/۷
۲	آلمان	۵۰۲	۱۴/۳
۳	لهستان	۳۹۷	۱۱/۳
۴	روسیه	۳۵۱	۱۰
۵	ایتالیا	۲۰۲	۵/۷
۶	کره جنوبی	۱۹۷	۵/۶
جمع کل واردات اوکراین: ۳,۵۱۹ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۱۸: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین چدن، آهن و فولاد در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	روسیه	۱,۹۴۴	۵۸/۹
۲	قزاقستان	۲۷۴	۸/۳
۳	چین	۱۶۸	۵/۱
۴	لهستان	۱۵۷	۴/۸
۵	آلمان	۱۰۰	۳
۶	بلاروس	۷۱	۲/۱
جمع کل واردات اوکراین: ۳,۲۹۹ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۱۹: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین محصولات دارویی در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	آلمان	۴۵۰	۱۸/۵
۲	هند	۳۲۶	۱۳/۴
۳	فرانسه	۲۴۵	۱۰/۱
۴	اسلوانی	۱۱۲	۴/۶
۵	اتریش	۱۱۲	۴/۶
۶	مجارستان	۱۰۰	۴/۱
جمع کل واردات اوکراین: ۲,۴۳۳ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۰: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین سنگ فلز، جوش و خاکستر در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	غنا	۵۵۰	۲۶/۷
۲	استرالیا	۳۴۴	۱۶/۷
۳	گابن	۳۰۹	۱۵
۴	آفریقای جنوبی	۳۰۲	۱۴/۶
۵	روسیه	۱۷۵	۸/۵
۶	برزیل	۱۵۱	۷/۳
جمع کل واردات اوکراین: ۲,۰۶۴ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۱: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین کاغذ و مقوا؛ اشیای ساخته‌شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا مقوا در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	لهستان	۳۰۹	۱۹/۵
۲	روسیه	۲۶۶	۱۶/۸
۳	فنلاند	۲۵۹	۱۶/۴
۴	آلمان	۱۶۶	۱۰/۴
۵	سوئد	۹۱	۵/۷
۶	اتریش	۶۴	۴
جمع کل واردات اوکراین: ۱,۵۸۶ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۲: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	روسیه	۲۷۵	۱۹/۲
۲	چین	۲۵۴	۱۷/۷
۳	آلمان	۱۶۱	۱۱/۳
۴	لهستان	۱۶۱	۱۱/۲
۵	ترکیه	۱۰۲	۷/۱
۶	ایتالیا	۸۴	۵/۹
جمع کل واردات اوکراین: ۱,۴۳۲ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۳: مهم ترین رقبای موجود در تامین آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی و سینماتوگرافی در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	آلمان	۱۷۸	۱۵/۱
۲	آمریکا	۱۷۴	۱۴/۸
۳	روسیه	۱۲۹	۱۱
۴	چین	۱۲۶	۱۰/۷
۵	ژاپن	۹۴	۸
۶	کره جنوبی	۶۱	۵/۲
جمع کل واردات اوکراین: ۱,۱۷۷ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۴: مهم ترین رقبای موجود در تامین کائوچو و اشیای ساخته شده از کائوچو در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	روسیه	۳۳۰	۳۴/۵
۲	آلمان	۶۸	۷/۱
۳	بلاروس	۶۷	۷
۴	چین	۶۳	۶/۶
۵	لهستان	۵۵	۵/۷
۶	ژاپن	۴۴	۴/۶
جمع کل واردات اوکراین: ۹۵۷ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۵: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ‌های گرانبها یا نیمه‌گرانها در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	سوئیس	۵۶۲	۵۸/۷
۲	هلند	۱۸۲	۱۹
۳	آلمان	۶۴	۶/۷
۴	انگلستان	۵۴	۵/۶
۵	روسیه	۲۱	۲/۲
۶	چین	۱۴	۱/۴
جمع کل واردات اوکراین: ۹۵۶ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۶: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین روغن‌های اسانسی و شبه‌رزین‌ها (رزینویدها) در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	فرانسه	۱۴۳	۱۶/۶
۲	روسیه	۱۳۵	۱۵/۷
۳	لهستان	۱۲۳	۱۴/۳
۴	آلمان	۱۲۰	۱۳/۹
۵	آمریکا	۶۴	۷/۵
۶	انگلستان	۴۰	۴/۷
جمع کل واردات اوکراین: ۸۶۱ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۷: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین محصولات گوناگون شیمیایی در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	آلمان	۱۹۰	۲۲/۵
۲	فرانسه	۱۲۹	۱۵/۳
۳	روسیه	۸۲	۹/۸
۴	چین	۶۲	۷/۳
۵	آمریکا	۴۱	۴/۹
۶	بلژیک	۳۸	۴/۶
جمع کل واردات اوکراین: ۸۴۴ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۸: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین گوشت و احشای خوراکی در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	آمریکا	۲۶۰	۳۰/۹
۲	لهستان	۲۲۸	۲۷
۳	برزیل	۱۰۶	۱۲/۶
۴	آلمان	۱۰۲	۱۲/۱
۵	هلند	۳۸	۴/۵
۶	بلژیک	۳۵	۴/۱
جمع کل واردات اوکراین: ۷۵۵ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۹: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین محصولات شیمیایی آلی در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	روسیه	۳۲۳	۴۱/۷
۲	چین	۱۰۱	۱۳
۳	آلمان	۶۵	۸/۳
۴	مجارستان	۴۱	۵/۳
۵	لهستان	۳۸	۴/۹
۶	هلند	۳۱	۴

جمع کل واردات اوکراین: ۷۷۵ میلیون دلار

www.trademap.org

جدول ۳۰: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین لکوموتیوهای راه‌آهن یا تراموا، نواقل روی خط راه‌آهن و اجزا و قطعات آن‌ها در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	روسیه	۴۳۱	۶۸/۱
۲	اتریش	۸۵	۱۳/۴
۳	گرجستان	۳۲	۵
۴	لتونی	۲۸	۴/۵
۵	لهستان	۲۳	۳/۷
۶	جمهوری چک	۱۳	۲/۱

جمع کل واردات اوکراین: ۶۳۳ میلیون دلار

www.trademap.org

جدول ۳۱: مهم ترین رقبای موجود در تامین ماهی ها و قشرداران، صدف داران و سایر آبزیان بدون ستون فقرات در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	نروژ	۲۲۴	۳۶/۴
۲	ویتنام	۷۲	۱۱/۷
۳	ایسلند	۴۰	۶/۵
۴	انگلستان	۳۰	۴/۹
۵	چین	۲۹	۴/۸
۶	آمریکا	۲۹	۴/۸
جمع کل واردات اوکراین : ۶۱۷ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۳۲: مهم ترین رقبای موجود در تامین چربی ها و روغن های حیوانی یا نباتی در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	اندونزی	۲۴۵	۳۹/۹
۲	مالزی	۲۱۸	۳۵/۵
۳	سوئد	۵۳	۸/۷
۴	روسیه	۲۴	۳/۹
۵	هلند	۲۱	۳/۵
۶	آلمان	۱۷	۲/۷
جمع کل واردات اوکراین : ۶۱۳ میلیون دلار			

www.trademap.org

۴-۱. تحلیل مزیت‌های ایران در تامین کالاهای عمده وارداتی اوکراین

بررسی کشورهای اصلی تامین‌کننده کالاهای مهم وارداتی اوکراین (بیست فصل اول) نشان می‌دهد که ایران با وجود توانمندی صادرات کالاهای مورد بررسی، جزو تامین‌کنندگان اصلی هیچ یک از کالاهای مهم وارداتی اوکراین نیست. از سوی دیگر، بررسی توانمندی‌های ایران در تامین کالاهای مهم وارداتی اوکراین، نشان می‌دهد که شرکت‌های ایرانی از ظرفیت گسترده‌ای در تامین بسیاری از نیازهای بازار این کشور برخوردار هستند.

شرکت‌های ایرانی تولیدکننده کالاهای ذیل فصل ۸۷ کتاب تعرفه (وسایل نقلیه زمینی)، از توانمندی صادراتی گسترده‌ای برخوردارند. ایران در سال ۲۰۰۷ میلادی، نوزده میلیون دلار و در سال ۲۰۰۸ میلادی، ۲۵ میلیون دلار خودرو به اوکراین صادر کرده است. از این رو با برنامه‌ریزی برای حضور بلندمدت در بازار اوکراین، سهم صادرات ایران به این کشور در این گروه کالایی، تا اندازه‌ی زیادی می‌تواند افزایش یابد.

ایران در گروه کالایی ۳۰ (محصولات دارویی) نیز از پتانسیل و ظرفیت بالایی برخوردار است و می‌تواند سهم بازار خود را تا حدود زیادی در این گروه کالایی افزایش دهد. شرکت‌های ایرانی در سال ۲۰۰۷ میلادی، هفت میلیون دلار و در سال ۲۰۰۸ میلادی، ده میلیون دلار محصولات دارویی به اوکراین صادر کرده است.

بررسی مزیت‌های ایران در صادرات کالاهای ذیل فصول ۲۹ (محصولات شیمیایی آلی)، ۳۹ (مواد پلاستیکی) و ۳۸ (محصولات گوناگون شیمیایی)، نشان‌دهنده ظرفیت‌های گسترده‌ی ایران، برای توسعه‌ی صادرات به بازار این کشور است.

بررسی برتری‌های صادراتی ایران در بیست فصل اول وارداتی اوکراین نشان می‌دهد که شرکت‌های ایرانی، توانایی تامین بخش بزرگی از کالاهای ذیل پنج فصل شامل فصول ۲۹، ۳۰، ۳۸، ۳۹ و ۸۷ را دارند.

۵. سرمایه‌گذاری خارجی

در روند اصلاحات اقتصادی اوکراین، به سرمایه‌گذاری و تجارت خارجی توجه ویژه‌ای شده است. در همین راستا، پارلمان اوکراین قانونی را تصویب کرده که بر اساس آن، سرمایه‌گذاران

غربی می‌توانند املاک، مستغلات و شرکت‌های اوکراینی را خریداری کنند و ضمن برخورداری از تملک کامل، به درآمدزایی بپردازند. در برابر این قانون، هنوز موانعی مانند بوروکراسی و فساد اداری به چشم می‌خورد. ولی دولت تصمیم جدی برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی داشته و قصد دارد موانع را از سر راه آن بردارد.

در سال‌های گذشته کشورهای آمریکا، قبرس، هلند، انگلیس و آلمان سرمایه‌گذاران عمده در اوکراین بوده‌اند.

کل سرمایه‌گذاری خارجی انجام شده در اوکراین تا پایان سال ۲۰۰۸ میلادی، برابر با ۴۶/۹۹۷ میلیارد دلار بوده است. جدول شماره ۳۳ میزان سرمایه‌گذاری خارجی انجام شده در اوکراین در سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۳۳: میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی انجام شده در اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۸ میلادی

سال	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸
میزان سرمایه‌گذاری خارجی (میلیارد دلار)	۵/۶۰۴	۹/۸۹۱	۱۰/۶۹۳

World Investment Report 2009

میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی انجام شده توسط اوکراین در دیگر کشورها، از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۸ میلادی در جدول شماره ۳۴ آمده است.

جدول ۳۴: میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی انجام شده توسط اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۸ میلادی

سال	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸
میزان سرمایه‌گذاری خارجی (میلیارد دلار)	-۰/۱۳۳	۰/۶۷۳	۱/۰۱۰

World Investment Report 2009

فصل ششم

وضعیت مبادلات بازرگانی با ایران

مناسبات اقتصادی و بازرگانی ایران با اوکراین به زمان استقلال این کشور بازمی‌گردد. در این فصل پیشینه روابط بازرگانی، آخرین وضعیت مبادلات بازرگانی و تراز تجاری دو کشور در سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۸ میلادی بررسی می‌شود.

۱. پیشینه‌ی روابط بازرگانی ایران و اوکراین

روابط تجاری ایران با اوکراین سابقه‌ای به قدمت استقلال این کشور دارد، ولی تمایل ایران به ارتباط با کشورهای تازه استقلال یافته‌ی شوروی سابق، سبب شده که هر دو کشور در پی گسترش روابط باشند.

پس از استقلال اوکراین از شوروی سابق در سال ۱۹۹۱ میلادی، ایران و اوکراین روابط سیاسی خود را در بالا ترین سطح برقرار کردند و در پی آن سفارت دو کشور در تهران و کی‌یف گشایش یافت. از آن هنگام تا کنون به استثنای وقفه‌ای کوتاه در سال ۱۳۷۶ شمسی، همواره مناسبات سیاسی دو کشور از روند روبه رشدی برخوردار بوده، که خود بیانگر وجود منافع دوسویه ایران و اوکراین است.

گسترش روابط تجاری و توسعه صادرات به ویژه به کشورهای در حال توسعه، همواره مورد نظر سیاست‌گذاران ایرانی بوده است. بر این اساس رابطه با کشور اوکراین و گسترش مناسبات با آن اهمیت دارد. اوکراین پس از استقلال، برای گسترش روابط با کشورهای جهان و از جمله ایران فعالیت‌های گسترده‌ای انجام داده است. با توجه به کوتاه بودن عمر این کشور از هنگام استقلال، سطح پیشرفت روابط ایران و اوکراین توسعه‌ی مطلوبی داشته است. در

طی بیست سال گذشته، روابط بازرگانی دو کشور از نزدیک به صفر به بیش از ۹۳۰ میلیون دلار در سال ۲۰۰۸ میلادی، رسیده است.

با توجه به زمینه‌های موجود جهت همکاری دو جانبه، بدیهی است که امکان گسترش هر چه بیش تر روابط میان دو کشور فراهم می‌باشد.

۲. آخرین وضعیت مبادلات بازرگانی و تراز تجاری

تراز تجاری ایران با اوکراین در سال‌های گذشته با روند منفی همراه بوده است. این امر ناشی از ارزش کم صادرات ایران به اوکراین و واردات فراوان چدن، آهن و فولاد و نیز غلات از این کشور بوده است. در سال ۲۰۰۶ میلادی تراز تجاری ایران با اوکراین برابر با ۲۹۱ میلیون دلار منفی بوده است. در سال ۲۰۰۷ میلادی، میزان تراز تجاری به منفی ۴۵۹ میلیون دلار کاهش یافته است. در سال ۲۰۰۸ میلادی نیز با افزایش واردات ایران از اوکراین، تراز تجاری به ۷۸۷ میلیون دلار منفی رسیده است. جدول شماره ۳۵ روند تراز تجاری ایران با اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۳۵: روند تراز تجاری ایران با اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی (میلیون دلار)

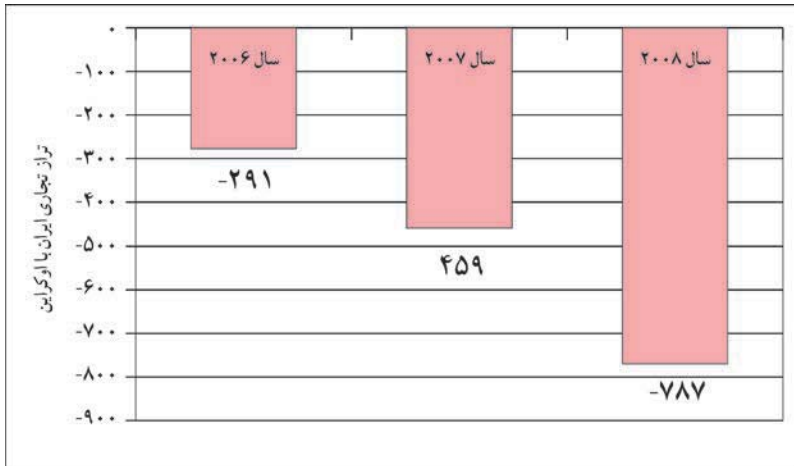
سال	ارزش صادرات	ارزش واردات	تراز تجاری	روند تغییر تراز تجاری
۲۰۰۶	۲۷	۳۱۸	-۲۹۱	به زیان ایران
۲۰۰۷	۴۸	۵۰۷	-۴۵۹	به زیان ایران
۲۰۰۸	۷۲	۸۵۹	-۷۸۷	به زیان ایران

www.trademap.org

نمودار شماره ۱ روند تراز تجاری ایران با اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهد.

۳. صادرات ایران به اوکراین

در سال ۲۰۰۶ میلادی ارزش صادرات ایران به اوکراین برابر با ۲۷ میلیون دلار بوده که در سال ۲۰۰۷ میلادی با رشد نزدیک به ۷۸ درصد به ۴۸ میلیون دلار افزایش یافته است.

نمودار ۱: روند تراز تجاری ایران با اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی (میلیون دلار)

میزان صادرات در سال ۲۰۰۸ میلادی نیز با رشد پنجاه درصدی به ۷۲ میلیون دلار رسیده است. بنابراین، ارزش صادرات ایران به اوکراین در طول دوره سه ساله ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی در حدود ۱۶۷ درصد رشد داشته است.

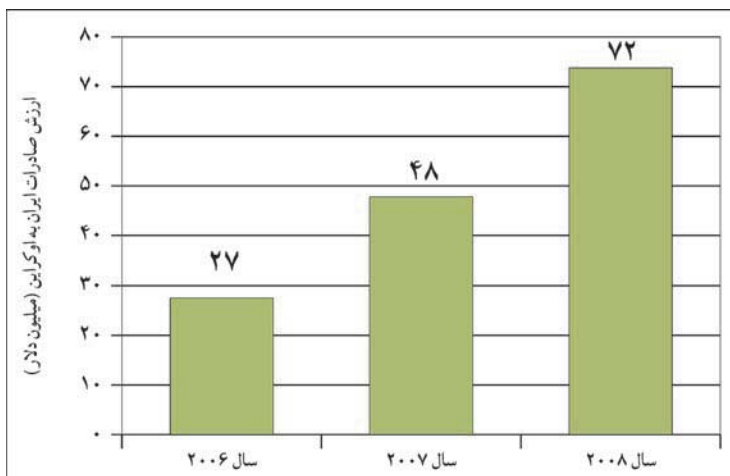
جدول شماره ۳۶ ارزش صادرات ایران به اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۳۶: ارزش صادرات ایران به اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی (میلیون دلار)

سال	ارزش صادرات	نرخ رشد (درصد)
۲۰۰۶	۲۷	-
۲۰۰۷	۴۸	+۷۸
۲۰۰۸	۷۲	+۵۰

www.trademap.org

نمودار شماره ۲ ارزش صادرات ایران به اوکراین در سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهد.

نمودار ۲: ارزش صادرات ایران به اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی (میلیون دلار)

کل صادرات ایران به اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی، شامل ۴۳ گروه کالایی و در سه سال گذشته دربرگیرنده‌ی ۵۵ گروه کالایی مندرج در جدول شماره‌ی ۳۷ می‌شود. اقلام عمده صادراتی ایران به اوکراین در سه سال گذشته شامل وسایل نقلیه زمینی، میوه‌های خوراکی، محصولات دارویی، فرآورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها یا از دیگر اجزای گیاهان چدن، آهن و فولاد، شیشه و مصنوعات شیشه‌ای، فرش و دیگر کفپوش‌ها از مواد نسجی و مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از آن می‌شود.

جدول ۳۷: ترکیب صادرات ایران به اوکراین طی دوره ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی (میلیون دلار)

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	روند صادرات
	کل محصولات	-	۲۷	۴۸	۷۲	افزایشی
۱	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموا	۸۷	۴	۱۹	۲۵	افزایشی

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	روند صادرات
۲	میوه‌های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند	۰۸	۱۱	۱۴	۲۳	افزایشی
۳	محصولات دارویی	۳۰	۳	۷	۱۰	افزایشی
۴	فرآورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها یا از دیگر اجزای گیاهان	۲۰	۴	۴	۵	افزایشی
۵	چدن، آهن و فولاد	۷۲	۰	۰	۳	افزایشی
۶	شیشه و مصنوعات شیشه‌ای	۷۰	۱	۰/۴۷	۰/۹۵	نامنظم
۷	فرش و دیگر کفپوش‌ها از مواد نسجی	۵۷	۰/۷۰	۰/۶۳	۰/۸۹	نامنظم
۸	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد	۳۹	۰/۲۸	۰/۳۷	۰/۵۲	افزایشی
۹	کفش، گتر و اشیای همانند، اجزای این اشیا	۶۴	۰/۴۳	۰/۳۰	۰/۵۲	نامنظم
۱۰	محصولات شیمیایی آلی	۲۹	۰/۴۵	۰/۶۶	۰/۴۴	نامنظم
۱۱	دیگر اشیای نسجی دوخته و مهیا	۶۳	۰	۰/۰۰۱	۰/۳۵	افزایشی
۱۲	سبزیجات، نباتات، ریشه و غده‌های زیر خاکی خوراکی	۰۷	۰/۰۰۲	۰/۰۰۳	۰/۲۸	افزایشی
۱۳	مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه‌نسوز (Asbestos)، میکا یا از مواد همانند	۶۸	۰/۱۰	۰/۳۲	۰/۲۶	نامنظم
۱۴	آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی	۹۰	۰/۰۳	۰/۲۰	۰/۲۵	افزایشی
۱۵	دیگ‌های بخار و آبگرم	۸۴	۰/۰۷	۰/۱۳	۰/۲۴	افزایشی
۱۶	عصاره‌های دباغی یا رنگرزی، تانرها و مشتقات آنها	۳۲	۰/۳۱	۰/۳۳	۰/۲۴	نامنظم
۱۷	ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها	۸۵	۰/۰۵	۰/۰۵	۰/۰۷	افزایشی
۱۸	کالاهای دسته‌بندی نشده (سایر کالاها)	۹۹	۰/۱۰	۰/۴۴	۰/۰۷	نامنظم
۱۹	صابون، فرآورده‌ها برای شستشو، فرآورده‌های روان‌کننده	۳۴	۰	۰/۰۰۳	۰/۰۴	افزایشی

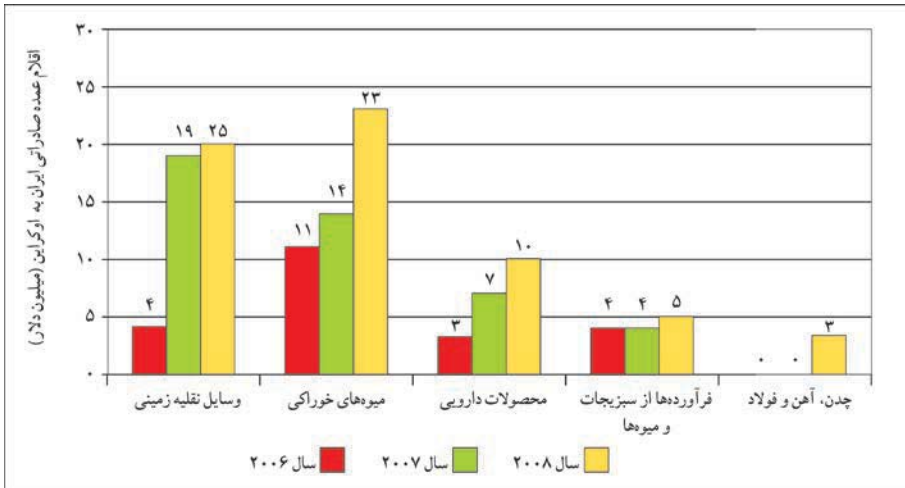
ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	روند صادرات
۲۰	پنبه	۵۲	۰/۳۷	۰/۰۵	۰/۰۴	کاهشی
۲۱	آخال و تفاله صنایع خوراک سازی، خوراکی‌های آماده برای حیوانات	۲۳	۰	۰	۰/۰۳	افزایشی
۲۲	محصولات سرامیکی	۶۹	۰/۲۴	۰/۱۷	۰/۰۳	کاهشی
۲۳	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۷۳	۰/۱۶	۰/۰۵	۰/۰۳	کاهشی
۲۴	مواد قابل بافت، دیگر محصولات گیاهی	۱۴	۰/۰۲	۰/۰۲	۰/۰۳	کاهشی
۲۵	محصولات شیمیایی غیر آلی، ترکیبات آلی یا غیر آلی فلزات گرانبها	۲۸	۰/۰۷	۰/۰۴	۰/۰۲	کاهشی
۲۶	محصولات گوناگون شیمیایی	۳۸	۰/۰۰۸	۰/۰۰۲	۰/۰۲	نامنظم
۲۷	کاغذ و مقوا؛ اشیاء ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۴۸	۰/۰۰۲	۰/۰۴	۰/۰۲	نامنظم
۲۸	کائوچو و اشیای ساخته شده از کائوچو	۴۰	۰/۰۳	۰/۰۳	۰/۰۲	کاهشی
۲۹	مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی	۸۳	۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	۰/۰۲	کاهشی
۳۰	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	۲۵	۰/۰۲	۰/۰۲	۰/۰۱	کاهشی
۳۱	پشم، موی نرم (کرک)	۵۱	۰	۰/۰۱	۰/۰۱	افزایشی
۳۲	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۷۶	۰/۴۰	۰/۰۹	۰/۰۰۹	کاهشی
۳۳	نمد و پارچه‌های نپافته؛ نخ‌های ویژه؛ ریسمان، طناب	۵۶	۰/۰۴	۰/۰۲	۰/۰۰۷	کاهشی
۳۴	فرآورده‌های خوراکی گوناگون	۲۱	۰	۰/۰۰۱	۰/۰۰۵	افزایشی
۳۵	انگم‌ها، صمغ‌ها، رزین‌ها و دیگر شیرها و عصاره‌های گیاهی	۱۳	۰	۰/۰۰۵	۰/۰۰۳	نامنظم
۳۶	مبل؛ مبل‌های طبی - جراحی؛ اسباب تخت خواب و همانند	۹۴	۰	۰	۰/۰۰۲	افزایشی
۳۷	مصنوعات گوناگون	۹۶	۰	۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	افزایشی
۳۸	وسایل نقلیه هوایی، فضایی و اجزا و قطعات آنها	۸۸	۰	۰	۰/۰۰۱	افزایشی

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	روند صادرات
۳۹	دانه و میوه‌های روغن‌دار، دانه و بذر و میوه‌های گوناگون	۱۲	۰	۰	۰/۰۰۱	افزایشی
۴۰	قهوه، چای ماته و ادویه	۰۹	۰/۲۶	۰/۱۹	۰/۰۰۱	کاهشی
۴۱	رشته‌های سنتتیک یا مصنوعی	۵۴	۰/۰۰۱	۰	۰/۰۰۱	نامنظم
۴۲	کتاب، روزنامه و تصویر	۴۹	۰	۰/۰۰۲	۰/۰۰۱	نامنظم
۴۳	مس و مصنوعات از مس	۷۴	۰/۰۰۲	۰	۰/۰۰۱	نامنظم
۴۴	نیکل و مصنوعات از نیکل	۷۵	۰	۰/۰۰۱	۰	نامنظم
۴۵	چتر بارانی، چتر آفتابی، عصا و عصای صندلی‌شو	۶۶	۰	۰/۰۰۳	۰	نامنظم
۴۶	پوست خام (غیر از پوست‌های نرم) و چرم	۴۱	۰/۰۰۹	۰	۰	کاهشی
۴۷	خمیر چوب یا دیگر مواد الیافی سلولزی؛ کاغذ یا مقوا برای بازیافت	۴۷	۰	۰/۰۰۱	۰	نامنظم
۴۸	ماهی‌ها و قشرداران، صدف‌داران و دیگر آبزیان بدون ستون فقرات	۰۳	۰	۰/۰۵	۰	نامنظم
۴۹	محصولات تهیه شده از حیوانات	۰۵	۰/۱۶	۰/۱۶	۰	کاهشی
۵۰	سنگ فلز، جوش و خاکستر	۲۶	۰	۰/۱۳	۰	نامنظم
۵۱	سوختهای معدنی و نفت خام	۲۷	۰/۰۵	۰	۰	کاهشی
۵۲	توتون و تنباکو و بدل توتون و تنباکوی ساخته شده	۲۴	۰/۰۳	۰/۰۲	۰	کاهشی
۵۳	محصولات حاصل از نشاسته یا فکول تغییر یافته، چسب‌ها، آزیم‌ها	۳۵	۰/۰۸	۰/۰۰۷	۰	کاهشی
۵۴	اشیای صنعت ساعت‌سازی	۹۱	۰	۰/۰۰۶	۰	نامنظم
۵۵	ابزارها، ابزار آلات، مصنوعات چاقوسازی، قاشق و چنگال	۸۲	۰/۰۵	۰/۰۳	۰	کاهشی

www.trademap.org

نمودار شماره‌ی ۳ ترکیب اقلام مهم صادراتی ایران به اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی را به صورت مقایسه‌ای نشان می‌دهد.

نمودار ۳: ترکیب صادرات ایران به اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی (میلیون دلار)

۴. تحلیل صادرات محصولات ایران به اوکراین

در ادامه جایگاه و سهم ایران در صادرات هر یک از گروه‌های کالایی فوق به بازار اوکراین تجزیه و تحلیل، و رقبای بالفعل و سهم آنها در هر یک از این گروه‌ها بررسی می‌شود.

۴-۱. وسایل نقلیه زمینی

وسایل نقلیه زمینی، اولین گروه کالایی عمده صادراتی ایران به اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی است. کشورهای ژاپن، آلمان، روسیه، کره جنوبی، آمریکا و لهستان بیشترین ارزش صادرات وسایل نقلیه زمینی به اوکراین را در اختیار دارند. این شش کشور نزدیک به ۶۴ درصد از بازار این گروه کالایی در بازار اوکراین را به خود اختصاص داده‌اند.

ایران با صادرات ۲۵ میلیون دلاری وسایل نقلیه زمینی به اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی، جایگاه ۲۹ و سهم بازار ۰/۲ درصدی را در اختیار دارد.

با توجه به پتانسیل‌های موجود در زمینه‌ی حضور شرکت‌های خودروساز مطرح در کشور،

صادرات خودرو در سال‌های گذشته به کشورهای مختلف و استقبال مناسب از خودروهای ایرانی، در صورت بازاریابی مناسب و ارائه‌ی محصولات باکیفیت و مطابق ویژگی‌های مورد نظر خریداران اوکراینی، می‌توان سهم بازار کشور را در این گروه کالایی افزایش داد.

جدول شماره‌ی ۳۸ مهم‌ترین رقبای موجود در تامین وسایل نقلیه زمینی در بازار اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۳۸: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموا در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	ژاپن	۲,۳۳۳	۲۰/۵
۲	آلمان	۱,۳۱۷	۱۱/۶
۳	روسیه	۱,۲۵۳	۱۱
۴	کره جنوبی	۱,۰۶۶	۹/۴
۵	آمریکا	۶۵۸	۵/۸
۶	لهستان	۵۹۹	۵/۳
جمع کل واردات اوکراین: ۱۱,۳۶۹ میلیون دلار			

www.trademap.org

۴-۲. میوه‌های خوراکی و پوست مرکبات و همانند

میوه‌های خوراکی، دومین گروه کالایی صادراتی ایران به اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی است. اکوادور، ترکیه، لهستان، مصر، اسپانیا و ایتالیا شش کشور عمده‌ی صادرکننده‌ی این گروه کالایی به اوکراین هستند. این کشورها در مجموع بیش از هفتاد درصد از این بازار را به خود اختصاص داده‌اند. ایران با صادرات ۲۳ میلیون دلاری به اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی در این گروه کالایی، جایگاه هفتم و سهم بازار ۳/۹ درصدی را در اختیار دارد.

با توجه به تنوع آب و هوایی، خاک حاصل‌خیز و پرورش انواع محصولات کشاورزی و باغی در گستره‌ی جغرافیایی کشور، در صورت بازاریابی مناسب و ارائه‌ی محصولات با کیفیت و

ویژگی‌های مورد نظر تجار اوکراینی، می‌توان سهم بازار کشور را در این گروه کالایی تا حد زیادی افزایش داد.

جدول شماره‌ی ۳۹ مهم‌ترین رقبای موجود در تامین میوه‌های خوراکی و پوست مرکبات و همانند در بازار اوکراین، در سال ۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۳۹: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین میوه‌های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	مهم‌ترین رقبای موجود	ردیف
۲۳/۲	۱۳۵	اکوادور	۱
۲۱/۵	۱۲۵	ترکیه	۲
۸/۲	۴۸	لهستان	۳
۷/۱	۴۱	مصر	۴
۶	۳۵	اسپانیا	۵
۴/۵	۲۶	ایتالیا	۶
جمع کل واردات اوکراین: ۵۸۲ میلیون دلار			

www.trademap.org

۴-۳. محصولات دارویی

محصولات دارویی، سومین گروه کالایی صادراتی ایران به اوکراین است. سه کشور آلمان، هند و فرانسه، در مجموع ۴۲ درصد از صادرات محصولات دارویی به اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی را به خود اختصاص داده‌اند. اسلونی، اتریش و مجارستان در رده‌های بعدی صادرات این گروه کالایی به اوکراین قرار دارند. ایران با صادرات ۱۰/۶ میلیون دلار محصولات دارویی به اوکراین، رتبه‌ی ۳۱ و سهم بازار ۰/۴ درصدی را در اختیار دارد.

جدول شماره‌ی ۴۰ مهم‌ترین رقبای موجود در تامین محصولات دارویی در بازار اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۴۰: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین محصولات دارویی در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	آلمان	۴۵۰	۱۸/۵
۲	هند	۳۲۶	۱۳/۴
۳	فرانسه	۲۴۵	۱۰/۱
۴	اسلوانی	۱۱۲	۴/۶
۵	اتریش	۱۱۲	۴/۶
۶	مجارستان	۱۰۰	۴/۱
جمع کل واردات اوکراین: ۲,۴۳۳ میلیون دلار			

www.trademap.org

۴-۴. فرآورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها و دیگر اجزای گیاهان

فرآورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها و دیگر اجزای گیاهان چهارمین گروه کالایی صادراتی ایران به اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی است. کشورهای چین، روسیه، ترکیه، هلند، لهستان و مجارستان به ترتیب جایگاه‌های اول تا ششم را در صادرات این محصولات به اوکراین در اختیار دارند. این شش کشور در مجموع نزدیک به ۵۷ درصد از صادرات این گروه کالایی به بازار اوکراین را به خود اختصاص داده‌اند.

سهم صادرات ایران به اوکراین در این گروه کالایی، ۱/۵ درصد و ارزش صادرات آن در حدود ۴/۸ میلیون دلار است، که رتبه شانزدهم را در این گروه کالایی به خود اختصاص داده است.

جدول شماره ۴۱ مهم‌ترین رقبای موجود در تامین فرآورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها و دیگر اجزای گیاهان در بازار اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۴۱: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین فرآورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها و دیگر اجزای گیاهان در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	چین	۴۷	۱۴/۹
۲	روسیه	۳۶	۱۱/۴
۳	ترکیه	۳۳	۱۰/۴
۴	هلند	۳۰	۹/۷
۵	لهستان	۲۰	۶/۵
۶	مجارستان	۱۸	۵/۷
جمع کل واردات اوکراین: ۳۱۴ میلیون دلار			

www.trademap.org

۴-۵. سایر محصولات

صادرات ایران به اوکراین در دیگر گروه‌های کالایی، به ویژه بیست گروه کالایی اول از ارزش بالا و قابل توجهی برخوردار نیست. ولی ایران در بیشتر این گروه‌های کالایی، برتری‌های نسبی، پتانسیل‌ها و قابلیت‌های مناسب برای صادرات در سال‌های پیش‌رو را داراست. **ایران با تدوین برنامه صادراتی مدون و اجرایی مناسب، می‌تواند سهم صادرات خود در کالاهایی مانند فرش و کفپوش، مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از آن، محصولات شیمیایی آلی، سبزیجات و محصولات سرامیکی را به اوکراین بهبود بخشد.**

جداول شماره‌ی ۴۲ تا ۵۷ مهم‌ترین رقبای در تامین دیگر گروه‌های کالایی صادراتی ایران به اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهند.

جدول ۴۲: مهم ترین رقبای موجود در تامین چدن، آهن و فولاد در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	روسیه	۱,۹۴۴	۵۸/۹
۲	قزاقستان	۲۷۴	۸/۳
۳	چین	۱۶۸	۵/۱
۴	لهستان	۱۵۷	۴/۸
۵	آلمان	۱۰۰	۳
۶	بلاروس	۷۱	۲/۱
جمع کل واردات اوکراین: ۳.۲۹۹ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۴۳: مهم ترین رقبای موجود در تامین شیشه و مصنوعات شیشه‌ای در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	روسیه	۱۱۶	۲۷/۴
۲	لهستان	۷۸	۱۸/۴
۳	چین	۵۹	۱۴
۴	ترکیه	۲۷	۶/۳
۵	بلاروس	۲۳	۵/۶
۶	آلمان	۲۰	۴/۷
جمع کل واردات اوکراین: ۴۲۲ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۴۴: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین فرش و دیگر کفیوش‌ها از مواد نسجی در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	ترکیه	۱۹	۳۷/۲
۲	مولداوی	۸	۱۶/۳
۳	بلژیک	۸	۱۶/۱
۴	چین	۲	۴/۸
۵	روسیه	۲	۴/۵
۶	آلمان	۲	۳/۶
جمع کل واردات اوکراین: ۵۱ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۴۵: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین مواد پلاستیکی و اشیای ساخته‌شده از این مواد در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	چین	۵۱۸	۱۴/۷
۲	آلمان	۵۰۲	۱۴/۳
۳	لهستان	۳۹۷	۱۱/۳
۴	روسیه	۳۵۱	۱۰
۵	ایتالیا	۲۰۲	۵/۷
۶	کره جنوبی	۱۹۷	۵/۶
جمع کل واردات اوکراین: ۳,۵۱۹ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۴۶: مهم ترین رقبای موجود در تامین کفش، کتر و اشیای همانند، اجزای این اشیا در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	چین	۳۸۷	۷۷/۷
۲	ایتالیا	۲۱	۴/۳
۳	ویتنام	۱۶	۳/۱
۴	ترکیه	۱۰	۲
۵	اندونزی	۹	۱/۷
۶	لهستان	۷	۱/۴
جمع کل واردات اوکراین: ۴۹۷ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۴۷: مهم ترین رقبای موجود در تامین محصولات شیمیایی آلی در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	روسیه	۳۲۳	۴۱/۷
۲	چین	۱۰۱	۱۳
۳	آلمان	۶۵	۸/۳
۴	مجارستان	۴۱	۵/۳
۵	لهستان	۳۸	۴/۹
۶	هلند	۳۱	۴
جمع کل واردات اوکراین: ۷۷۵ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۴۸: مهم ترین رقبای موجود در تامین دیگر اشیای نسجی دوخته و مهیا در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	چین	۵۴	۳۲/۸
۲	انگلستان	۲۶	۱۶
۳	آلمان	۱۶	۱۰
۴	ترکیه	۱۵	۸/۹
۵	لهستان	۱۰	۵/۸
۶	ایتالیا	۴	۲/۵

جمع کل واردات اوکراین: ۱۶۴ میلیون دلار

www.trademap.org

جدول ۴۹: مهم ترین رقبای موجود در تامین سبزیجات، نباتات، ریشه و غده‌های زیرخاکی خوراکی در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	ترکیه	۲۱	۲۳/۳
۲	لهستان	۲۰	۲۱/۹
۳	هلند	۱۰	۱۰/۷
۴	اسپانیا	۹	۹/۷
۵	چین	۵	۶
۶	بلاروس	۴	۳/۹

جمع کل واردات اوکراین: ۹۱ میلیون دلار

www.trademap.org

جدول ۵۰: مهم ترین رقبای موجود در تامین مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه نسوز (Asbestos)، میکا یا از مواد همانند در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	لهستان	۱۰۷	۲۸/۷
۲	روسیه	۸۳	۲۲/۲
۳	چین	۳۷	۱۰
۴	آلمان	۲۱	۵/۵
۵	ترکیه	۱۵	۴/۱
۶	ایتالیا	۱۵	۳/۹
جمع کل واردات اوکراین: ۳۷۳ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۵۱: مهم ترین رقبای موجود در تامین آلات و دستگاه های اپتیک، عکاسی و سینماتوگرافی در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	آلمان	۱۷۸	۱۵/۱
۲	آمریکا	۱۷۴	۱۴/۸
۳	روسیه	۱۲۹	۱۱
۴	چین	۱۲۶	۱۰/۷
۵	ژاپن	۹۴	۸
۶	کره جنوبی	۶۱	۵/۲
جمع کل واردات اوکراین: ۱.۱۷۷ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۵۲: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین دیگ‌های بخار و آبگرم در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	آلمان	۱.۸۱۶	۱۹
۲	روسیه	۱.۵۶۶	۱۶/۴
۳	چین	۸۴۷	۸/۸
۴	ایتالیا	۷۷۶	۸/۱
۵	آمریکا	۵۳۵	۵/۶
۶	کره جنوبی	۴۱۹	۴/۴
جمع کل واردات اوکراین: ۹,۵۷۰ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۵۳: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین عصاره‌های دباغی یا رنگرزی، تانن‌ها و مشتقات آن‌ها در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	آلمان	۸۷	۱۸/۷
۲	لهستان	۶۱	۱۳/۱
۳	ایتالیا	۳۶	۷/۷
۴	انگلستان	۲۷	۵/۸
۵	ترکیه	۲۶	۵/۵
۶	اسپانیا	۲۴	۵/۲
جمع کل واردات اوکراین: ۴۶۶ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۵۴: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	چین	۶۰۲	۱۵/۸
۲	آلمان	۵۳۴	۱۴
۳	روسیه	۴۷۳	۱۲/۴
۴	مجارستان	۴۲۲	۱۱/۱
۵	لهستان	۲۰۲	۵/۳
۶	سوئد	۱۵۹	۴/۲
جمع کل واردات اوکراین: ۳,۸۰۷ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۵۵: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین کالاهای دسته‌بندی نشده (سایر کالاها) در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	روسیه	۱۲۵	۲۲/۸
۲	ترکیه	۴۹	۸/۹
۳	آمریکا	۳۹	۷
۴	لهستان	۳۸	۶/۹
۵	انگلستان	۳۶	۶/۵
۶	اتریش	۳۰	۵/۵
جمع کل واردات اوکراین: ۵۵۰ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۵۶: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین صابون، فرآورده‌ها برای شستشو، فرآورده‌های روان‌کننده در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	روسیه	۱۴۳	۳۳/۸
۲	لهستان	۴۵	۱۰/۵
۳	آلمان	۴۳	۱۰/۱
۴	آمریکا	۳۰	۷
۵	ترکیه	۲۱	۴/۹
۶	مجارستان	۱۵	۳/۴
جمع کل واردات اوکراین: ۴۲۴ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۵۷: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین پنبه در بازار اوکراین (سال ۲۰۰۸)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به اوکراین (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در اوکراین (درصد)
۱	روسیه	۳۶	۱۸/۳
۲	آلمان	۳۰	۱۵/۱
۳	چین	۱۷	۸/۵
۴	ایتالیا	۱۶	۸
۵	ترکیه	۱۲	۶/۳
۶	لهستان	۱۲	۶/۲
جمع کل واردات اوکراین: ۱۹۸ میلیون دلار			

www.trademap.org

۵. واردات ایران از اوکراین

واردات ایران از اوکراین در سال ۲۰۰۶ میلادی برابر با ۳۱۸ میلیون دلار بوده است. این میزان واردات در سال ۲۰۰۷ میلادی به ۵۰۷ میلیون دلار و در سال ۲۰۰۸ میلادی به بیش از ۸۵۹ میلیون دلار افزایش یافته است. ارزش واردات ایران از اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی نسبت به سال پیش از آن با رشد بیش از ۶۹ درصد همراه بوده است.

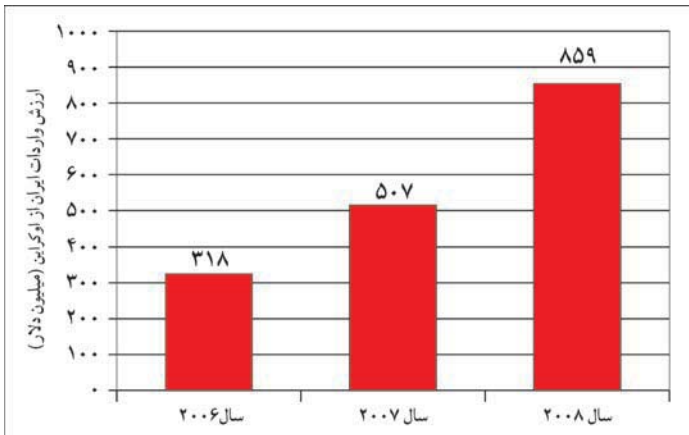
جدول شماره ۵۸ ارزش واردات ایران از اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۵۸: ارزش واردات ایران از اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی (میلیون دلار)

سال	ارزش واردات	نرخ رشد (درصد)
۲۰۰۶	۳۱۸	-
۲۰۰۷	۵۰۷	+۵۹
۲۰۰۸	۸۵۹	+۶۹

www.trademap.org

نمودار شماره ۴ ارزش واردات ایران از اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهد.

نمودار ۴: ارزش واردات ایران از اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی (میلیون دلار)

اقلام وارداتی ایران از اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی شامل ۴۱ گروه کالایی و در مجموع سه سال گذشته شامل ۵۲ گروه کالایی می‌شود. جدول شماره ۵۹ ترکیب اقلام وارداتی ایران از اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۵۹: ترکیب اقلام وارداتی ایران از اوکراین طی دوره ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی (میلیون دلار)

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	روند واردات
	کل محصولات	-	۳۱۸	۵۰۷	۸۵۹	افزایشی
۱	چدن، آهن و فولاد	۷۲	۱۶۲	۳۰۰	۳۹۴	افزایشی
۲	غلات	۱۰	۳۰	۱۱	۲۶۴	نامنظم
۳	دیگ‌های بخار و آبگرم	۸۴	۱۷	۲۰	۶۶	افزایشی
۴	چربی‌ها و روغن‌های حیوانی یا نباتی	۱۵	۴۵	۷۰	۴۶	نامنظم
۵	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۷۳	۳	۷	۱۸	افزایشی
۶	سوختهای معدنی و نفت خام	۲۷	۰/۰۱	۰/۱۱	۱۶	افزایشی
۷	ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آن‌ها	۸۵	۱	۸	۱۵	افزایشی
۸	وسایل نقلیه هوایی، فضایی و اجزا و قطعات آن‌ها	۸۸	۲	۸	۱۴	افزایشی
۹	لکوموتیوهای راه‌آهن یا تراموا، نواقل روی خط راه‌آهن و اجزا و قطعات آن‌ها	۸۶	۱۳	۲۰	۱۱	نامنظم
۱۰	آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی و سینماتوگرافی	۹۰	۱	۲	۴	افزایشی
۱۱	میوه‌های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند	۰۸	۰/۰۳	۰/۱۲	۳	افزایشی
۱۲	عصاره‌های دباغی یا رنگرزی، تان‌ها و مشتقات آن‌ها	۳۲	۳	۵	۲	نامنظم
۱۳	شیر و محصولات لبنی؛ تخم پرندگان؛ عسل طبیعی	۰۴	۵	۱	۲	نامنظم
۱۴	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۷۶	۰/۰۲	۰/۳۰	۰/۵۸	افزایشی
۱۵	مبل؛ مبل‌های طبی - جراحی؛ اسباب تخت‌خواب و همانند	۹۴	۰/۱۳	۰/۱۴	۰/۴۶	افزایشی

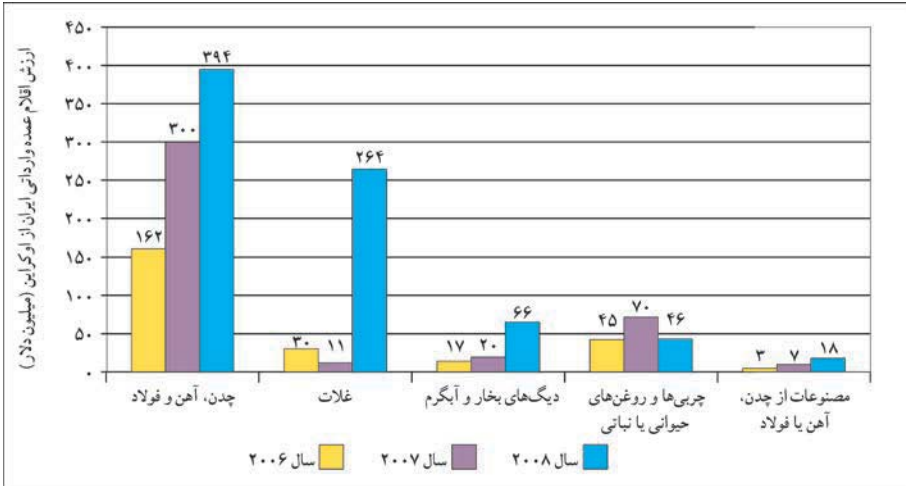

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	روند واردات
۱۶	کائوچو و اشیای ساخته شده از کائوچو	۴۰	۰/۵۳	۰/۵۳	۰/۲۸	کاهشی
۱۷	دانه و میوه‌های روغن‌دار، دانه و بذر و میوه‌های گونگون	۱۲	۰/۰۴	۰	۰/۲۲	نامنظم
۱۸	کاغذ و مقوا؛ اشیای ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۴۸	۰/۱۱	۰/۰۳	۰/۱۸	نامنظم
۱۹	مصنوعات گونگون	۹۶	۰/۱۳	۰/۳۱	۰/۱۱	نامنظم
۲۰	سایر فلزات معمولی؛ سرمت‌ها؛ مصنوعات از این مواد	۸۱	۰/۰۰۶	۰/۰۰۸	۰/۱۱	افزایشی
۲۱	ابزارها، ابزار آلات، مصنوعات چاقوسازی، قاشق و چنگال	۸۲	۰/۴۰	۰	۰/۱	نامنظم
۲۲	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد	۳۹	۰/۰۲	۰/۰۶	۰/۰۹	افزایشی
۲۳	محصولات صنعت آردسازی، مالت و نشاسته	۱۱	۰	۰	۰/۰۶	افزایشی
۲۴	قند و شکر و شیرینی	۱۷	۰	۰	۰/۰۶	افزایشی
۲۵	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموا	۸۷	۰/۰۰۵	۰/۱۴	۰/۰۶	نامنظم
۲۶	مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه‌نسوز (Asbestos)، میکا یا از مواد همانند	۶۸	۰/۰۰۱	۰/۰۰۳	۰/۰۵	افزایشی
۲۷	محصولات شیمیایی غیر آلی، ترکیبات آلی یا غیر آلی فلزات گرانبها	۲۸	۰/۰۳	۰/۲۳	۰/۰۳	نامنظم
۲۸	محصولات سرامیکی	۶۹	۲	۰/۵۲	۰/۰۲	کاهشی
۲۹	سنگ فلز، جوش و خاکستر	۲۶	۰/۷۶	۱	۰/۰۲	نامنظم
۳۰	صابون، فرآورده‌ها برای شستشو و فرآورده‌های روان کننده	۳۴	۰	۰/۰۰۱	۰/۰۱	افزایشی
۳۱	محصولات گونگون شیمیایی	۳۸	۰/۰۶	۰/۰۱	۰/۰۰۷	کاهشی
۳۲	نوشابه‌ها، آبگون‌های الکلی و سرکه	۲۲	۰	۰	۰/۰۰۵	افزایشی
۳۳	سایر اشیای نسجی دوخته و مهیا	۶۳	۰/۴۱	۰	۰/۰۰۴	نامنظم
۳۴	محصولات شیمیایی آلی	۲۹	۵	۰/۱۹	۰/۰۰۳	کاهشی

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	روند واردات
۳۵	محصولات عکاسی و سینماتوگرافی	۳۷	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۰۳	کاهشی
۳۶	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	۲۵	۰/۰۶	۰/۰۷	۰/۰۰۲	نامنظم
۳۷	پارچه‌های نسجی آغشته، اندوده، پوشانده یا مطبق‌شده	۵۹	۰	۰	۰/۰۰۲	افزایشی
۳۸	لباس و متفرعات لباس، غیر کشباف یا غیرقلاب‌باف	۶۲	۰	۰	۰/۰۰۱	افزایشی
۳۹	کتاب، روزنامه و تصویر	۴۹	۰/۰۳	۰/۰۰۳	۰/۰۰۱	کاهشی
۴۰	چوب و اشیای چوبی؛ زغال چوب	۴۴	۰	۰/۰۸	۰/۰۰۱	نامنظم
۴۱	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ‌های گرانبها یا نیمه‌گرانبها	۷۱	۰	۰	۰/۰۰۱	افزایشی
۴۲	شیشه و مصنوعات شیشه‌ای	۷۰	۰	۰/۰۱	۰	نامنظم
۴۳	مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی	۸۳	۰	۰/۰۶	۰	نامنظم
۴۴	رشته‌های سنتتیک یا مصنوعی	۵۴	۰	۰/۱۴	۰	نامنظم
۴۵	مس و مصنوعات از مس	۷۴	۰/۰۲	۰/۰۰۱	۰	کاهشی
۴۶	باروت و مواد منفجره، اشیای آتش‌بازی، کبریت، آلیاژهای آتش‌زا	۳۶	۰/۰۸	۰	۰	کاهشی
۴۷	محصولات دارویی	۳۰	۰	۰/۰۰۱	۰	نامنظم
۴۸	کودهای شیمیایی	۳۱	۲۴	۵۰	۰	نامنظم
۴۹	توتون و تنباکو و بدل توتون و تنباکوی ساخته شده	۲۴	۴	۰	۰	کاهشی
۵۰	فرآورده‌های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر، نان‌های شیرینی	۱۹	۰/۰۲	۰	۰	کاهشی
۵۱	فرآورده‌های خوراکی گوناگون	۲۱	۰/۰۲	۰/۰۴	۰	نامنظم
۵۲	سبزیجات، نباتات، ریشه و غده‌های زیرخاکی خوراکی	۰۷	۰/۰۲	۰	۰	کاهشی

www.trademap.org

نمودار شماره‌ی ۵ ترکیب اقلام مهم وارداتی ایران از اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهد.

نمودار ۵: ترکیب اقلام وارداتی ایران از اوکراین طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۸ میلادی (میلیون دلار)

۹. اجلاس‌های اقتصادی و تجاری مشترک

اجلاس کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی بین ایران و اوکراین، بالاترین نشست مشترک اقتصادی دو کشور است. بررسی موانع و مشکلات و ترسیم روند گسترش مناسبات، از مهم‌ترین وظایف این اجلاس است.

اجلاس کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی و بازرگانی ایران و اوکراین با مسوولیت وزارت صنایع و معادن، تا سال ۱۳۸۳ شمسی در پایتخت‌های دو کشور برگزار شده است. آخرین نشست در سال ۱۳۸۳ شمسی در شهر کی‌یف برگزار شده است. پس از آن سه نشست کمیته تنظیم روابط تجاری ایران و اوکراین از سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۶ شمسی در پایتخت‌های دو کشور برگزار شده است.

پنجمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی و بازرگانی ایران و اوکراین قرار

است در سال ۱۳۸۹ شمسی در تهران برگزار شود.

جدول شماره ۶۰ تاریخ و محل برگزاری اجلاس‌های مشترک دو کشور را نشان می‌دهد.

جدول ۶۰: تاریخ و محل برگزاری اجلاس‌های مشترک اقتصادی و تجاری میان ایران و اوکراین

ردیف	نام اجلاس	برگزارکننده	تاریخ	محل
۱	اولین اجلاس کمیسیون مشترک تجاری	وزارت صنایع و معادن	۱۳۷۵ شمسی	تهران
۲	دومین اجلاس کمیسیون مشترک تجاری	وزارت صنایع و معادن	۱۳۷۹ شمسی	کی‌یف
۳	سومین اجلاس کمیسیون مشترک تجاری	وزارت صنایع و معادن	۱۳۸۱ شمسی	تهران
۴	چهارمین اجلاس کمیسیون مشترک تجاری	وزارت صنایع و معادن	۱۳۸۳ شمسی	کی‌یف
۵	اولین نشست کمیته تنظیم روابط تجاری ایران و اوکراین	وزارت بازرگانی	۱۳۸۴ شمسی	تهران
۶	دومین نشست کمیته تنظیم روابط تجاری ایران و اوکراین	وزارت بازرگانی	۱۳۸۵ شمسی	کی‌یف
۷	سومین نشست کمیته تنظیم روابط تجاری ایران و اوکراین	وزارت بازرگانی	۱۳۸۶ شمسی	تهران

www.tpo.ir

۷. موافقت‌نامه‌های تجاری و یادداشت تفاهم‌های همکاری

سند پایه‌ای روابط دوجانبه میان اوکراین و ایران، اعلامیه‌ی اصول همکاری‌های دوستانه اوکراین و ایران است که توسط روسای جمهور دو کشور در ۲۶ آوریل سال ۱۹۹۲ میلادی، در تهران به امضا رسید. در این سند، تاکید شده که هر دو کشور روابط خود را به عنوان کشورهای دوست و شریک توسعه خواهند داد. در این سند، اهمیت ویژه‌ای به مذاکرات و روابط در بالاترین سطح دولتی، دیدارهای وزرای خارجه و رایزنی‌های دو طرف در مسایل بین‌المللی و دوجانبه‌ی مورد علاقه و مشترک داده شده است. ایران و اوکراین در چارچوب سازمان ملل متحد، سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای و نشست‌ها در سطوح مختلف، همواره

در حال بهبود و ارتقای روابط دو جانبه هستند.

تا کنون موافقت‌نامه‌ها و تفاهم‌نامه‌های بسیاری در زمینه‌های گوناگون میان دو کشور امضا شده است. مهم‌ترین موافقت‌نامه‌های امضا شده میان ایران و اوکراین عبارتند از:

- ❖ موافقت‌نامه بازرگانی میان دولت‌های ایران و اوکراین در سال ۱۳۷۹ شمسی.
- ❖ یادداشت تفاهم همکاری اقتصادی - بازرگانی میان دولت‌های ایران و اوکراین در سال ۱۳۸۱ شمسی.
- ❖ موافقت‌نامه میان دولت‌های ایران و اوکراین برای پرهیز از دریافت مالیات مضاعف و جلوگیری از فرار از مالیات بر درآمد و مالیات بر سرمایه در سال ۱۳۷۵ شمسی.
- ❖ موافقت‌نامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری میان دولت‌های ایران و اوکراین در سال ۱۳۷۵ شمسی.
- ❖ موافقت‌نامه همکاری و کمک متقابل در موضوعات گمرکی در سال ۱۳۷۹ شمسی.
- ❖ موافقت‌نامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای میان دولت‌های ایران و اوکراین در سال ۱۳۸۲ شمسی.
- ❖ موافقت‌نامه حمل و نقل هوایی میان دولت‌های ایران و اوکراین در سال ۱۳۸۲ شمسی.
- ❖ موافقت‌نامه کنسولی.
- ❖ یادداشت تفاهم همکاری‌های فناوری اطلاعات، انرژی، آب و برق و انرژی‌های تجدیدپذیر.
- ❖ یادداشت تفاهم همکاری‌های تحقیقاتی و آموزشی میان موسسه بازرگانی خارجی اوکراین و موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی ایران.
- ❖ پروتکل برقراری روابط دیپلماتیک میان اوکراین و ایران در سال ۱۳۷۱ شمسی.
- ❖ موافقت‌نامه همکاری‌های فرهنگی، آموزشی و علمی میان دولت‌های ایران و اوکراین در سال ۱۳۷۳ شمسی.
- ❖ توافق‌نامه همکاری میان سازمان صدا و سیما، ایران و کمیته دولتی رادیو و تلویزیون اوکراین در سال ۱۳۸۲ شمسی.
- ❖ تفاهم‌نامه همکاری‌های آموزش عالی، پژوهشی و فناوری میان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ایران و وزارت آموزش و علوم اوکراین در سال ۱۳۸۲ شمسی.

- ❖ موافقت‌نامه کشتی‌رانی تجاری دریایی میان دولت‌های ایران و اوکراین در سال ۱۳۸۲ شمسی.
- ❖ معاهده روابط حقوقی و همکاری قضایی در امور مدنی و کیفری دولت‌های ایران و اوکراین در سال ۱۳۸۵ شمسی.
- ❖ پیمان انتقال محکومین میان اوکراین و ایران در سال ۱۳۸۵ شمسی.
- ❖ پیمان استرداد مجرمین میان اوکراین و ایران در سال ۱۳۸۶ شمسی.

۸. دیدارهای متقابل مقامات بلندپایه

مهم‌ترین دیدارهای متقابل مقامات بلندپایه دو کشور ایران و اوکراین شامل موارد زیر می‌شود:

- ❖ دیدارهای مقامات اوکراین از ایران
- ❖ دیدار آقای لئونید کرافچوک رییس‌جمهور اسبق اوکراین از ایران در سال ۱۳۷۱ شمسی.
- ❖ دیدار معاون نخست‌وزیر وقت اوکراین از ایران در دو نوبت در سال ۱۳۷۵ شمسی.
- ❖ دیدار ویکتور یوشچنکو رییس‌جمهور وقت اوکراین از ایران در سال ۱۳۷۹ شمسی.
- ❖ دیدار آگ دوبینا معاون اول وقت نخست‌وزیر اوکراین و رییس اوکراینی کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی و تجاری دو کشور از ایران در سال ۱۳۸۰ شمسی.
- ❖ بازدید نخست‌وزیر اوکراین از ایران در سال ۱۳۸۰ شمسی.
- ❖ بازدید روسای وقت شورای عالی اوکراین از ایران در سال‌های ۱۳۷۲، ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ شمسی.
- ❖ بازدید دبیر شورای امنیت ملی و دفاع اوکراین از ایران در سال ۱۳۸۴ شمسی.
- ❖ دیدار یلچنکو معاون وقت وزیر خارجه اوکراین از ایران در سال ۱۳۸۱ شمسی.
- ❖ بازدید وزیر خارجه اوکراین از ایران در سال‌های ۱۳۷۳، ۱۳۷۴، ۱۳۷۸، ۱۳۸۰ و ۱۳۸۲ شمسی.
- ❖ سفر معاون وزیر اقتصاد اوکراین به تهران جهت برگزاری اولین نشست کمیته روابط تجاری در مهرماه سال ۱۳۸۳ شمسی.

❖ دیدارهای مقامات ایران از اوکراین

- ❖ دیدار آقای ناطق نوری رییس وقت مجلس ایران از اوکراین در سال ۱۳۷۳ شمسی.
- ❖ دیدار آقای یونسی وزیر اطلاعات وقت ایران از اوکراین در سال ۱۳۷۸ شمسی.
- ❖ بازدید وزرای وقت خارجه ایران از اوکراین در سال‌های ۱۳۷۱، ۱۳۷۵، ۱۳۷۶، ۱۳۷۹، ۱۳۸۰ و ۱۳۸۳ شمسی.
- ❖ دیدار آقای مصطفی سرمدی معاون وزیر خارجه وقت ایران از اوکراین در سال ۱۳۷۷ شمسی.
- ❖ دیدار آقای محسن امین‌زاده معاون سابق وزیر خارجه ایران از اوکراین در شهر یورماه سال ۱۳۸۱ شمسی.
- ❖ بازدید آقای سید محمد خاتمی، رییس‌جمهور وقت ایران از اوکراین در سال ۱۳۸۱ شمسی.
- ❖ دیدار آقای مهدی کربوبی رییس وقت مجلس ایران از اوکراین در مهر ماه ۱۳۸۲ شمسی.
- ❖ دیدار وزرای صنایع، علوم و فرهنگ ایران از اوکراین در فواصل سه ماهه چهارم سال ۱۳۸۳ و سه ماهه اول سال ۱۳۸۴ شمسی از اوکراین.
- ❖ شرکت آقای اسحاق جهانگیری وزیر وقت صنایع و معادن ایران و فرستاده‌ی ویژه رییس‌جمهور ایران در مراسم سوگند ویکتور یوشچنکو رییس‌جمهور اوکراین در اسفندماه ۱۳۸۳ شمسی.
- ❖ سفر معاون وزیر و رییس کل سازمان توسعه تجارت ایران در خردادماه سال ۱۳۸۳ شمسی به کی‌یف جهت شرکت در اجلاس کمیسیون مشترک.
- ❖ دیدار دکتر صفری نماینده ویژه ایران در امور دریای خزر و کشورهای مشترک المنافع از اوکراین در سال ۱۳۸۴ شمسی.
- ❖ سفر معاون وزیر بازرگانی و رییس کل سازمان توسعه تجارت ایران به کی‌یف و برگزاری دومین نشست کمیته تنظیم روابط تجاری در آبان‌ماه سال ۱۳۸۵ شمسی.

۹. فعالیت‌های نمایشگاهی و هیات‌های تجاری

حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی، ابزار موثری برای معرفی و بازاریابی محصولات ایرانی

در بازارهای جهانی است. این اقدام می‌تواند راهکار مطلوبی برای بازاریابی کالاهای ایرانی در بازار اوکراین باشد. با توجه به اهمیت آگاهی‌رسانی و تبلیغات درباره‌ی کالاها، توانمندی‌ها و پتانسیل‌های ایران، هیات‌های تجاری مختلفی بین دو کشور مبادله شده است.

بر اساس برنامه‌ریزی‌هایی که سازمان توسعه تجارت و سازمان‌های بازرگانی استان‌ها انجام داده‌اند، شرکت‌ها و تجار ایرانی در چندین نمایشگاه بین‌المللی در سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۸ شمسی شرکت نمودند. هم‌چنین در سال ۱۳۸۸ شمسی، همایش فرصت‌های تجاری و سرمایه‌گذاری ایران و اوکراین با حضور بیش از نود شرکت در محل اتاق بازرگانی اوکراین در شهر کی‌یف برگزار شد.

جدول شماره‌ی ۶۱، جزییات نمایشگاه‌های کشور اوکراین در سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۸ شمسی، که شرکت‌ها و تجار ایرانی در آن حضور داشته‌اند، را نشان می‌دهد.

جدول ۶۱: نمایشگاه‌های کشور اوکراین که شرکت‌ها و تجار ایرانی در آن حضور داشته‌اند (۱۳۸۶-۱۳۸۸ شمسی)

ردیف	عنوان نمایشگاه	محل برگزاری	تاریخ برگزاری	مجری
۱	نمایشگاه تخصصی صنعت پزشکی	کی‌یف - اوکراین	خردادماه ۱۳۸۸	شرکت آوه نور قزوین
۲	نمایشگاه بین‌المللی تخصصی پلاستیک، صنایع نفت و پتروشیمی	کی‌یف - اوکراین	آبان ماه ۱۳۸۷	شرکت آوه نور قزوین
۳	نمایشگاه بین‌المللی - تخصصی ساختمان	اودسا - اوکراین	۱۰ تا ۱۲ آبان ماه ۱۳۸۶	شرکت نمایشگاهی مشهد

www.tpo.ir

بر اساس اطلاعات سازمان توسعه تجارت و شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران و بر اساس برنامه‌ریزی‌هایی که این مجموعه‌ها و سازمان‌های بازرگانی استان‌ها انجام داده‌اند، چندین هیات تجاری ایران طی سال‌های ۱۳۸۹-۱۳۸۵ شمسی از اوکراین بازدید کرده‌اند. جدول شماره‌ی ۶۲ مشخصات و تاریخ اعزام هیات‌های تجاری ایران به اوکراین را نشان می‌دهد.

جدول ۶۲: هیات‌های تجاری اعزام شده به اوکراین طی سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۸۹ شمسی

ردیف	محل اعزام	تاریخ اعزام	مجری
۱	اوکراین	اردیبهشت ماه ۱۳۸۹	سازمان بازرگانی استان قزوین
۲	اوکراین	بهمن ماه ۱۳۸۸	انجمن سنگ ایران
۳	اوکراین	خردادماه ۱۳۸۸	اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران
۴	اوکراین	اسفندماه ۱۳۸۶	سازمان بازرگانی استان خراسان رضوی
۵	اوکراین	آذرماه ۱۳۸۶	اتاق بازرگانی و صنایع و معادن تبریز
۶	اوکراین - ارمنستان	آبان ماه ۱۳۸۵	دفتر بازرگانی اروپا و آمریکا - سازمان توسعه تجارت

www.tpo.ir

۸-۱. پیشنهاد مشارکت شرکت‌های ایرانی در نمایشگاه‌های اوکراین

بر اساس تجارب حضور ایران در نمایشگاه‌های تخصصی و بین‌المللی، کالاهای صادراتی ایران به اوکراین و توانمندی‌های موجود در کشورمان، پیشنهاد می‌شود که در سال‌های آینده، افزون بر برگزاری همایش‌ها و سمینارهای مشترک اقتصادی و بازرگانی میان دو کشور، برنامه‌ریزی مناسبی برای حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی و برگزاری نمایشگاه‌های اختصاصی زیر در کشور اوکراین فراهم شود.

- ❖ نمایشگاه اختصاصی کالاهای ایران.
- ❖ نمایشگاه پوشاک، کفش و پارچه اوکراین.
- ❖ نمایشگاه انرژی اوکراین.
- ❖ نمایشگاه صنایع نوشیدنی اوکراین.
- ❖ نمایشگاه غذاهای آماده^۱ اوکراین.
- ❖ نمایشگاه دکوراسیون اوکراین.

1. Fast Food

❖ **نمایشگاه صنایع زیبایی اوکراین.**

۸-۲. زمان‌های مناسب برای اعزام هیات تجاری به اوکراین

آب و هوای شمال این کشور سرد و در منطقه جنوب معتدل است. در شهر کی‌یف یک چهارم از سال یخبندان است و دما تا سی درجه سانتیگراد زیر صفر هم می‌رسد. میانگین دمای پایتخت در ماه ژانویه منفی شش درجه و در ماه جولای مثبت بیست درجه سانتیگراد است، ولی در جنوب کشور دمای هوا در ژانویه چهار درجه و در جولای ۲۴ درجه سانتیگراد است. به طور کلی، آب و هوای اوکراین در تابستان معتدل و در زمستان سرد است.

می‌توان گفت که هوای این کشور کمی شبیه به استان اردبیل ایران است. بنابراین بهترین زمان برای اعزام هیات‌های تجاری و بازاریابی به اوکراین، نیمه نخست سال به ویژه در پایان بهار، فصل تابستان و آغاز پاییز است.

فصل هفتم

زیرساخت‌های صادراتی و راهکارهای بازاریابی

در این فصل زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های موجود در کشور برای صادرات محصولات به اوکراین و راهکارهای بازاریابی ایران برای حضور در این کشور بررسی می‌شود. بررسی وضعیت خطوط جاده‌ای، ریلی، دریایی و هوایی، روابط و مبادلات بانکی، نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای پیش رو در بازار اوکراین و پیشنهادهای راهکارهای اجرایی برای بازاریابی در این کشور، مهم‌ترین موضوعات مورد بررسی هستند.

۱. زیرساخت‌های حمل و نقل

در این بخش وضعیت خطوط جاده‌ای، ریلی، دریایی و هوایی موجود میان دو کشور، به عنوان زیرساخت‌های کلیدی جهت ارسال کالا و محموله‌های تجاری مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۱-۱. جاده‌ای

هم‌اکنون برقراری ارتباط زمینی جهت حمل بار میان دو کشور، از طریق مسیرهای آذربایجان-روسیه و نیز ارمنستان-گرجستان-روسیه امکان‌پذیر است.

۱-۲. ریلی

خطوط ریلی داخلی ایران و اوکراین به ترتیب تا مرزهای ترکیه و روسیه امتداد دارند.

با این حال، به دلیل عدم اتصال خطوط ریلی ایران به خطوط ریلی روسیه و عدم اتصال خطوط ریلی اوکراین به خطوط ریلی ترکیه، در حال حاضر ارتباط ریلی بین دو کشور ایران و اوکراین وجود ندارد.

۳-۱. دریایی

راه دریایی مستقیم میان ایران و اوکراین وجود ندارد. ارتباط دریایی بین اوکراین و ایران از طریق دریای سیاه و خاک ترکیه امکان پذیر است.

خطوط کشتی رانی اوکراین نیز از طریق دریای سیاه و دریای آزوف و بندرگاه اودسا، کالاها را به مقصد کشورهای مختلف جهان از جمله ترکیه و ایران بارگیری می کنند.

موافقت نامه کشتی رانی تجاری- دریایی بین ایران و اوکراین در خردادماه سال ۱۳۸۳ شمسی اجرایی شده است.

❖ بنادر مهم اوکراین که در ترانزیت بین المللی کالا فعالیت می کنند، عبارتند از:

- ❖ Odesa
- ❖ Feodosiya
- ❖ Kerch
- ❖ Kherson

- ❖ **Mariupol**
- ❖ **Mykolayiv**
- ❖ **Yuzhnyy**

۴-۱. هوایی

همه‌ی شرکت‌های هوایی معتبر اروپایی، آمریکایی و آسیایی پروازهای منظمی به مقصد شهرهای بزرگ اوکراین دارند.

در مسیر هوایی ایران و اوکراین، یک پرواز توسط شرکت هوایی کاسپین در روز دوشنبه هر هفته انجام می‌شود. هم‌چنین شرکت هواپیمایی ایرفلوت روسیه و UM اوکراین نیز، در مسیر هوایی ایران به اوکراین در همه روزهای هفته پرواز دارند.

۲. روابط بانکی

در سال‌های گذشته روابط بانکی مستقیمی میان بانک‌های ایران و اوکراین وجود داشته است. بر اساس اطلاعاتی که صندوق ضمانت صادرات ایران ارائه کرده، شش بانک موجود در جدول شماره‌ی ۶۳، بانک‌های مورد پذیرش ایران برای فعالیت‌های اقتصادی و مبادلات مالی در اوکراین هستند. بدیهی است که بانک‌های نام برده شده در جدول ۶۳، بانک‌هایی هستند که برای پوشش ریسک معاملات تا سقف معین، مورد پذیرش صندوق هستند و این امر ارتباط کارگزاری و بین بانکی بانک‌های ایرانی با دیگر بانک‌های اوکراینی را محدود نخواهد کرد.

جدول ۶۳: بانک‌های اوکراینی مورد پذیرش صندوق ضمانت صادرات ایران

ردیف	نام بانک	رتبه
۱	First Ukrainian International Bank - IAS	D
۲	JSC The State Export-Import Bank of Ukraine-Ukreximbank	D
۳	Raiffeisenbank Aval	D

رتبه	نام بانک	ردیف
D	Ukrsotsbank-Joint stock Commercial Bank for Social Development	۴
D	OTP Bank	۵
D	Privatbank	۶

www.egfi.org

۳. تحلیل راهبردی

یکی از مدل‌های اصلی برای تحلیل، ارزیابی و انتخاب راهبرد، مدل تجزیه و تحلیل SWOT است. در این مدل بر اساس یک الگوی منطقی، ابتدا نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای فراوری توسعه روابط تجاری ایران و اوکراین شناسایی شده و سپس متناسب با موقعیت کنونی راهبردهایی برای تعامل با وضعیت موجود با هدف رشد مبادلات تجاری، به ویژه صادرات ایران به اوکراین پیشنهاد می‌شود.

۱-۳. زمینه‌ها و دلایل انتخاب راهبردها

راهبردهای پیشنهادی برای توسعه صادرات محصولات ایران به اوکراین بر اساس زمینه‌ها و دلایل زیر انتخاب و معرفی شده‌اند:

- ❖ سند چشم‌انداز بیست‌ساله و برنامه‌ی پنج‌ساله پنجم توسعه کشور.
- ❖ رسالت یا ماموریت‌های سازمان توسعه تجارت.
- ❖ چشم‌انداز توسعه صادرات غیرنفتی کشور.
- ❖ اهداف راهبردی توسعه صادرات ایران به کشورهای اروپای شرقی.
- ❖ پیشینه‌ی روابط اقتصادی و بازرگانی ایران و اوکراین در سال‌های گذشته.
- ❖ نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای فراوری توسعه صادرات ایران به اوکراین.

جدول شماره‌ی ۶۴، نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها، تهدیدها و راهبردهای پیشنهادی برای توسعه صادرات ایران به اوکراین را با استفاده از مدل تحلیل SWOT نشان می‌دهد.

جدول ۶۴: نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها، تهدیدها و راهبردهای پیشنهادی برای توسعه صادرات ایران به اوکراین

<p>O۱: وجود روابط تجاری و اقتصادی دوستانه میان دو کشور.</p> <p>O۲: امکان الگوبرداری از موفقیت اوکراین در توسعه صنایع سنگین، هوافضا، هواپیمایی و دیگر فناوری‌های پیشرفته.</p> <p>O۳: تقویت و ارتقای روابط سیاسی و اقتصادی ایران با اوکراین.</p> <p>O۴: دسترسی ایران و اوکراین به آب‌های آزاد و مزیت‌های ترانزیتی.</p> <p>O۵: امضای موافقت‌نامه بازرگانی میان دو کشور.</p> <p>O۶: امضای موافقت‌نامه‌ها و یادداشت تفاهم در زمینه‌های گوناگون میان دو کشور در جهت از بین بردن موانع همکاری‌های تجاری و اقتصادی.</p> <p>O۷: برگزاری اجلاس کمیسیون‌های مشترک اقتصادی میان دو کشور و علاقه مقامات دو کشور به گسترش بیشتر روابط دوجانبه.</p>	<p>فرصت‌ها (O)</p>
<p>T۱: اشباع بازار اوکراین توسط روسیه، کشورهای عضو اتحادیه اروپا و کشورهای تازه استقلال یافته به عنوان رقبای قوی.</p> <p>T۲: عدم وجود موافقت‌نامه تجارت آزاد میان دو کشور.</p> <p>T۳: عدم وجود موافقت‌نامه تجارت ترجیحی میان دو کشور.</p> <p>T۴: شناخت ناکافی نسبت به امکانات و ظرفیت‌های همکاری مشترک.</p> <p>T۵: عدم آشنایی بازرگانان اوکراینی با تنوع و کیفیت محصولات ایرانی.</p> <p>T۶: عدم آشنایی مردم و بازار مصرف منطقه با تولیدات ایران، با وجود علاقه‌مندی به ایرانیان و آشنایی با فرهنگ ایران.</p> <p>T۷: روابط نزدیک اوکراین با اتحادیه اروپا و ایالات متحده و تمایل به عضویت در ناتو.</p> <p>T۸: مشکلات سیاسی و برخی ناامنی‌های نژادی در اوکراین.</p> <p>T۹: دسترسی نداشتن فعالان اقتصادی و بازرگانان دو کشور به اطلاعات کافی از بازار.</p> <p>T۱۰: نبود امکانات و زیرساخت‌های مالی مناسب میان دو کشور.</p> <p>T۱۱: عضویت اوکراین و بسیاری از کشورهای طرف تجاری این کشور در سازمان جهانی تجارت.</p>	<p>تهدیدها (T)</p>

S۱: توجه ویژه‌ی دولت به توسعه صادرات غیرنفتی در تدوین چشم‌انداز بیست‌ساله و برنامه‌ی پنجم توسعه کشور.

S۲: وجود پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های مناسب در تولید خودرو، میوه، محصولات دارویی، سبزیجات، مواد پلاستیکی و محصولات شیمیایی آلی مورد نیاز بازار اوکراین.

S۳: بازار بزرگ و پرجاذبه ایران برای شرکت‌های صنعتی و بازرگانان اوکراینی.

S۴: ارایه سیاست‌های حمایتی از صادرکنندگان از طریق پرداخت یارانه و جوایز صادراتی.

S۵: افزایش توان تولیدی و صادراتی بسیاری از شرکت‌های صادرکننده‌ی ایرانی.

S۶: امکان جلب همکاری طرف اوکراینی در زمینه حمل و نقل هوایی، ساخت هواپیمای مسافربری، ساخت واگن و تولید انرژی.

نقاط قوت (S)

W۱: عدم تنوع در مبادلات تجاری دو کشور.

W۲: عدم وجود مرکز تجاری ایران در اوکراین جهت راهنمایی و ارایه‌ی خدمات اطلاعاتی و بازرگانی به تجار و سرمایه‌گذاران ایرانی.

W۳: عدم آگاهی و شناخت کامل به کلیه نیازها و سلیقه بازار اوکراین.

W۴: عدم برگزاری نمایشگاه‌های اختصاصی کالاهای ایرانی در اوکراین.

W۵: فعال نبودن اتاق مشترک بازرگانی میان دو کشور.

W۶: نبود شعب بانک‌های ایرانی در اوکراین.

W۷: هزینه بالای حمل و نقل هوایی میان دو کشور.

W۸: بازاریابی نامناسب کالاهای ایرانی.

W۹: کوچک بودن اندازه بنگاه‌های صادراتی ایران در مقایسه با رقبای.

W۱۰: نداشتن توان مالی و اقتصادی مناسب صادرکنندگان ایرانی در مقایسه با رقبای.

W۱۱: مشکلات زیاد در ساختار مالی و بانکی ایران.

نقاط ضعف (W)

❖ بهره‌گیری از توانمندی‌های صادراتی کشور برای صادرات محصولات مورد نیاز کشور اوکراین مانند خودرو، میوه، محصولات دارویی، سبزیجات، مواد پلاستیکی و محصولات شیمیایی آلی.

❖ تلاش برای افزایش سهم بازار کالاهای ایرانی با توجه به روابط تجاری دوستانه و ردیف‌های اعتباری میان دو کشور.

❖ انعقاد موافقت‌نامه‌ی تجارت آزاد و تجارت ترجیحی میان ایران و اوکراین.

❖ استفاده از توان و ظرفیت‌های بلااستفاده‌ی شرکت‌های ایرانی برای بهره‌گیری هر چه بیشتر از تفاهم‌های میان دو کشور و گسترش صادرات به اوکراین.

راهبردهای SO

<ul style="list-style-type: none">❖ تلاش برای بهره‌گیری و گسترش موافقت‌نامه‌های تجاری میان دو کشور.❖ برگزاری منظم نمایشگاه‌های اختصاصی کالاهای ایرانی در اوکراین برای افزایش نگاه مثبت به کالاهای ساخت ایران.❖ شناسایی کالاهای مزیت‌دار داخلی مورد نیاز بازار اوکراین برای گسترش بازار و تنوع بخشیدن به محصولات صادراتی ایران.❖ بهره‌گیری از کمک‌ها و مشوق‌های صادراتی دولتی ایران، برای دستیابی به موقعیتی برتر در برابر رقبای قدرتمند کنونی در بازار اوکراین.	<p>راهبردهای ST</p>
<ul style="list-style-type: none">❖ تدوین برنامه‌ی فراگیر بازاریابی و تبلیغات در رسانه‌های جمعی اوکراین برای افزایش شناخت کالاهای ایرانی در بین مصرف‌کنندگان اوکراینی.❖ ایجاد مرکز تجاری ایران در یکی از شهرهای تجاری اوکراین.	<p>راهبردهای WO</p>
<ul style="list-style-type: none">❖ تلاش برای تقویت روابط بانکی و بیمه‌ای موجود میان دو کشور.❖ ارایه‌ی تسهیلات به بازرگانان اوکراینی برای حضور در بازار و نمایشگاه‌های ایران.❖ تقویت خطوط جاده‌ای، دریایی و هوایی میان دو کشور برای افزایش مبادلات تجاری دوجانبه.❖ تلاش در جهت کاهش هزینه‌های حمل و نقل کالا به اوکراین با توجه به نزدیکی بسیاری از رقبای به خاک اوکراین.	<p>راهبردهای WT</p>
<ul style="list-style-type: none">❖ انعقاد موافقت‌نامه‌ی تجارت آزاد و تجارت ترجیحی میان ایران و اوکراین.❖ تقویت خطوط جاده‌ای، دریایی و هوایی میان دو کشور.❖ راه‌اندازی مرکز تجاری ایران در شهر کی‌یف.❖ اعزام رایزن بازرگانی ایران به کشور اوکراین.❖ تقویت روابط بانکی و تاسیس بانک مشترک برای تامین مالی صادرات و سرمایه‌گذاری میان دو کشور.	<p>راهبردهای ترکیبی SWOT</p>

۲-۳. راهبردهای پیشنهادی جهت توسعه صادرات

با بررسی جدول شماره‌ی ۶۷ راهبردها به‌طور خلاصه، در دو بخش راهبردهای ترکیبی و راهبردهای مرتبط با هر موقعیت، به شرح زیر پیشنهاد می‌شود:

۳-۲-۱. راهبردهای ترکیبی

راهبردهای ترکیبی توسعه‌ی صادرات ایران به اوکراین عبارتند از:

- ❖ انعقاد موافقت‌نامه‌ی تجارت آزاد و تجارت ترجیحی میان ایران و اوکراین.
- ❖ تقویت خطوط جاده‌ای، دریایی و هوایی میان دو کشور.
- ❖ راه‌اندازی مرکز تجاری ایران در شهر کی‌یف.
- ❖ اعزام رایزن بازرگانی ایران به کشور اوکراین.
- ❖ تقویت روابط بانکی و تاسیس بانک مشترک برای تامین مالی صادرات و سرمایه‌گذاری میان دو کشور.

۳-۲-۲. راهبردهای مرتبط با هر موقعیت

راهبردهای موقعیتی توسعه‌ی صادرات ایران به اوکراین عبارتند از:

❖ راهبردهای SO

- ❖ بهره‌گیری از توانمندی‌های صادراتی کشور برای صادرات محصولات مورد نیاز کشور اوکراین مانند خودرو، میوه، محصولات دارویی، سبزیجات، مواد پلاستیکی و محصولات شیمیایی آلی.
- ❖ تلاش برای افزایش سهم بازار کالاهای ایرانی با توجه به روابط تجاری دوستانه و ردیف‌های اعتباری میان دو کشور.
- ❖ انعقاد موافقت‌نامه‌ی تجارت آزاد و تجارت ترجیحی میان ایران و اوکراین.
- ❖ استفاده از توان و ظرفیت‌های بلااستفاده‌ی شرکت‌های ایرانی برای بهره‌گیری هر چه بیشتر از تفاهم‌های میان دو کشور و گسترش صادرات به اوکراین.

❖ راهبردهای ST

- ❖ تلاش برای بهره‌گیری و گسترش موافقت‌نامه‌های تجاری میان دو کشور.
- ❖ برگزاری منظم نمایشگاه‌های اختصاصی کالاهای ایرانی در اوکراین برای افزایش نگاه مثبت به کالاهای ساخت ایران.
- ❖ شناسایی کالاهای مزیت‌دار داخلی مورد نیاز بازار اوکراین برای گسترش بازار و تنوع

بخشیدن به محصولات صادراتی ایران.

❖ بهره‌گیری از کمک‌ها و مشوق‌های صادراتی دولتی ایران، برای دستیابی به موقعیتی برتر در برابر رقبای قدرتمند کنونی در بازار اوکراین.

❖ راهبردهای WO

❖ تدوین برنامه‌ی فراگیر بازاریابی و تبلیغات در رسانه‌های جمعی اوکراین برای افزایش شناخت کالاهای ایرانی در بین مصرف‌کنندگان اوکراینی.

❖ ایجاد مرکز تجاری ایران در یکی از شهرهای تجاری اوکراین.

❖ راهبردهای WT

❖ تلاش برای تقویت روابط بانکی و بیمه‌ای موجود میان دو کشور.

❖ ارائه‌ی تسهیلات به بازرگانان اوکراینی برای حضور در بازار و نمایشگاه‌های ایران.

❖ تقویت خطوط جاده‌ای، دریایی و هوایی میان دو کشور برای افزایش مبادلات تجاری دو جانبه.

❖ تلاش در جهت کاهش هزینه‌های حمل و نقل کالا به اوکراین با توجه به نزدیکی بسیاری از رقبای به خاک اوکراین.

۴. راهکارهای پیشنهادی برای بازاریابی و توسعه‌ی بازار

ایران و اوکراین دارای روابط بازرگانی، سیاسی، فرهنگی و مزیت‌های جغرافیایی مناسبی هستند و زمینه‌ی گسترش هرچه بیشتر روابط بازرگانی را دارند. روابط تجاری ایران و اوکراین در سال‌های گذشته همواره تحت تاثیر ارزش بیشتر صادرات اوکراین به ایران بوده است. نزدیک به ۷۷ درصد صادرات اوکراین به ایران را چدن، آهن، فولاد و غلات تشکیل می‌دهد. میزان صادرات این کشور به ایران در سال ۲۰۰۸ میلادی، برابر با ۸۵۹ میلیون دلار بوده است. صادرات ایران به اوکراین در سال ۲۰۰۸ میلادی، در حدود ۷۲ میلیون دلار بوده است. این وضعیت مبادلات تجاری میان دو کشور، تراز تجاری منفی ۷۸۷ میلیون دلار را برای ایران به همراه داشته است.

ارایه‌ی اطلاعات مناسب از بخش‌های مختلف بازار کشور اوکراین به بازرگانان و شرکت‌های صنعتی و تجاری ایرانی، معرفی کالاهای جدید و مزیت‌دار داخلی و تنوع مبادلات تجاری،

زمینه توسعه مناسبات اقتصادی و تجاری دو طرف و افزایش سهم صادرات محصولات غیرنفتی ایران به اوکراین را فراهم می‌سازد.

به‌طور کلی از میان گروه‌های کالایی صادراتی ایران به اوکراین، چهار گروه کالایی وسایل نقلیه زمینی، میوه‌های خوراکی، محصولات دارویی و فرآورده‌ها از سبزیجات و میوه‌ها نزدیک به ۸۸ درصد صادرات را تشکیل می‌دهند. در واقع این چهار گروه کالایی، مزیت‌های صادراتی ایران به اوکراین هستند. بنابراین لزوم توجه و برنامه‌ریزی جهت افزایش کمی و کیفی صادرات این گروه‌های کالایی بیش از پیش نمایان می‌شود. از سوی دیگر سیاست تنوع‌گرایی و تقویت صادرات محصولات مستعد و دارای مزیت‌های رقابتی، از جمله فرش و کفپوش، مواد پلاستیکی، محصولات شیمیایی آلی، محصولات سرامیکی و محصولات شیمیایی گوناگون به این کشور نیز باید پیگیری شود.

با توجه به اهمیت عضویت در پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری در تسهیل صادرات و کاهش تعرفه‌های ورود به بازارهای هدف صادراتی، پیشنهاد می‌شود ایران با اوکراین موافقت‌نامه تجارت آزاد و تجارت ترجیحی امضا کند. این امر می‌تواند باعث افزایش رقابت در بازار داخلی و افزایش توان صادراتی کشور شود. اوکراین در حال حاضر با بسیاری از کشورهای جهان به ویژه کشورهای مستقل مشترک‌المنافع، موافقت‌نامه تجارت آزاد و موافقت‌نامه تجارت ترجیحی دارد.

کشورهای جهان، با انعقاد موافقت‌نامه‌های تجاری با دیگر کشورها، کالاهای صادراتی را با تعرفه گمرکی نزدیک به صفر به بازار هدف صادر می‌کنند. عدم عضویت در پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری موثر، موجب شده تا امکان ورود آسان‌تر به بازارهای هدف صادراتی و استفاده از تعرفه‌های ترجیحی برای صادرکنندگان ایرانی فراهم نباشد.

در ادامه به برخی از پیشنهادها و راهکارهای اجرایی برای افزایش میزان مبادلات تجاری و اقتصادی دو کشور ایران و اوکراین اشاره می‌شود:

- ❖ انجام تحقیقات بازاریابی و دستیابی به شناخت کافی نسبت به شرایط سیاسی و اجتماعی، وضعیت بازار، رقبای داخلی و خارجی، قیمت و ویژگی‌های کالاهای مشابه، مقررات صادرات و واردات و هزینه‌های گمرکی و مالیاتی.
- ❖ افزایش کیفیت محصولات ایرانی و بهره‌گیری از روش‌های نوین بازاریابی و تبلیغات.
- ❖ بررسی دقیق و دستیابی به شناخت کافی از شرکا و طرف‌های تجاری اوکراینی.

- ❖ گسترش و ارتقای سطح همکاری اتاق‌های بازرگانی دو کشور.
- ❖ امضای موافقت‌نامه‌ی تجارت آزاد دوجانبه با اوکراین.
- ❖ امضای موافقت‌نامه‌ی تجارت ترجیحی با اوکراین.
- ❖ تقویت روابط میان بانک‌ها و نهادهای مالی دو کشور.
- ❖ گسترش زیرساخت‌های حمل‌ونقل جاده‌ای، ریلی، دریایی و هوایی به منظور افزایش تبادلات تجاری و اقتصادی.
- ❖ کمک به بخش خصوصی جهت ایجاد یک مرکز تجاری در کشور اوکراین.
- ❖ اعزام رایزن بازرگانی به اوکراین.
- ❖ گسترش همکاری‌های میان دو کشور در بخش سرمایه‌گذاری.
- ❖ برگزاری همایش‌های فرصت‌های تجاری ایران و اوکراین.
- ❖ تاسیس بانک مشترک برای تامین مالی صادرات و گسترش سرمایه‌گذاری میان دو کشور.
- ❖ آشنا نمودن بازرگانان اوکراینی با تولیدات صنعتی و پتانسیل‌های خدمات فنی و مهندسی ایران از طریق مشارکت مستمر و فعال در نمایشگاه‌های بین‌المللی اوکراین و برگزاری نمایشگاه‌های اختصاصی ایران در اوکراین.
- ❖ آسان‌سازی صدور روادید برای بازرگانان و فعالان اقتصادی دو کشور.
- ❖ اجرایی شدن موافقت‌نامه‌های اقتصادی، تجاری و سرمایه‌گذاری امضا شده بین دو کشور.
- ❖ تشکیل شرکت‌های سرمایه‌گذاری مشترک.
- ❖ بهره‌گیری از دانش فنی طرف اوکراینی در بخش ماشین‌آلات، انرژی، صنایع سنگین، ماهواره، خودروسازی، هواپیماسازی و دیگر فناوری‌های پیشرفته.
- ❖ تهیه کتاب گردشگری، فرهنگی و تاریخی ایران به زبان اوکراینی برای بازاریابی در بخش گردشگری.
- ❖ ایجاد گروه تخصصی بازاریابی در سفارت ایران در اوکراین.
- ❖ تهیه کتب و جزوات آموزشی به زبان فارسی برای آگاهی بیشتر از مقررات و قوانین داخلی کشور اوکراین.

بخش سوم پیوست‌ها

جدول ۶۵: سایت‌های اینترنتی وزارت‌خانه‌ها و سازمان‌های مهم اوکراین

سایت اینترنتی	نام وزارت یا سازمان
www.president.gov.ua	رئیس‌جمهور
www.kmu.gov.ua	دولت
www.mfa.gov.ua	وزارت خارجه
www.minagro.gov.ua	وزارت دارایی و املاک
www.centrmia.gov.ua	وزارت کشور
www.menr.gov.ua	وزارت حفاظت از محیط زیست
www.minjkg.gov.ua	وزارت مسکن و خدمات عمومی
www.me.gov.ua	وزارت اقتصاد
www.mincult.gov.ua	وزارت فرهنگ و گردشگری
www.mil.gov.ua	وزارت دفاع
www.moz.gov.ua	وزارت بهداشت
www.mon.gov.ua	وزارت آموزش و دانش
www.kmu.gov.ua/sport	وزارت خانواده، جوانان و ورزش
www.mpe.energy.gov.ua	وزارت سوخت و انرژی
www.mlsp.gov.ua	وزارت کار و خط مشی اجتماعی
http://industry.gov.ua	وزارت خط مشی صنعتی
www.mintrans.gov.ua	وزارت حمل و نقل و ارتباطات
www.mns.gov.ua	وزارت حفاظت از مردم در برابر رخدادهای طبیعی

سایت اینترنتی	نام وزارت یا سازمان
www.minfin.gov.ua	وزارت امور مالی
www.minagro.kiev.ua	وزارت کشاورزی
www.minjust.gov.ua	وزارت دادگستری
www.customs.gov.ua	اداره دولتی گمرک
www.ukraine-tipp.gov.ua	سازمان گسترش سرمایه‌گذاری و تجارت
www.cvk.gov.ua	کمیسیون مرکزی انتخابات
www.kmu.gov.ua	

جدول ۶۶: برخی از سایت‌های اینترنتی کشور اوکراین

سایت اینترنتی	نام سایت
http://travel-2-ukraine.com	معرفی کشور اوکراین
www.ukraine.org	آشنایی با کشور اوکراین
www.ukraine.com	راهنمای گردشگری اوکراین
www.allculture.com.ua	اخبار فرهنگی اوکراین
www.nerc.gov.ua	کمیسیون ملی تنظیم انرژی
www.build.gov.ua	کمیته دولتی ساخت و ساز و معماری
www.tourism.gov.ua	گردشگری در اوکراین
www.kmu.gov.ua	کمیته دولتی منابع آبی
www.galexpo.lviv.ua	نمایشگاه بازرگانی
www.ogrsez.uzhgorod.ua	منطقه ویژه اقتصادی زاکارپاتیا
www.tripadvisor.com/Hotels	اطلاعات هتل‌های اوکراین
www.kmkya.kiev.ua	اطلاعات نمایشگاه‌های اوکراین
www.kishtpc.ir	

جدول ۶۷: نام بانک‌های اوکراین

ردیف	نام بانک	نشانی	شماره تلفن و دورنگار
۱	AVAL	9 Leskova st.	Tel: 294 9691 fax: 295 3231
۲	BROCKBUSINESS BANK	Shosta Rustaveli 3	Tel: 227-6573
۳	Banker's House	36a Yaroslaviv Val st.	Tel: 212 1472
۴	Banque Nationale de Paris (Ukrainian Representative)	9a Mala Zhytomyrska st.	Tel: 228 0082
۵	Berliner Bank AG (Ukrainian Representative)	#51, 9/2 Chervonoarmiyska st.	Tel: 220 8302
۶	Commerzbank AG (Ukrainian Representative)	34 Pushkinska st.	Tel: 224 0393
۷	Credit Lyonnais Ukraine (Ukrainian Representative)	2 Khreschatyk st.	Tel: 229 5400
۸	DENDI	48 Chervonoarmiyska st. & 35 Chervonoarmiyska st. & 12 Konstantynivska st. & 3b B. Khmelnytskoho st.	Tel: 227 3204 Tel: 227 4194 Tel: 416 0519 Tel: 228 6595
۹	Deuche Bank AG (Ukrainian Representative)	26 Shovkovychna st.	Tel: 293 1298
۱۰	Drezdner Bank (Ukrainian Representative)	12 Hospitalna st.	Tel: 228 0082

شماره تلفن و دورنگار	نشانی	نام بانک	ردیف
Tel: 221 4968 fax: 228 3954	9/9 Lyuteranska st.,	ENERGO BANK	۱۱
Tel: 291 8845, 291 8977 fax: 291 6246	5 Lypaska st., Hotel National, #507, 4th floor	European Bank for Reconstruction and Development (Ukrainian Representa- tive)	۱۲
Tel: 224 2187	8 Prorizna st.	First Ukrainian Interna- tional Bank	۱۳
Tel: 212 1221	7 Kudriavskiy Uzviz	GRADOBANK	۱۴
Tel: 290 7130 Tel: 294 9219 Tel: 432 4566 fax: 227 1191 fax: 294 8790	10/2 Mechnikova st.	INCO	۱۵
Tel: 293 5973	9 Instytutska st.	National Bank of Ukraine	۱۶
Tel: 226 2032 Tel: 530 2549 Tel: 5594840 Tel: 514 3683 fax: 514 4196	12 T. Shevchenka prov. & 64 Balzaka st. & 29a Chervonoarmiyska st. & 28 Perova blvd.	Prominvest Bank	۱۷
Tel: 265 3140	7 Nauky pros.	Savings Bank of Ukraine	۱۸
Tel: 226 2745 fax: 228 7475	8 Khreschatyk st	State Export-Import Bank of Ukraine	۱۹
Tel: 244 1506	10 M. Rylskoho prov.	UKRAINE	۲۰
Tel: 293-2832 fax: 293-6941	Institutska 12. Room 2	AGROPROMBANK UKRAINA	۲۱

www.topdare.com

جدول ۶۸: سایت اینترنتی برخی از رسانه‌های گروهی

سایت اینترنتی	نام رسانه	ردیف
www.unian.net	News Agency UNIAN	۱
http://ukranews.com	News Agency Ukrainian News	۲
www.interfax.kiev.ua	News Agency Interfax-Ukraine	۳
www.rbc.ua	News Agency RBK-Ukraine	۴
www.glavred.info	Glavred	۵
www.proua.com	News Portal	۶
www.zn.ua	Zerkalo nedeli	۷
http://korrespondent.net	Correspondent. KyivPost.	۸
www.bezczury.com.ua	Facts and Comments	۹
www.segodnya.ua	Segodnia	۱۰
www.kommersant.ua	Kommersant, daily on-line	۱۱
www.liga.net	LIGABusinessInform – business portal of Ukraine	۱۲
www.obozrevatel.com	Obozrevatel	۱۳
www.day.kiev.ua	The Day Weekly Digest	۱۴
http://podrobnosti.ua	News Portal	۱۵
www.grani.kiev.ua	Weekly digest Grani	۱۶
www.daily.com.ua	DailyUA – news portal	۱۷
www.for-ua.com	News Portal	۱۸
http://kiyany.obozrevatel.com	Kyiv on-line newspaper	۱۹
http://www.finance.ua	Financial news of Ukraine	۲۰
www.umoloda.kiev.ua	Dailynewspaper UkrainaMoloda	۲۱
http://delo.ua	Delo – business portal	۲۲

سایت اینترنتی	نام رسانه	ردیف
www.ukrinform.ua/ukr	Ukrainian National News Agency UKRIN-FORM	۲۳
www.ukrop.com.ua	Ukrainian joint portal (UKROP)	۲۴
www.pravda.com.ua	Ukrayinska Pravda	۲۵
www.mpravda.com	Youth Truth	۲۶
www.banner.kiev.ua	Ukrainian banner net	۲۷
www.maidan.org.ua	Maidan – an Internet Hub for Citizens Action Network in Ukraine	۲۸
www.radioera.com.ua	Radio Era	۲۹
www.for-ua.com	ForUm: Breaking Ukrainian News	۳۰
www.proua.com	ProUA: online news	۳۱

www.kiev-ukraine-information.com

جدول ۶۹: سایت اینترنتی برخی از دانشگاهها

سایت اینترنتی	نام دانشگاه	ردیف
www.ukma.kiev.ua	National University of Kyiv-Mohyla Academy	۱
www.univ.kiev.ua	National Taras Shevchenko University of Kyiv	۲
www.kneu.kiev.ua	Kyiv National Economic University	۳
www.ntu-kpi.kiev.ua	National Technical University of Ukraine KPI	۴
www.osu.odessa.ua	National I.Mechnikov University of Odessa	۵
www.chnu.cv.ua	Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University	۶
www.franko.lviv.ua	Ivan Franko National University of L'viv	۷
www.ukrtest.org	Center for test technologies and education quality monitoring	۸

www.4icu.org

جدول ۷۰: سایت‌های اینترنتی گردشگری

سایت اینترنتی	نام سایت	ردیف
www.tourism.gov.ua	State Service of Tourism and Resorts	۱
www.greentour.com.ua	Union for promotion of green tourism development in Ukraine	۲
www.otpusk.com.ua	Tourism, rest	۳
www.ukrtravel.net	The Ukrainian travel net	۴
www.pogoda.com.ua	Weather forecast	۵
www.wek.kiev.ua	Encyclopedia Kyiv	۶
www.city-adm.lviv.ua	Historical center of L'viv	۷
www.lemko.org/atlas/atlas.html	Ukrainian Road Map (in Ukrainian, English)	۸
www.bigmir.net	Maps of the Ukrainian Cities	۹

<http://ukraine-travel.kiev.ua>

جدول ۷۱: فهرست هتل‌های مهم

نشانی	درجه	نام هتل	ردیف
2, st.Korolenko - 49000 Dnepropetrovsk	۵ ستاره	Grand Hotel Dnepropetrovsk	۱
Kiev Ukraine	۵ ستاره	Premier Palace Hotel Ukraine	۲
53, B. Khmel'nitskoho, Kiev 01054	۵ ستاره	Opera Hotel Kiev Ukraine	۳
Odessa Ukraine	۵ ستاره	Odessa Hotel	۴
4, Staronavodnitskaya St, Suite 43, Kiev, Ukraine, 01015	۴ ستاره	Luxury Serviced Apartments	۵
12, Hospitalna street, Kyiv, 01023, Ukraine	۴ ستاره	President Hotel	۶

نشانی	درجه	نام هتل	ردیف
Kiev Ukraine	۴ ستاره	Hotel Salute	۷
Kiev Ukraine	۴ ستاره	Dnipro Hotel	۸
Odessa Ukraine	۴ ستاره	Black Sea Hotel	۹
35/2, Lenina st., Yalta, Crimea, Ukraine, 98636	۴ ستاره	Hotel Oreanda	۱۰
Alupkinskoye Shosse B 12/a, Kurpaty, Greater Yalta, Crimea, 98656, Ukraine	۴ ستاره	Palmira Palace	۱۱
2-nd Lenina str., Alushta, 98500, Ukraine	۴ ستاره	Crimean Riviera Hotel	۱۲
Alupkinskoye Shosse Kurpaty, Greater Yalta, Crimea	۴ ستاره	Palmira Palace Spa & Resort	۱۳
2 Shimzeriv street, Lviv, 79044, Ukraine	۳ ستاره	Lviv Hotels	۱۴
99045, Ukraine, Sevastopol, Eroshenko st. 20, Ukraine	۳ ستاره	Dolphin Hotel	۱۵
Joint-stock company Hotel Complex «Yalta-Intourist» 50, Drazhinsky st., Yalta 98600, Autonomous republic of the Crimea, Ukraine	۳ ستاره	Yalta Hotel Complex	۱۶
Ul.roosevelta, 10, Yalta, Crimea, 98600, Ukraine	۳ ستاره	Hotel Bristol	۱۷
Kiev Ukraine	۳ ستاره	Adria Hotel	۱۸
Kiev Ukraine	۳ ستاره	Hotel Rus	۱۹
Kiev Ukraine	۳ ستاره	Hotel Lybid	۲۰
21 Sagaidachnogo St., 04070, Kiev, Ukraine	۳ ستاره	Impressa Hotel	۲۱
26/1 Hrushevskoho St., Kyiv-21, 01021	۳ ستاره	Hotel Kiev	۲۲

نشانی	درجه	نام هتل	ردیف
4, Hospitalna Str, Kiev, Ukraine, 01023	۳ ستاره	Hotel Rus	۲۳
2 R. Okipnaya str., Kyiv, Ukraine, 02002	۳ ستاره	Hotel Tourist	۲۴

www.southtravels.com

جدول ۷۲: آژانس‌های مسافرتی

اطلاعات تماس	نشانی	نام	ردیف
Tel.: 229-1923; Fax: 228-0165; Telex: 131281 REST	17 Volodymyrska st.	Kyiv Bureau of Travel And Excursions	۱
Tel.: 212-2586; Fax: 212-2407; Telex: 131407 SUPER UA	4/6 Desiatynna st.	Sputnik-Ukraine	۲
Tel.: 274-9926, 274-9965	7 Mala Zhytomirska st. Kyiv 252001.	KiyAvia Travel Bureau	۳
Tel.: 212-8373, 216-7121; Fax: 228-0215.	14 Turgenevska st., Kyiv 252054.	KyivZovnish Tour Accommodation for foreign tourists in Kyiv and Ukraine.	۴
Tel.: 227-6783, 227-0662, 227-2413	Travel Bureau. 43 Saksaganskogo st., Kyiv 252033.	Ukrayina	۵
Tel or fax: (011-7) 0572/47-9169. alex@ukrus.kharkov.ua	PO Box 10450, Kharkiv 231002 Ukraine	Ukrus	۶
Fax: (+7) 0322/ 33-5342. IGOR@tuag.lviv.ua 102477.1006@compuserve.com	PO Box 5661, Lviv 290016 Ukraine	Travel Ukraine Agency, Pvt.	۷
Tel.: (38044) 244-1293 Fax: (38044) 244-1299 www.travel.kiev.ua/ triada travel@triada.kiev.ua	-	Triada	۸

اطلاعات تماس	نشانی	نام	ردیف
Tel /Fax: (+380 44) 552-0092; ispatour@webber.net.ua	Prospekt Mira 4, Kiev 253105, Ukraine.	HISPATOUR	۹

www.traveloukraine.org

جدول ۷۳: دفاتر فروش بلیط هواپیمایی

اطلاعات تماس	نشانی	نام	ردیف
tel: 221-8380; 234-4528; 296-7455 (at airport); fax: 216-7994	14 Peremohy prosp.;4 Lysenko st.	Ukraine International Airlines	۱
tel: 296-7697; 244-3542/43	SAS, Swissair Boryspil Airport	Austrian Airlines	۲
tel: 229-1395; 296-7050; fax: 229-7380	14 Khreschatyk st. (Khreschatyk Hotel)	Air France	۳
tel: 229-7203; 296-7591	12 Bohdana Khmelnytskoho st.	Balkan Bulgarian Airlines	۴
tel: 490 6060; fax: 246 5152	5 Yaroslaviv Val str., Kyiv 252034	British Airways	۵
tel: 228-0296/5027; 296-7449	14 Khreschatyk st. (Khreschatyk Hotel)	CSA Airlines	۶
tel: 220-1614; fax: 227-2509	20 Esplanadna st.	KLM - Royal Dutch Airlines	۷
tel: 228-7150; fax: 228-7822	14 Khreschatyk st. (Khreschatyk Hotel)	LOT Polish Airlines	۸
tel: 229-6297; 296-7686; fax: 229-2972	14 Khreschatyk st. (Khreschatyk Hotel)	Lufthansa	۹
tel: 229-3661; 296-7453	20 Volodymyrska st.	MALEV Hungarian Airlines	۱۰

اطلاعات تماس	نشانی	نام	ردیف
tel: 228-2343; 228-4789	14 Khreschatyk st. (Khreschatyk Hotel)	EgyptAir	۱۱
tel: 229-4363; fax: 229-4369	14 Khreschatyk st. (Khreschatyk Hotel)	Finnair	۱۲
tel: 219-1448; 244-5620; fax: 216-6859	3 Volodarskoho st.	Pan Ukraine	۱۳
Contact Austrian Airlines	Contact Austrian Airlines	Swissair	۱۴
tel: 225-0640	10 Shevchenko blvd.	Transaero	۱۵
tel: 229-1550	4 K. Gorodetskoho st.	Turkish Airlines	۱۶

www.traveltoukraine.org

جدول ۷۴: مشخصات بنادر اوکراین

نشانی	اندازه‌ی بندر	نام بندر	ردیف
81 Shabskaya str. Belgorod - Dnestrovsky 67700 Ukraine	Small	Port of Belgorod - Dne- stronsky	۱
Ul. M. of Gor'kiy, 13/7, g. Berdyansk, Zaporozh'ye 71112 Ukraine	Small	Port of Berdyansk	۲
6, Truda Sq. Ilyichevsk, Odesa region 68001 Ukraine	Medium	Port of Ilyichevsk	۳
Portovay street, 7 Izmail 68600 Ukraine	Small	Izmail Sea Commercial Port	۴

نشانی	اندازه‌ی بندر	نام بندر	ردیف
5 Nakhimova square Sevastopol, Crimea 99011 Ukraine	Large	Sevastopol Merchant Sea Port	۵
1, Customs Sg. Odessa 65026 Ukraine	Medium	Port of Odessa	۶
Zavodskaya street 23 Nikolaev 54002 Ukraine	Large	Port of Nikolaev	۷
99, Admiral Lunin Av. Mariupol, Donetsk region 87500 Ukraine	Medium	Port of Mariupol	۸
4 Prospect Ushakova Kherson 73000 Ukraine	Medium	Kherson Commerical Seaport	۹
Ul. Kirov, 28 Kerch, Crimea 98312 Ukraine	Medium	Kerch Sea Commercial Port	۱۰

www.worldportsource.com

جدول ۷۵: مشخصات فرودگاه‌های اوکراین

باند پرواز	کاربری	شناسه‌ی جهانی (IATA)	شهر	نام فرودگاه	ردیف
09/27, 2500m, Concrete	Public	ERD	Berdyansk	Berdyansk Airport	۱
15/33, 2500m, Asphalt	Public	CKC	Cherkasy	Cherkasy Airport	۲

باند پرواز	کاربری	شناسه‌ی جهانی (IATA)	شهر	نام فرودگاه	ردیف
15/33, 2200m, Asphalt	Public	CWC	Chernivtsi	Chernivtsi International Airport	۳
9/27, 2850m, Concrete	Public	DNK	Dnipropetrovsk	Dnipropetrovsk International Airport	۴
08/26, 2484m, Asphalt	Public	DOK	Donetsk	Donetsk International Airport	۵
05/23, 2500m, Concrete	Public/ Mil.		Dzhankoy	Dzhankoy Airfield	۶
15/33, 3500m, Concrete	Public	GML	Hostomel	Gostomel Airport	۷
10/28, 2507m, Concrete	Public/ Mil.	IFO	Ivano-Frankivsk	Ivano-Frankivsk International Airport	۸
07/25, 1652m, Asphalt 07/25, 2000m, Grass	Public	KHC	Kerch	Kerch Airport	۹
08/26, 2220m, Asphalt/ Concrete	Public	HRK	Kharkiv	Kharkiv International Airport	۱۰
03/21, 1804m, Concrete	Public		Kharkiv	Kharkiv North (Sokolnyky)	
03/21, 2500m, Asphalt/ Concrete	Public/ Mil.	KHE	Kherson	Kherson Airport	

باند پرواز	کاربری	شناسه‌ی جهانی (IATA)	شهر	نام فرودگاه	ردیف
16/34, 2200m, Concrete	Public	HMJ	Khmelnytskyi	Khmelnytskyi Airport	
12/30, 1538m, Asphalt 16/34, 1300m, Asphalt	Public	KGO	Kirovohrad	Kirovohrad Airport	
18/36, 2500m, Concrete	Public	KWG	Kryvyi Rih	Kryvyi Rih International Airport	
18L/36R, 4000m, Concrete 18R/36L 3500m, Concrete	Public/ Mil.	KBP	Kyiv	Boryspil International Airport	
8/26, 1800m, Concrete	Public/ Mil.	IEV	Kyiv	Kiev International Airport (Zhuliany)	
14/32, 1800m, Concrete	Public	NNN	Kyiv	Sviatoshyn Airfield	
9/27, 2840m, Asphalt	Public	VSG	Luhansk	Luhansk International Airport	
07/25, 553m, Grass 16/34, 2799m, Concrete/ Asphalt	Public/ Mil.	ODS	Odessa	Odessa International Airport	

باند پرواز	کاربری	شناسه‌ی جهانی (IATA)	شهر	نام فرودگاه	ردیف
09/27, 2500m, Concrete 09/27, 2500m, Grass	Public	PLV	Poltava	Poltava Airport	
12/30, 2626m, Concrete	Public	RWN	Rivne	Rivne International Airport	
07/25	Public/ Mil.	BQB	Sevastopol	Belbek Airport	
01/19, 3701m, Concrete	Public	SIP	Simferopol	Simferopol International Airport	
08/26, 2500m, Asphalt	Public	UMY	Sumy	Sumy Airport	
10/28, 2000m, Concrete 12/30, 750m, Asphalt	Public	TNL	Ternopil	Ternopil Airport	
10/28, 2038m, Asphalt	Public	UDJ	Uzhhorod	Uzhhorod International Airport	
13/31, 2500m, Concrete	Public/ Mil.	VIN	Vinnytsia	Vinnytsia Airport	
02/20, 2502m, Asphalt	Public/ Mil.	OZH	Zaporizhzhia	Zaporizhzhia International Airport	

www.tryukraine.com

جدول ۷۶: اطلاعات فرودگاه بین‌المللی کی‌یف

اطلاعات فرودگاه بین‌المللی کی‌یف

The airport "Kyiv" (Zhuliany) is within the city limits. It mostly handles domestic flights within the borders of the country.

Name: Airport "Kyiv" (Zhuliany)

Information desk in Boryspil Airport: (+38 044) 296-72-43

Search for luggage: (+38 044) 296-74-98

Hotel "Boryspil": (+38 044) 296-71-05

Information services and tickets desk: (+38 044) 056

Information desk "Kyiv" (Zhuliany) Airport: (+38 044) 242-23-08

Airlines:

Ukraine International Airlines: (+38 044) 461-50-50

Aerosvit: (+38 044) 220-52-67

Center of Business Aviation: (+38 044) 247-17-90

www.airport.kiev.ua

جدول ۷۷: چند شرکت کرایه خودرو در اوکراین

اطلاعات تماس	نام شرکت	ردیف
+38 044 2706895 +38 044 2799789	Car Rental & Service	۱
+38 044 4599071 +38 044 2060466	ARo	۲
Kyiv, 46 Dmitriyevskaya str., +38 044 490 8158	sixt	۳
72 b, Yamskaya, Kiev +38 044 502 2010	AVIS	۴
48-A, Horkogo str., +38 044 238 2691	EUROPCAR	۵

www.AlendaCarRental.com

جدول ۷۸: اطلاعات سفارت‌خانه اوکراین در ایران

سفارت اوکراین در ایران

نشانی:

ایران، تهران، میدان ونک، خیابان ونک، شماره ۷۳.

تلفن: ۲- ۸۸۶۰۶۱۷۱ - ۲۱ - (۰۰۹۸)

تلفن بخش کنسولی: ۲۱ - ۸۸۰۰۸۵۳۰ - (۰۰۹۸)

دورنگار: ۲۱ - ۸۸۰۰۷۱۳۰ - (۰۰۹۸)

آقای ایهور لاهینوف^۱ سفیر کنونی اوکراین در ایران است.

سایت اینترنتی:

www.mfa.gov.ua

پست الکترونیکی:

emb_ir@mfa.gov.ua

ukremb@parsonline.net

بخش کنسولی سفارت در روزهای شنبه و روزهای تعطیل رسمی اوکراین و ایران پذیرش ندارد.

www.mfa.gov.ir

جدول ۷۹: اطلاعات سفارت‌خانه ایران در اوکراین

سفارت ایران در اوکراین

نشانی:

کی‌یف، خیابان کروگلو اونیورسیتتسکا، شماره ۱۲.

تلفن: ۲۵۳۸۵۴۳ - (۰۰۳۸)

۲۵۳۸۵۰۱ - (۰۰۳۸)

۲۵۴۰۲۸۳ - (۰۰۳۸)

تلفن بخش کنسولی: ۲۵۳۸۸۲۸ - (۰۰۳۸۰)

آقای اکبر قاسمی علی‌آبادی، سفیر کنونی ایران در اوکراین است.

سایت اینترنتی:

www.iranembassy.com.ua

ساعت کار سفارت: ۸/۳۰ تا ۱۷/۳۰.

ساعت کار بخش کنسولی: ۸/۳۰ تا ۱۳.

روزهای تعطیل: شنبه و یکشنبه.

www.mfa.gov.ir

I. H.E. Mr. Ihor Lohinov

منابع و ماخذ

۱. سایت اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران: www.iccim.org
۲. سایت اطلاعات جامع کشورها: www.indexmundi.com
۳. سایت اطلاعات جغرافیایی کشورها: www.worldatlas.com
۴. سایت اطلاع‌رسانی در خصوص مبادلات جهانی: www.trademap.org
۵. سایت اطلاع‌رسانی در خصوص وضعیت اقتصادی کشورهای جهان: www.traveldocumentsystems.com
۶. سایت اطلاع‌رسانی در زمینه بهره‌برداری از اینترنت در جهان: www.internetworldstats.com
۷. سایت اطلاع‌رسانی در زمینه دستمزدها: www.payscale.com
۸. سایت اطلاع‌رسانی در زمینه شرکت‌های خارجی فعال در جهان: www.businessmonitor.com
۹. سایت اطلاع‌رسانی در زمینه کمک‌های مالی آمریکا به دیگر کشورها: www.usig.org
۱۰. سایت اطلاع‌رسانی در زمینه مالیات و تبدیل ارزها: www.oanda.com
۱۱. سایت اطلاع‌رسانی درباره‌ی کشور اوکراین: www.ukraine.org
۱۲. سایت اطلاع‌رسانی سازمان جهانی تجارت: www.wto.org
۱۳. سایت اطلاع‌رسانی نحوه پراکندگی جمعیت در کشورها: www.citypopulation.de
۱۴. سایت اطلاع‌رسانی نحوه راه‌اندازی کسب و کار جدید: www.doingbusiness.org
۱۵. سایت بانک مرکزی اوکراین: www.bank.gov.ua
۱۶. سایت دولت اوکراین: www.kmu.gov.ua
۱۷. سایت ریاست جمهوری اوکراین: www.president.gov.ua
۱۸. سایت سازمان توسعه تجارت ایران: www.tpo.ir
۱۹. سایت سفارت اوکراین در ایران: www.mfa.gov.ua
۲۰. سایت سفارت ایران در اوکراین: www.iranembassy.com.ua
۲۱. سایت صندوق ضمانت صادرات وزارت بازرگانی: www.egfi.org
۲۲. سایت کتاب زرد کشورهای جهان: www.yellowpagesworld.com

www.irica.gov.ir

۲۳. سایت گمرک جمهوری اسلامی ایران:

www.intracen.org

۲۴. سایت مرکز تجارت بین‌المللی:

www.iflr.com

۲۵. سایت موسسه‌ی بررسی‌کننده قوانین مالی بین‌الملل:

www.forbes.com

۲۶. سایت موسسه‌ی فوربس:

www.kishtpc.com

۲۷. سایت نقطه‌ی تجاری کیش:

www.state.gov

۲۸. سایت وزارت خارجه آمریکا:

www.mfa.gov.ir

۲۹. سایت وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران:

www.imf.org

۳۰. مجموعه گزارش‌های صندوق بین‌المللی پول، دولت اوکراین، سال ۲۰۰۹:

فهرست کتب منتشره از سری کتاب‌های راهنمای تجارت با کشورها

۱. راهنمای تجارت با ترکیه
۲. راهنمای تجارت با هنگ کنگ
۳. راهنمای تجارت با اندونزی
۴. راهنمای تجارت با قرقیزستان
۵. راهنمای تجارت با غنا
۶. راهنمای تجارت با برزیل
۷. راهنمای تجارت با اوکراین
۸. راهنمای تجارت با قزاقستان
۹. راهنمای تجارت با پاکستان
۱۰. راهنمای تجارت با چین
۱۱. راهنمای تجارت با کنیا
۱۲. راهنمای تجارت با کره جنوبی
۱۳. راهنمای تجارت با مکزیک
۱۴. راهنمای تجارت با عراق
۱۵. راهنمای تجارت با گرجستان
۱۶. راهنمای تجارت با سوریه
۱۷. راهنمای تجارت با عربستان سعودی
۱۸. راهنمای تجارت با ارمنستان
۱۹. راهنمای تجارت با ترکمنستان
۲۰. راهنمای تجارت با ازبکستان
۲۱. راهنمای تجارت با روسیه
۲۲. راهنمای تجارت با امارات متحده عربی
۲۳. راهنمای تجارت با ژاپن
۲۴. راهنمای تجارت با ونزوئلا

۲۵. راهنمای تجارت با تونس
۲۶. راهنمای تجارت با تاجیکستان
۲۷. راهنمای تجارت با مالزی
۲۸. راهنمای تجارت با آذربایجان
۲۹. راهنمای تجارت با هند
۳۰. راهنمای تجارت با عمان
۳۱. راهنمای تجارت با قطر
۳۲. راهنمای تجارت با آفریقای جنوبی
۳۳. راهنمای تجارت با سنگال
۳۴. راهنمای تجارت با لبنان
۳۵. راهنمای تجارت با کویت
۳۶. راهنمای تجارت با بلاروس
۳۷. راهنمای تجارت با الجزایر